GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

www.glos-tn.krakow.pl

16 października 2020 r., nr 42 (1541) cena 3,00 zł (w tym 8% VAT)

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466 na bazarze „Tomex".

wędliny u Józefa

Czynne: wt.–pt. 8.00–15.00, sob. 7.30–14.00.

Nowe dostawy świeżych wędzonek!

F.H.U. „ELMAR"

Plac Targowy „Piast", paw. 3 (os. Piastów 60 A)

ROWERY:

sprzedaż, komis, części i akcesoria rowerowe, serwis

Santander CONSUMER BANK

10x0%

raty 10x0%

SPRAWDŹ

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

Życie w żółtej strefie – obostrzenia ➡ str. 2

Nowa Huta oczami Włocha ➡ str. 6

Optymalizacja zużycia wody – konieczność, nie moda ➡ str. 15

Krzyżówka, horoskop, z akt sądowych...

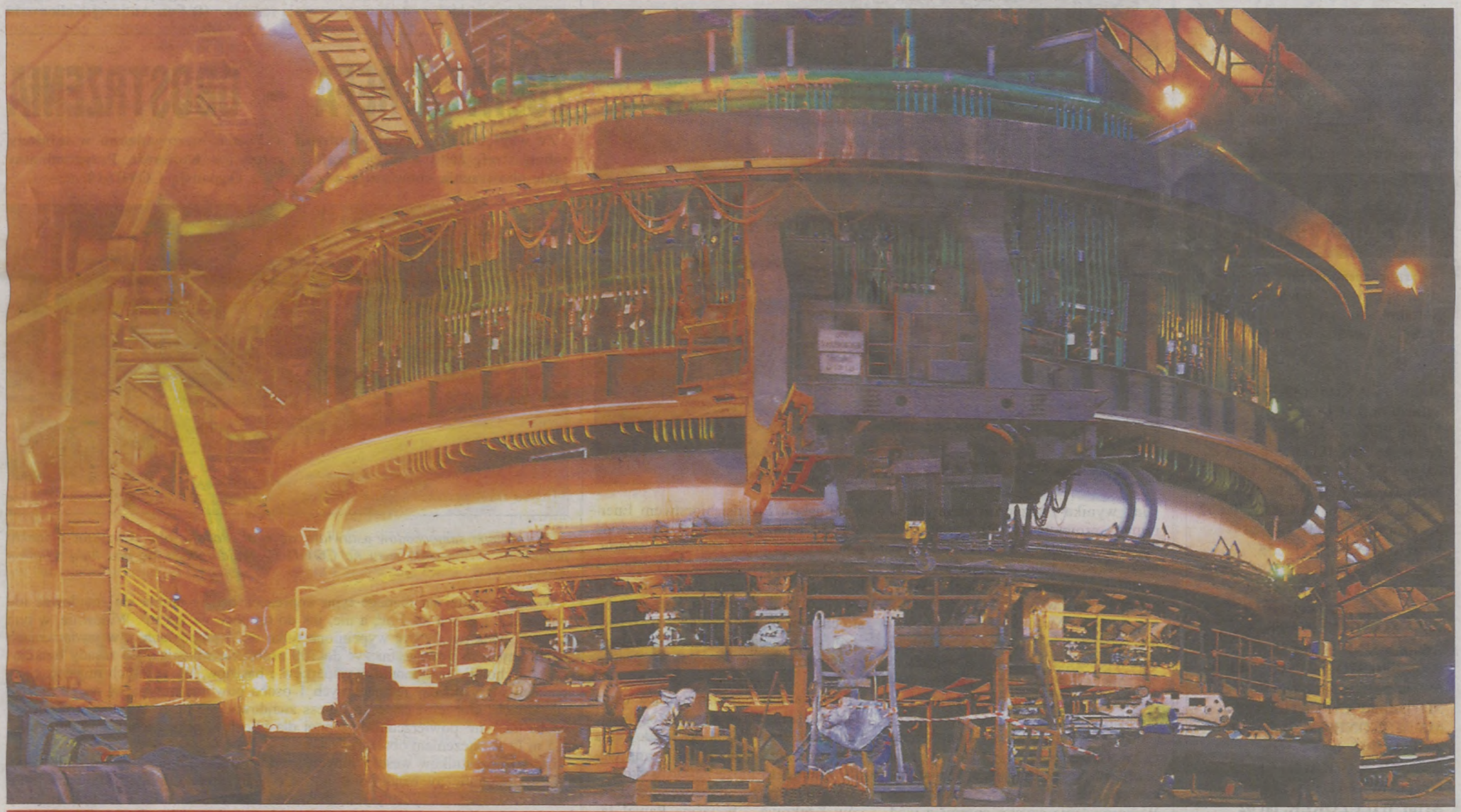

Koniec wielkiego pieca i stalowni

Czytaj na str. 3

BIURO OGŁOSZEŃ

Redakcja „Głosu" (NCK)

12 643-44-33

9 771231 858005 42

FUNDACJA WIĘCEJ SERCA

organizacja non profit

W ramach zadań statutowych organizuje bezpłatne warsztaty dla zainteresowanych grup pod hasłem „UCZMY SIĘ RATOWAĆ ŻYCIE"

W celu pozyskania środków na ten cel Fundacja prowadzi obsługę firm, osób fizycznych i prawnych (także online) w zakresie:

• ksiąg rachunkowych • KPiR • ryczałtów • obsługi kadrowo-płacowej • ZUS

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

Tel. 503 602 661

ZAPRASZAMY NA TOMEX!

ROBIĄC TU ZAKUPY POPIERASZ POLSKICH KUPCÓW

TOMEX SA

W sprzedaży artykuły żywnościowe, higieniczne a także odzież, bielizna i buty

TOMEX SA

CENTRUM I OKOLICE

DYŻUR W „GŁOSIE"

Z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne związane z koronawirusem dyżury dziennikarzy w redakcji „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego" zostają zawieszone do odwołania. Z dziennikarzami można kontaktować się za pomocą poczty e-mail.

Redaktor **Jan L. Franczyk**.
Adres e-mail:
franczykjan@gmail.com

ZMARLI
KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

★★★

Stanisław ANTOSIAK, lat 69
Sebastian BACIA, lat 19
Maria BOREK, lat 84
Krystyna BRODA, lat 70
Regina CZAJKOWSKA, lat 69
Franciszek CZOPIK, lat 85
Teresa DROP-BIAŁCZYK, lat 72
Marian FIT, lat 73
Marek GŁADYSZ, lat 55
Genowefa KIEŁKOWICZ, lat 95
Stefania KRYŃSKA, lat 94
Janusz MAŁOZIĘĆ, lat 69
Zofia MATUSIK, lat 79
Adam MONIUK, lat 36
Bronisław MORAWSKI, lat 85
Maria NOGA, lat 84
Marianna PAŃPUCH, lat 83
Maria SKONIECZNA, lat 81
Zofia SOBIŚ, lat 84
Ewa SOCHACKA, lat 61
Krzysztof STALA, lat 84
Artur WIECZOREK, lat 62
Helena ZAWADA, lat 86
Grzegorz ZAWALONKA, lat 52

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 13.

WODY GEOTERMALNE W PRZYLASKU RUSIECKIM

Niedawno na Komisji Mienia Rady Miasta Krakowa Artur Peszko prezes spółki Kraków Nowa Huta Przyszłości przedstawił stan zaawansowania prac spółki na rzecz rozwoju Krakowa w jego wschodniej części. Jednym z zawansowanych projektów jest Centrum Rekreacji i Wypoczynku Przylasek Rusiecki. Jednym z istotnych elementów w tym rejonie jest możliwość wykorzystania zasobów wód geotermalnych do celów energetycznych. Potwierdziły to badania wykonane przez naukowców z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Miasto Kraków zamierza wykorzystywać ciepło tych wód geotermalnych.

Jak wynika z przeprowadzonych w ramach projektu „GeoPLASMA-CE" badań geologicznych, w rejonie Przylasku Rusieckiego występują zasoby płytkiej geotermii, czyli ciepłej wody, którą można wykorzystać do celów grzewczych. Możliwości wykorzystania tych zasobów przez Kraków do celów energetycznych potwierdziły badania wykonane przez naukowców z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Wstępnie oszacowano, że temperatura wód podziemnych może wynosić około 50 stopni Celsjusza, to wystarczająco dużo, aby ją użyć efektywnie. Wykorzystanie czystej energii z wód geotermalnych na potrzeby Krakowa jest z jednym z kluczowych zadań nowej jednostki w ramach realizacji miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu.

Jednostka miejska Klimat – Energia – Gospodarka Wodna we współpracy z Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Cieplnej złożyła już wniosek do ogłoszonego przez Narodowy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej konkursu „Udostępnianie wód termalnych". W ten sposób miasto chce pozyskać pieniądze na wykonanie pierwszego w Krakowie odwiertu geotermalnego w rejonie ul. Tatarakowej w Nowej Hucie.

Pozyskana z odwiertu gorąca woda jako nośnik energii cieplnej stanowić będzie punkt wyjścia do zbudowania instalacji z zastosowaniem pomp ciepła. Ciepło to może zostać wykorzystane na potrzeby grzewcze mieszkańców Krakowa – wyjaśnia Paweł Jastrzębski dyrektor ds. innowacji w MPEC S.A. Projekt będzie realizowany w latach 2021–2025, a jego wartość to 15 mln złotych. Odwiert sięgnie prawie dwóch kilometrów w głąb ziemi.

(mp) Fot. autor

WIECZORNA MODLITWA ZA MOGILSKICH CYSTERSÓW

Jak informowaliśmy w ubiegłym tygodniu, w związku z wykryciem wirusa SARS-CoV-2 u jednego z członków wspólnoty mnisi opactwa mogilskiego pozostają w kwarantannie. Zamknięta dla wiernych jest bazylika Krzyża Świętego. W tych trudnych chwilach parafianie nie zapomnieli jednak o swoich duszpasterzach. Już w środę, na placu przed bazyliką zebrała się grupa wiernych, która w intencji mogilskich cystersów odmawiała różaniec. **(f) Fot. Andrzej Kalinowski**

ŻÓŁTA STREFA – OBOSTRZENIA

Ze względu na rozwój pandemii w Polsce wprowadzono w minioną sobotę strefę żółtą w całym kraju, a zatem i w Krakowie. Przypominamy jakie obostrzenia obowiązują w związku z ekspansją COViD-19.

Duże kolejki samochodów ustawiają się w al. Pokoju, aby skorzystać z punktu pobierania wymazu do testu na COViD-19 znajdującego się pod halą „Tauron Arena".

W strefie żółtej na różnego typu imprezach będzie mogła się znajdować nie więcej niż 1 osoba na 4 m², a nie, jak do tej pory, na 2,5 m². Widownie, w tym kinowe, będą mogły być wypełnione tylko w 25 procentach, a w wydarzeniach kulturalnych może uczestniczyć do 100 osób. Nie zmieniają się zasady funkcjonowania hoteli, gastronomii, aquaparków i basenów. W wesołych miasteczkach, parkach rozrywki czy rekreacyjnych 1 osoba powinna przypadać na 10 m². Na siłowniach, klubach i centrach fitness znajdować się może nie więcej niż jedna osoba na 7 m² powierzchni dostępnej dla klientów, przy zachowaniu odległości 1,5 m (z wyłączeniem obsługi).

Liczba uczestników wesel i innych spotkań została ograniczona do 100 osób. Transport publiczny, handel oraz np. salony fryzjerskie, mogą nadal funkcjonować bez zmian. Utrzymany jest obowiązek zakrywania nosa i ust przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, m.in. w środkach publicznego transportu zbiorowego, w obiektach handlowych lub usługowych, w zakładach pracy oraz w budynkach użyteczności publicznej oraz w miejscach ogólnodostępnych, chyba że zachowana będzie odległość 1,5 m. Obowiązek zakrywania nosa i ust obowiązuje również w trakcie sprawowania kultu religijnego, w tym czynności lub obrzędów religijnych w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby kultu religijnego oraz na cmentarzach.

(mp) Fot. autor

KARAWAN GRUPA FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Rozliczenia bezgotówkowe

ul.Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11 całą dobę
ul.Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83, Tel. 12 4 111 111 całą dobę
ul.Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22 8.00 - 15.00
ul.Sieroszewskiego 5b Tel. 12 686 61 20, 12 686 61 45 całą dobę
os.Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40 8.00 - 15.00
ul.Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 95 8.00 - 16.00
Cm. Grębałów Tel. 12 645 14 35 8.00 - 15.30
Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46 8.00 - 15.30
www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY
również w Niedziele i Święta
tel.12 4 111 111
tel.12 658 21 11
ul.Sieroszewskiego 5b
Nowa Huta

ArcelorMittal zamyka na stałe wielki piec w hucie

ArcelorMittal Poland poinformował w ubiegły czwartek (8 października), że zamierza na stałe zamknąć część surowcową w swoim krakowskim oddziale. Proces zamykania instalacji wielkiego pieca i stalowni rozpocznie się w październiku i potrwa kilka tygodni.

Wielki piec i stalownia zostały tymczasowo wyłączone w listopadzie 2019 roku z powodu spadku zapotrzebowania na stal i dużego wolumenu importu wyrobów stalowych spoza krajów UE. Od tego czasu większość pracowników dotkniętych postojem tych instalacji znalazła zatrudnienie w innych zakładach ArcelorMittal Poland bądź – od marca 2020 roku i nadejścia pandemii Covid-19 – przebywa na tzw. urlopach postojowych. Firma podjęła te działania w czasie, kiedy nie wiadomo było, jak w dłuższej perspektywie będzie się kształtował popyt na stal.

Europejskie hutnictwo bardzo ucierpiało w związku z pandemią. Praktycznie wszystkie branże stalochłonne ograniczyły swoją działalność; niektóre z nich podjęły decyzje o tymczasowym zamknięciu zakładów. Dane makroekonomiczne wskazują, że prawdopodobieństwo szybkiego odbicia popytu na stal jest bardzo małe. ArcelorMittal Poland musiał podjąć trwałe działania, aby dostosować się do niższego popytu.

– Pandemia COVID-19 ma ogromne konsekwencje dla europejskiego hutnictwa. Mimo że od kilku tygodni obserwujemy niewielki wzrost popytu, spowodowany głównie uzupełnianiem zapasów, to zapotrzebowanie na stal jest wciąż znacząco niższe niż przed pandemią. A to oznacza, że musimy podjąć trudne decyzje – w tym przypadku niestety decyzję o trwałym zamknięciu wielkiego pieca i stalowni w Krakowie – powiedział Sanjay Samaddar, prezes zarządu i dyrektor generalny ArcelorMittal Poland.

Według przedstawicieli koncernu, poza pandemią, kilka innych kwestii strukturalnych sprawiło, że działalność firmy stała się nierentowna. Te czynniki to:

- brak skutecznych środków ochrony europejskiego rynku i niedawna decyzja Komisji Europejskiej o kolejnym zwiększeniu kontyngentów bezcłowych na import wyrobów stalowych spoza UE w czasie, gdy zapotrzebowanie na stal w Europie gwałtownie spadło;
- wysokie koszty energii i wprowadzenie dodatkowych opłat w ramach rynku mocy, który wejdzie w życie w styczniu 2021 roku;
- brak równowagi pomiędzy europejskimi producentami stali i producentami z krajów trzecich, którzy, w przeciwieństwie do hutnictwa w UE, nie ponoszą kosztów związanych z EU ETS (europejski system handlu uprawnieniami do emisji CO_2). Ceny uprawnień do emisji rosną, a nie wprowadzono jeszcze mechanizmu węglowej opłaty wyrównawczej – to negatywnie odbija się na konkurencyjności europejskich producentów stali. Łączny efekt tych wszystkich czynników to ucieczka emisji, czyli przenoszenie produkcji poza Europę do krajów, w których nie obowiązuje ETS.

Biorąc pod uwagę te czynniki, podjęliśmy decyzję o skoncentrowaniu produkcji surówki żelaza w dwóch wielkich piecach w naszym oddziale w Dąbrowie Górniczej. To pozwoli nam zwiększyć naszą konkurencyjność kosztową. Chcemy nadal produkować stal w Polsce i kontynuować dostawy na rzecz naszych klientów w oparciu o schemat, który zakłada funkcjonowanie części surowcowej tylko w jednej lokalizacji. Będziemy blisko współpracować z naszymi partnerami społecznymi, aby wypracować możliwie najlepsze rozwiązania dla pracowników, których dotyka ta decyzja – wyjaśnił Sanjay Samaddar, prezes zarządu i dyrektor generalny ArcelorMittal Poland.

Koksownia w krakowskim oddziale ArcelorMittal Poland będzie pracowała nadal, tak jak i część przetwórcza huty (dwie walcownie, linia ocynkowania i malowania blach), w którą firma w ostatnich pięciu latach zainwestowała 500 mln zł.

Slaby (półprodukty) na potrzeby krakowskich walcowni będą pochodziły głównie ze stalowni w Dąbrowie Górniczej. W tym zakładzie firma planuje inwestycje o wartości 180 mln zł w projekty zwiększające moce produkcyjne i umożliwiające wytworzenie takich gatunków stali, które będą używane w dalszej produkcji stali o ziarnie zorientowanym.

Zamknięcie pieca huty w Krakowie dotknie około 650 pracowników ArcelorMittal, dla których spółka – jak deklarują jej władze – szukać będzie rozwiązań ochronnych.

(f)

Stanowisko
Zarządu Komisji Robotniczej Hutników
NSZZ „Solidarność" ArcelorMittal Poland S.A. Kraków
z dnia 8 października 2020 r.

Dzisiejsza informacja o zamknięciu pracy wielkiego pieca i stalowni, przekazana przez Zarząd AMP, a podjęta przez dyrekcję koncernu, spadła na organizacje związkowe, a szczególnie na pracowników których to dotyczy, jak przysłowiowy grom z jasnego nieba.

Niepewność, ogromne rozczarowanie i wrażenie zostania oszukanym to odczucia jakie teraz dominują wśród krakowskiej załogi. Walka o pracę wielkiego pieca, o utrzymanie funkcjonowania części surowcowej trwała kilka lat. Wykonany remont WP i inne nakłady inwestycyjne pozwalały na jego wieloletnią pracę. Tyle energii, wysiłku, interwencji, protestów i użytych argumentów w pismach wysyłanych do Prezydenta RP, Premiera RP, Prezydenta Miasta, Wojewody, polskich i unijnych parlamentarzystów, dyrekcji koncernu ArcelorMittal i innych instytucji, pomimo zapewnień wsparcia, nie przyniosło tak oczekiwanych przez pracowników krakowskiej Huty rezultatów. Cały czas byliśmy przekonywani przez Zarząd ArcelorMittal Poland tylko o czasowym wstrzymaniu pracy części surowcowej. Unia Europejska, jak i decyzje dotyczące dodatkowych obciążeń związanych z ceną energii elektrycznej (opłata mocowa), również przyczyniły się do takich, a nie innych decyzji.

Publicznie przekazana przez Zarząd AMP informacja stanowi iż decyzja o zakończeniu pracy Zakładu Wielkie Piece i Stalownia, jest ostateczna.

Stojąc przed tym faktem hutnicza „Solidarność" zobowiązuje się do podejmowania wszelkich działań mających na celu ochronę pracowników Huty i hutniczych spółek. Wzywamy Rząd RP do podjęcia rozmów z właścicielami koncernu ArcelorMittal. Z dniem 9 października br. wprowadzamy w strukturach naszego Związku POGOTOWIE STRAJKOWE. W obronie miejsc pracy jesteśmy gotowi posunąć się poprzez różnego rodzaju sprzeciw, aż do najostrzejszych form protestu, ze strajkiem włącznie.

PRZEWODNICZĄCY
Międzyzakładowej Organizacji Związkowej
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ"
ArcelorMittal Poland S.A. – Kraków
Władysław Kielian

ŁATWIEJ DOJECHAĆ DO NOWEJ HUTY

Mija czas intensywnych remontów na arteriach prowadzących do nowohuckich dzielnic. Wreszcie został zakończony remont mostu Nowohuckiego. Co prawda z lekkim opóźnieniem, ale został on oddany do użytku w ub. tygodniu na obu jezdniach do użytku. Po remoncie mostu oraz ulicy Nowohuckiej od strony centrum miasta jeździ się tutaj wręcz komfortowo. Nie ma już dużych korków związanych z zamknięciem jednej części mostu oraz wcześniej remontowanej ulicy Nowohuckiej.

Wyjątkowo terminowo została oddana do użytku al. Jana Pawła II w rejonie AWF i Politechniki Krakowskiej po remoncie i poszerzeniu peronów tramwajowych. Najpierw zgodnie z zapowiedziami oddano do użytku przebudowaną linię tramwajową, a później także zgodnie z terminem obie jezdnie w al. Jana Pawła II. Zachowały one dwa pasy, a jedynie trzeba tylko nieco pokręcić kierownicą w tym rejonie, aby pokonać ten odcinek jezdni. Natomiast zyskali pasażerowie tramwajów otrzymując poszerzony peron, który w tym miejscu, w przyszłości może tętnić życiem, po oddaniu do użytku nowych biurowców oraz akademika.

Dwa pasy jezdni są oddane do użytku zmotoryzowanym w al. Pokoju nieopodal hali Tauron. W tym rejonie wykonywano nowy pas jezdni ze skrętem do niedawno oddanych budynków w tym rejonie. Prace na al. Pokoju zakończono, ale wypadałoby także zakończyć pozostałe prace na tym dojeździe i wreszcie usunąć znajdujące się tutaj biało-czerwone „pachołki" na dojeździe do ul. Lema.

Jak z tego wynika główne arterie prowadzące do Nowej Huty, a to ul. Nowohucka wraz z mostem na Wiśle, al. Jana Pawła II oraz al. Pokoju są drożne i prawie zakończyły się tutaj prowadzone remonty. Można zatem powiedzieć, że łatwiej dojeżdża i wyjeżdża się z Nowej Huty. Pozostały jeszcze prace remontowe prowadzone na ul. Klasztornej oraz Igołomskiej, ale termin ich zakończenia nie jest tak bliski. **(mp) Fot. autor**

GŁOS
TYGODNIK NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: **Jan L. Franczyk**.
Redaguje zespół.
Telefon red.: **12 643-44-33**. Faks **12 643-66-33.**
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: **al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków**.
Wydawca: **„Graf-Press" sp. z o.o. Kraków**.

SKŁAD, ŁAMANIE: **„Graf-Press"**.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: **358835**. ISSN: **1231-8582**.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

We wtorek, 13 października minęła kolejna rocznica zastrzelenia przez funkcjonariusza SB młodego nowohucianina, Bogdana Włosika. To nie jedyna nowohucka ofiara stanu wojennego. Kolejne ofiary to Andrzej Szewczyk, Ryszard Smagur i Jacek Żaba. To ofiary nowohuckie, a byli przecież jeszcze górnicy z kopalni „Wujek", był bestialsko zamordowany błogosławiony ksiądz Jerzy Popiełuszko czy inni, którzy padli ofiarą mordów skrytobójczych.

Te morderstwa dotyczą schyłkowych lat komunizmu w Polsce, a przecież wcześniej były tysiące zamordowanych przez UB czy tracących życie w wyniku mordów sądowych.

Trzeba o tych wszystkich ofiarach pamiętać. Także i po to, by zawstydzać tych, którzy w toczącej się dzisiaj walce politycznej przyrównują obecną rzeczywistość do rzeczywistości PRL-u. A zdarzają się i tacy, którzy w tej walce nie wahają się snuć analogii pomiędzy obecną polską codziennością a codziennością hitlerowskiej Rzeszy.

Jak bardzo trzeba być zakłamanym, nikczemnym i cynicznym, by nie widzieć fundamentalnej różnicy pomiędzy reżimami totalitarnymi a państwem demokratycznym, jakim dzisiaj jest Polska.

Jan L. Franczyk

Tydzień

Między podłością i cynizmem

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa Ośrodka Norwida, os. Górali 5

● **17 X, godz. 11** – Pra-huta: Ruszcza i Wadów. Zwiedzanie dawnych wsi – na trasie: gotycki kościół pw. św. Grzegorza Wielkiego, dwór Popielów, tunel drogowy, wieża ciśnień, zakład karny, osiedle kolejowe, dwór Badenich. Prowadzenie: dr **Maja Wąchała-Skindzier**. Zapisy przez formularz na www.nhlab.okn.edu.pl. Limit miejsc: 20 os. Wstęp: 5 zł

● **19–25 X – 15** – Festiwal 7xGospel: The Light/Światło. + 22. Warsztaty Gospel w Krakowie. Obowiązują zapisy – szczegóły: www.7xgospel.pl. Wstęp: bezpłatny (wykład), 110 zł (warsztaty).

● **20 X, godz. 18** – Nowa Huta od NATURY strony: Podsumowanie projektu, prezentacja publikacji i spotkanie autorskie. Prowadzenie: dr **Maja Wąchała-Skindzier**. Spotkanie online. Zapisy przez platformę ClickMeeting. Wstęp wolny.

● **22 X, godz. 18** – Spotkania Społecznych Opiekunów Zabytków: Formy ochrony zabytków w Nowej Hucie. Webinar online. Prowadzenie: **Jarosław Klaś**. Zapisy przez platformę ClickMeeting. Wstęp wolny.

ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, os. Górali 4

● **16 X, godz. 16.30** – Ekipa dobra. Młodzieżowe Centrum Wolontariatu w ARTzonie (młodzież 11-14 lat). Wstęp wolny.

● **19 X, godz. 10.30** – Joga dla rodziców. Prowadzenie: **Olga Lopatina**. Wstęp: 1 zł.

● **20 X, godz. 19** – Artysta/artystka na co dzień. Finisaż wystawy zbiorowej. Wystawa w ramach Cracow Art Week Krakers 2020, Sztuka pojęcie otwarte. Podczas wydarzenia odbędzie się także promocja publikacji „Telefon do muzy. Etiologia dzieła". Wstęp wolny.

● **21 X, godz. 17** – Miejskie hafciarki. Otwarte spotkania dla kobiet.Wstęp wolny.

● **22 X, godz. 10.30** – Narodziny dają głos. Warsztaty muzykoterapeutyczne metodą terapeutycznego songwritingu, w modelu muzykoterapii społecznościowej. Prowadzenie: **Zuzanna Dudek** i **Agnieszka Szeptalin**. Wstęp wolny.

Klub Kuźnia OKN, os. Złotego Wieku 14

● **17 X, godz. 10** – Mistrzejowicki Klub Rodziców w Kuźni: Rodzinkowo. Spacer przyrodniczy dla rodziców z dziećmi. Wstęp wolny.

● **19 X, godz. 10** – Chwytanki, czyli warsztat rozwojowy dla rodziców z dziećmi (od 10. do 24. m-ca ż.). Prowadzenie: **Ania Widzyk-Kampa**. Wstęp: 1 zł.

● **20 X, godz. 11** – Bystry bobas. Zajęcia sensoryczno-rozwojowe dla najmłodszych dzieci.

● **21 X, godz. 10.15** – Tańczące nutki. Warsztaty umuzykalniające dla rodziców z dziećmi. Zajęcia prowadzi Fundacja Popularyzacji Edukacji Artystycznej. Wstęp: 1 zł.

● **21 X, godz. 11** – Rodzina w kadrze. Zdjęcie na szóstkę – pierwsze spotkanie z cyklu. Kilka kroków, które pomogą robić lepsze zdjęcia. Omówione zostaną kluczowe elementy techniczne fotografii i przydatne funkcje aparatów. W części warsztatowej poznamy możliwości naszego aparatu lub/i telefonu, by móc utrwalać chwile i emocje naszych bliskich. Prowadzenie: Paweł Łubkowski – malarz, fotograf, tata. Wstęp: 1 zł.

● **22 X, godz. 12** – Aktualizacje. Spotkanie edukacyjne dla użytkowników smartfonów i tabletów. Wstęp: 15 zł.

Klub 303 OK Kraków-Nowa Huta, os. Dywizjonu 303 nr 1

● **17 X, godz. 10** – Dźwiękowe spacery po Nowej Hucie: Wyprawa do lasu. Wyprawa do lasu, to cel trzeciej wędrówki. Szeleszczący i pachnący jesienią, ma w sobie wiele tajemnic. Spacer pod baldachimem drzew zakończy wspólne ognisko – warto więc zabrać ze sobą produkty do przygotowania szaszłyków lub innych smakołyków. Do udziału zaproszeni są wszyscy zaintrygowani wzajemnymi zależnościami dźwięków i przestrzeni, posiadający własne smartfony i słuchawki. Udział w spacerach jest bezpłatny, jednak obowiązują na nie zapisy poprzez formularz – link dostępny na www.old.krakownh.pl. Konieczne jest także posiadanie biletów MPK na przejazdy. Miejsce zbiórki: Klub 303 Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta.

● **20 X, godz. 16** – Zajęcia muzyczno-ruchowe: Jesień i wiewiórki. Zajęcia przeplatane zajęciami plastycznymi z elementami sensoplastyki. Kolejne spotkanie poświęcone będzie uroczym gryzoniom – wiewiórkom.

Klub Dukat OK Kraków-Nowa Huta, ul. Styczna 1

● **20 X, godz. 16** – Co wiem o swoich mocnych stronach? Klub Dukat w ramach Klubu Rodziców zaprasza na spotkanie Akademii Mądrego Rodzica poświęcone budowaniu u dziecka poczucia własnej wartości. O tym, co pomaga w kształtowaniu pozytywnej samooceny, a co przeszkadza i jak traktować dziecko, by w siebie nie wątpiło, opowie dr **Ewelina Zdebska** – pedagog.

● **21 X, godz. 17** – Baby Cafe: Podskakiwanki. Zabawy mające na celu poprawę koordynacji ruchowej u najmłodszych. Dla rodziców podpowiedz aktywnego spędzania czasu podczas jesiennej szarugi.

Klub Karino OK Kraków-Nowa Huta, ul. Truskawkowa 4

● **20 X, godz. 16** – Zajęcia rytmiczno-taneczne. Zajęcia w ramach Klubu Rodziców, które mają na celu doświadczenie ruchu poprzez zabawę. Pozwalają na zbudowanie komunikacji pozawerbalnej pomiędzy rodzicami i dziećmi. W czasie zajęć dziecko może poprawić procesy motoryczne, poznawcze i emocjonalne oraz wyrażać własne emocje.

Klub Mirage OK Kraków-Nowa Huta, os. Bohaterów Września 26

● **16 X, godz. 18** – Fit Maraton – blok sportowo-taneczny. W ramach maratonu odbędą się sekwencje zajęć ruchowych: zumba (godz. 18.00), aerobik (godz. 19.00) oraz latino dance (godz. 20.00). Wstęp: 40 zł (dla członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Mistrzejowice-Północ" wstęp wolny).

Klub Zakole OK Kraków-Nowa Huta, ul. Zakole 31

● **16 X, godz. 19** – Zakole poezji. Klub Zakole zaprasza na wieczory poezji w kameralnej i wyjątkowej atmosferze. Malownicze położenie budynku sprzyja czytaniu wierszy oraz długim i inspirującym rozmowom. Zakole Poezji to cykliczne spotkania poświęcone interpretacji poezji o różnorodnej tematyce. W tym miesiącu wieczór dedykowany będzie osobie Ojca Świętego Jana Pawła II w roku obchodów setnej rocznicy jego urodzin. Wstęp: 1 zł.

● **20 X, godz. 17.30** – Gimnastyka metodą Weroniki Sherborne. Warsztaty przeznaczone dla rodziców i ich dzieci, podczas których zdobędą umiejętności w zakresie świadomości własnego ciała i usprawniania ruchowego, świadomości przestrzeni i działania w niej, dzielenia przestrzeni z innymi ludźmi i nawiązywania z nimi bliskiego kontaktu.

Klub Zgody OK Kraków-Nowa Huta, os. Słoneczne 16

● **19 X, godz. 18.30** – Huta Mieszkańca: Jesienne filcowanie. Klub Zgody zaprasza dorosłych mieszkańców Słonecznego i okolicznych osiedli na warsztaty szycia kwiatów z wykorzystaniem filcu. Spotkanie realizowane będzie w ramach cyklu Huta Mieszkańca, czyli przestrzeni dla sąsiadów Klubu, w której będą mogli realizować swoje pasje, spotykać towarzysko i wymieniać doświadczeniami. **(f)**

Notowania cenowe

„ZNICZE U CHŁOPAKÓW"

Zbliża się Wszystkich Świętych oraz Zaduszki i rekomendujemy kupno zniczy na groby na pl. Bieńczyce na stoisku z daleka widocznym, położonym obok kwiaciarni „Cupido". Stoisko ma bardzo duży wybór świateł na groby, a nazywane jest „Znicze u chłopaków", bo sprzedaż prowadzą młodzi mężczyźni, ale czasami wspiera ich piękna kobieta. Ceny tutaj są atrakcyjne dla klientów, a znicze pochodzą od krajowych producentów z całej Polski. Ku-

pimy tutaj w dużym wyborze wkłady, którymi nie za bardzo chce się handlować sklepom wielkopowierzchniowym. Kupimy wkłady już od 1 zł – 32 godziny świecenia, 1,50 zł – 40 godzin, 2 zł – 50 godzin, do 7 zł za duże świecące się przez 7 dni. Znicze lane w szkle można tutaj już kupić za 1,50 zł, poprzez 2, 3, 4 zł świecące po kilkadziesiąt godzin. Za 4–5 zł kupimy już duży lampion, który świeci 40–60 godzin. Są lampiony od 10 do 20 zł świecące po kilka dni. Kupimy też atrakcyjne lampiony „katedry", czy z napisem „Kochamy, Pamiętamy" w cenie 15 zł. Z nowości polecam lampiony latarnie po 15 zł lub witraże po 25 zł. Są duże lampiony w kształcie szklanego serca po 18 zł lub jeszcze większe po 25 zł. Pięknie wyglądają kule tęczowe po 12 zł. Są też poszukiwane kapliczki szklane po 18 zł. Robi wrażenie duży lampion z figurką Matki Bożej podświetlany elektrycznie za 35 zł.

Są też wkłady elektryczne od 5 zł świecące 1 miesiąc na baterie klasyczne paluszkowe. Jest duży wybór coraz bardziej popularnych świateł ledowych długo świecących od 6 zł, czy krzyżyków po 8 zł. Kupimy także tutaj zapalniczki po 4 zł lub duże zapałki po 1,50 zł za opakowanie. Z nowości polecam klasyczne znicze otwarte od 5 zł/szt. Jak się dowiedzieliśmy ostatnio firma się rozwija i uruchomiła sprzedaż w pawilonach 20–21 na pl. Bieńczyckim. Tak, że w razie chłodów i deszczów znicze można kupić w dobrych warunkach. Jednak największy wybór jest na wspomnianym stoisku. Sprzedający radzą pospieszyć się z zakupami i nie czekać na ostatnią chwilę, bo wielu producentów i hurtowni pracuje w zwolnionym tempie, bo może tuż przed 1 listopada zabraknąć niektórych asortymentów zniczy. Niektóre oryginalne duże lampiony są na wyczerpaniu jak np. wspomniana Matka Boża, jest tylko kilka ostatnich egzemplarzy w sprzedaży i brak w hurtowniach. Zatem radzimy już wybrać się na zakupy na stoisko „Znicze u chłopaków" na pl. Bieńczyckim. **(sp) fot. autor**

WALUTA

Na rynku walutowym stabilizacja. Ceny walut wahają się w granicach 1 grosza w górę lub dół.

W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,72–3,81 zł, euro: 4,45–4,49 zł, GBP: 4,91–4,96 zł, CHF: 4,13–4,18 zł. **(mp)**

Od 16 do 22 października

W KINIE SFINKS

● **„GNIAZDO"** to klimatyczny i trzymający w napięciu thriller o małżeństwie, którego pozornie idealne życie zamienia się w spiralę sekretów i kłamstw. W rolach głównych wystąpili Jude Law i Carrie Coon. Rory dostaje propozycję pracy i namawia swoją żonę Allison na przeprowadzkę do Londynu, gdzie wreszcie ma szansę zarobić wielkie pieniądze i wieść luksusowe życie, o jakim zawsze marzył. Bez względu na koszty, wynajmuje imponującą posiadłość na przedmieściach, a kiedy upragniony prestiż i wysoka pozycja społeczna wydają się być na wyciągnięcie ręki, Rory idzie o krok dalej i łamie wszelkie zasady, podejmując coraz większe ryzyko. Bez skrupułów dążąc do celu, wpada w spiralę kłamstw, a w pozornie idealnym życiu małżeńskim zaczynają pojawiać się rysy. Wielki dom obnaża wzajemnie skrywane tajemnice, a to, co na zewnątrz wydawało się prawdziwą sielanką, za zamkniętymi drzwiami okazuje się demaskować prawdziwe oblicza małżonków.

● **„SZARLATAN"**, najnowszy film Agnieszki Holland to nieszablonowa i zmysłowa opowieść o mężczyźnie, który zapragnął okiełznać naturę. Choć rozgrywa się w przeszłości, jest filmem jak najbardziej współczesnym – podobnie jak jego bohater, zielarz Jan Mikolášek, dla którego remedium na ludzkie cierpienie jest natura. Alchemiczna niemal wiedza o właściwościach ziół i jego zdumiewający dar przenikania do ludzkiego wnętrza sprawiają, że do jego kliniki ciągną tysiące potrzebujących. Ale ten dar ma także swoją ciemną stronę. Przywołując legendarną postać czeskiego zielarza, reżyserka wydobywa na światło dzienne jego tajemnice, emocje i pragnienia. Pokazuje, że talent bywa przekleństwem, a władza zawsze łączy się z pychą.

● **„NADZIEJA"**, dramat z wybitnymi kreacjami aktorskimi Stellana Skarsgaarda i Braein Hovig został oparty na prawdziwej historii. Co może się stać z miłością, gdy pewnego dnia pełna energii kobieta dowiaduje się, że ma przed sobą ledwie trzy miesiące życia? Taka sytuacja zastaje Anję i jej męża Tomasa, doświadczoną parę, która przez lata bardziej niż na wzajemnym uczuciu skoncentrowana była na prowadzonych równolegle karierach artystycznych. Kiedy w Wigilię Bożego Narodzenia kobieta dowiaduje się, że ma nawrót choroby i nieoperacyjnego raka mózgu, życie bohaterów rozpada się na kawałki i ulega przewartościowaniu. Troska miesza się ze skrywanymi od lat pretensjami, a trudnemu do okiełznania lękowi towarzyszy frustracja. Kolejne tygodnie pokażą, czy Anja i Tomas odnajdą w sobie uczucie, które kiedyś ich połączyło, oraz czy będą w stanie przejść przez ten rodzinny dramat razem. Seanse w Małym Metrażu.

● **„NIEDOSYT"** to znakomite i niezwykłe połączenie psychologicznego thrillera i społecznego dramatu. Hunter ma przystojnego męża, wielki dom, bajecznie bogatych teściów i wyniki badań jednoznacznie wskazujące na to, że jest w ciąży. Zamknięta w swojej złotej klatce dziewczyna poddaje się całkowicie woli rodziny, która przejmuje coraz większą kontrolę nad jej życiem. Hunter wykształca w sobie nietypowy mechanizm obronny: nieodpartą potrzebę połykania drobnych przedmiotów, takich jak szklane kulki, pinezki i inne znalezione w zakamarkach domu rzeczy. Pozornie idealny świat zaczyna rozpadać się na kawałki. Seanse w Małym Metrażu.

● W czwartek, 15 X o godz. 18.00 **Dyskusyjny Klub Filmowy Kropka** zaprasza na pokaz i rozmowę o filmie **„UCZCIWY CZŁOWIEK"**. Reżyserem jest Mohammad Rasoulof, czołowy twórca niezależnego kina bliskowschodniego, którego produkcje zostały w Iranie zakazane, a on sam jest od wielu lat prześladowany. Bohaterem tego wstrząsającego dramatu o korupcji i niegodziwości irańskiego systemu jest Reza, który mieszka na wsi z żoną i synem, wiodąc spokojne życie hodowcy ryb słodkowodnych. Niestety, duża prywatna firma powiązana z rządem zmusza go do zaprzestania działalności. Reza ma wybór – likwiduje przedsiębiorstwo albo przyłącza się do korporacji. Film jest zwycięzcą sekcji Un Certain Regard na festiwalu w Cannes 2017.

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, os. Górali 5 poleca:

● **Lene Wold, *Honor: opowieść ojca, który zabił własną córkę*, Wydawnictwo Czarne 2020**. Norweska dziennikarka Lene Wold na przykładzie historii Rahmana, Aiszy i Aminy z narażeniem życia poszukuje odpowiedzi na pytanie: co kieruje ojcem, który zabija ukochane dzieci? Starszą córkę ojciec zamordował z powodu jej związku z kobietą, młodsza miała zginąć za ukrywanie prawdy o siostrze. W Jordanii to nic dziwnego, ponieważ seks pozamałżeński sprowadza hańbę na całą rodzinę, a jedynym sposobem na przywrócenie utraconego honoru bywa zabójstwo.

POWSTAJE PRAWDZIWIE NOWOHUCKI ALBUM

Już wkrótce, nakładem Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta, ukaże się album, zawierający zdjęcia nowohuckich przestrzeni oraz wspomnienia mieszkańców Nowej Huty z sześciu dekad jej istnienia. Wydanie albumu podsumuje projekt „NH70 – społeczność, tradycja i historia", zrealizowany przez miejską instytucję kultury dzięki dofinansowaniu ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach Programu „Patriotyzm Jutra".

Od czerwca do połowy września 2020 roku trwały warsztaty, a następnie konsultacje, prowadzone w ramach projektu. Materiały – zgłaszane i tworzone w trakcie zajęć, w tym także zdjęcia nadsyłane przez samych nowohucian, były przez zespół redakcyjny dogłębnie konsultowane z ich autorami. Prace nad skompletowaniem oraz skomponowaniem warstwy literackiej i fotograficznej publikacji trwały bardzo długo, ostatecznie członkom projektowej redakcji udało się wybrać 26 historii - w tym opowieści, wspomnień i wywiadów. Każda z nich stanowi osobny rozdział, któremu towarzyszy fotografia lub galeria zdjęć. Na dniach album trafi do druku, a dostarczenie gotowych egzemplarzy jest planowane tuż przed uroczystą promocją wydawnictwa i otwarciem wernisażu wystawy zdjęć, czyli finałem, który odbędzie się 7 listopada 2020 roku w Klubie Zgody na os. Słonecznym.

Wraz z przygotowaniem drukowanej wersji albumu trwają prace nad udostępnieniem go osobom z niepełnosprawnościami. Przygotowana zostanie wersja audio, a także filmy z polskim językiem migowym (PJM). Dzięki temu piękno i unikatowość nowohuckich dzielnic będzie mógł poznać szerszy krąg odbiorców.

Zespół projektowy składa serdeczne podziękowania wszystkim, którzy zechcieli się podzielić swoimi emocjami, wspomnieniami i wizją Nowej Huty za pomocą słów, obrazów czy udostępnienia pamiątek z rodzinnych archiwów. To dzięki zaangażowaniu tych właśnie osób udało się przygotować tak różnorodną publikację, mającą kilkudziesięciu autorów i wielu bohaterów, prezentującą najważniejsze dla mieszkańców miejsca, wydarzenia i osoby.

Już wkrótce na stronach Ośrodka Kultury w mediach społecznościowych rozpocznie się publikacja nadesłanych do projektu zdjęć. Tam też ukażą się informacje na temat organizacji finału i możliwości otrzymania bezpłatnego albumu. O szczegółach poinformowani zostaną także czytelnicy „Głosu". **(f)**

OPOWIEDZ NAM HISTORIĘ ZE ZDJĘCIA

Już od kilku miesięcy ARTzona Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida realizuje projekt „Kreacje. W sieci kultury". W ramach przedsięwzięcia przeprowadzony został konkurs na najciekawsze inicjatywy i wydarzenia społeczno-kulturalne realizowane w Nowej Hucie i dla jej mieszkańców. „Fotoświaty" to jedna ze zwycięskich propozycji. O inicjatywie opowiadają jego pomysłodawczynie: aktywistka Gosia Szymczyk-Karnasiewicz, instagramerka Zosia Karnasiewicz oraz historyczka sztuki Ola Paduch.

„To inicjatywa o nowohucianach i dla nowohucian. Bez ich udziału nie ma szans na realizację. Nie pracujemy na żadne nagrody. Pragniemy wspólnie stworzyć opowieść fotograficzną o Nowej Hucie. Podzielcie się z nami czarno-białymi fotografiami ze swoich rodzinnych albumów. Zaproście do siebie na rozmowę o nich, abyśmy później mogli spotkać się w ARTzonie albo – jeśli jesień będzie ciepła – w jej tajemniczym ogrodzie. W trakcie spotkania obejrzymy wspólnie zdjęcia i wybierzemy kilka do naszego projektu" – zachęca Zosia Karnasiewicz.

Twórczynie „fotoświatów" przywołują w pamięci spotkanie z mentorkami projektu „Kreacje. W sieci kultury", które zainspirowało je do działania. „Na warsztatach w ARTzonie poznałyśmy badaczkę Weronikę Idzikowską, która z entuzjazmem przedstawiła wyniki przeprowadzonej w ramach projektu diagnozy społecznej. Wyłaniała się z niego potrzeba bycia razem i bycia w relacjach, współtworzenia DOMu Kultury, opowiadania o Nowej Hucie poza nią samą, łączenia sił i wymieniania się zasobami oraz budowania sieci i społeczności" – wspomina Gosia Szymczyk-Karnasiewicz.

„Pomyślałyśmy, że możemy to wszystko osiągnąć poprzez cykl spotkań z nowohucianami i nowohuciankami wokół zdjęć z ich albumów rodzinnych. Interesują nas kadry z życia codziennego, zabaw podwórkowych, wydarzeń rodzinnych, scenek czasu" – dodaje Ola Paduch.

Do współtworzenia inicjatywy został zaproszony także Krzysztof Ridan, nowohucki reżyser znany z realizacji m.in. „Nowohuckiej Kroniki Filmowej". Jego rola będzie polegała na „ożywieniu" w programie komputerowym wybranych zdjęć i zmontowaniu ich w spoty. Dodatkowo, kompozycje ubarwią dźwięki imitujące życie miasta.

Projekt zwieńczy instalacja artystyczna w galerii ARTzony z użyciem rzutników multimedialnych oraz nagłośnienia – wernisaż został zaplanowany na 19.11 br. Na premierowym pokazie spotów pojawią się w roli gości specjalnych te osoby, które użyczyły swoich zdjęć. Przestrzeń galerii zostanie oswojona i urządzona „po swojemu" – z pomocą mieszkańców. Częścią instalacji będzie także tradycyjny album fotograficzny z czarnymi kartkami, pełniący funkcje zapisu inicjatywy, wyeksponowany na postumencie dla ułatwienia przeglądania. Kontakt przez stronę na Facebook'u: „fotoświaty" lub telefoniczny: 510 132 999. **(MS-L)**

* „Fotoświaty" to zwycięska inicjatywa realizowana w ramach projektu ARTzony Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida „Kreacje. W sieci kultury". Dofinansowana ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2020.

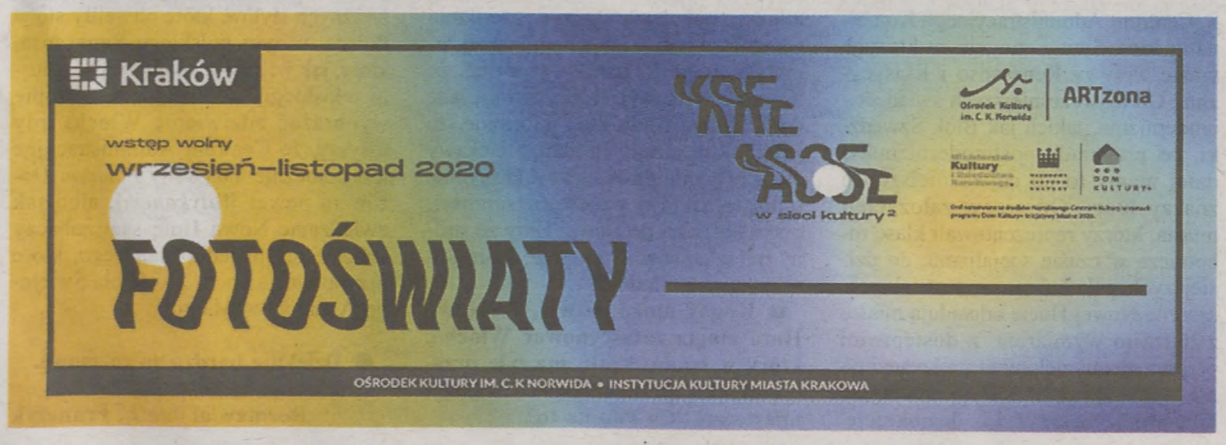

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.
Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.
Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.
Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.
Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.
Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.
Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.
Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.
Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.
Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.
ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.
Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.
Krzesławice: sobota 17.00, niedziela 9.30.
Pleszów: 7.30, 11.30.
Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.
Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.
Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.
Kościelniki: 10.30, 18.30.
Wolica: 9.00, 18.00.
Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

Słowa na niedzielę

Jesteś prawdomówny i drogi Bożej w prawdzie nauczasz.
/por. Mt 22/

Faryzeizm polega również na tym, że choć widzi u innych dobre cechy nie chce ich zwyczajnie pochwalić lecz szuka sposobu jak je „wmontować" w swoje intrygi. Jezus potrafił takie podstępne i przewrotne myślenie faryzeuszy w porę rozpoznać oraz się im inteligentnie przeciwstawić. Nam z pewnością nie będzie tak łatwo ale i tak nie jesteśmy nigdy na przegranej pozycji pod warunkiem całkowitej szczerości wobec Boga i przed samymi sobą. Do tego winniśmy dołączyć systematyczną modlitwę o mądrość. I po trzecie warto mieć koło siebie przyjaciół, którzy nam nie schlebiają.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień** pełnią: Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 12 425-75-40 (całą dobę).
● **Ponadto przez cały tydzień** dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30, tel. 12 648-59-57 – od poniedziałku do piątku w godz. 8–21, w soboty od godz. 8 do 16, w niedziele – nieczynna.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

● Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
● NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Oddział Nowa Huta zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się w os. Branice, ul. Sasanek 2A, w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–14.00, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14.00–18.00. Informacje: 12 640-80-60; http://ma.krakow.pl/odwiedz-muzeum/godziny-otwarcia/.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego" zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się w os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mczz.opx.pl. Tel. 12-357-19-19.
Uwaga! Muzeum działa zgodnie z obowiązującym trybem sanitarnym.

KINO „SFINKS"

● **16.10. (piątek): 17.00** – „Gniazdo" (Wlk. Brytania/Kanada), **18.00** – „Nadzieja" (Norwegia) (MM), **19.30** – „Szarlatan" (Czechy/Polska/Irlandia).
● **17.10. (sobota): 16.00** – „Nadzieja" (MM), **17.00** – „Gniazdo", **18.40** – „Niedosyt" (MM), **19.30** – „Szarlatan".
● **18.10. (niedziela): 16.00** – „Niedosyt" (MM), **17.00** – „Szarlatan", **18.15** – „Nadzieja" (MM), **19.20** – „Gniazdo".
● **19.10. (poniedziałek):** kino nieczynne.
● **20.10. (wtorek): 17.00** – „Szarlatan", **18.00** – „Nadzieja" (MM), **19.20** – „Gniazdo".
● **21.10. (środa): 17.00** – „Gniazdo", **18.00** – „Niedosyt" (MM), **19.30** – „Szarlatan".
● **22.10. (czwartek): 17.00** – „Szarlatan", **18.00** – „Nadzieja", **19.20** – „Gniazdo".

W TEATRZE LUDOWYM

■ **Duża Scena, os. Teatralne 24**: ● **16 i 17 X (sobota i niedziela), godz. 19** – Prywatna klinika.
■ **Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1**: ● **16 X (piątek), godz. 19** – Gdy przyjdzie sen. ● **17 X (sobota), godz. 20** – Wszystko o mężczyznach. ● **18 X (niedziela), godz. 18** – Wszystko o kobietach; godz. 19 – Wszystko o mężczyznach. ● **22 X (czwartek), godz. 19** – Wszystko o kobietach.

NOWA HUTA OCZAMI WŁOCHA

O Nowej Hucie opowiada dr Luca Palmarini, autor książki „Nowa Huta. La citta ideale"

● W tym roku ukazała się, chyba jako pierwsza w języku włoskim, książka o Nowej Hucie, której jest Pan autorem. Proszę nam powiedzieć, jak to się stało, że znalazł się Pan w Polsce, w Krakowie?

– Mieszkam na stałe w Krakowie od roku 2000. Moją pierwszą podróż do Polski odbyłem na początku lat dziewięćdziesiątych. Należę do pokolenia Interrail, jeden bilet kolejowy na całą Europę, ważny na jeden miesiąc. To była również epoka zaraz po upadku muru Berlińskiego, pierwsze lata po zakończeniu podzielenia Europy w dwóch blokach, zachodni i wschodni. Chciałem odnaleźć ślady materialne, jak również skutki w ludzkim myśleniu, które żelazna kurtyna pozostawiła za sobą. Zdecydowałem się na podróż do Europy środkowo-wschodniej: Węgry, Czeska i Słowacka Republika Federacyjna (wtedy jeszcze ta nazwa obowiązała), ziemie byłej NRD i Polska. Oczywiście odnalazłem wiele tych śladów, o których wyżej była mowa. Ciągle pamiętam, że na Węgrzech widziałem cokół pomnika i na cokole były same stopy. Resztę pomnika zabrała ze sobą zmiana ustrojowa. Pierwszym polskim miastem, które zwiedziłem były Katowice. Powody były logistyczne (przesiadka do Krakowa) jak również trochę ciekawości, ponieważ wcześniej czytałem, że Katowice to miasto z mocnymi wpływami architektonicznymi z okresu PRLu. A wreszcie Kraków: stacja autobusów naprzeciwko galicyjskiego dworca kolejowego, bar mleczny Smok, dużo kiosków, często w związku na denominację złotego na produktach, widniały ceny w dwóch cyfrach. Na ulicy Floriańskiej było wielu ludzi, niektórzy oferowali „korzystną wymianę walut", panie sprzedawały woreczki z nasionami słoneczników. To była jesień, już trochę zimno. Patrzyłem na szlachetne kamienice ulicy Floriańskiej, przy oknach zauważyłem kilka staruszek, które obserwowały ruch na ulicy. Powietrze pachniało węglem. A potem gotycki kościół Mariacki, magiczny Rynek, wzgórze z majestatycznym zamkiem i katedrą. Na ulicy Kanoniczej większość kamienic była jeszcze w ciężkim stanie... ale i tak mistyczny widok. Zakochałem się w Krakowie od pierwszego wejrzenia. Punktualnie co roku wracałem do tego miasta, a w 2000 roku dostałem stypendium ministerialne i z kolej pracę, w związku z tym przeprowadziłem się do królewskiego miasta.

● A kiedy po raz pierwszy i w jakich okolicznościach zetknął się Pan z Nową Hutą? Dlaczego Nowa Huta Pana zainteresowała?

– Miałem okazję zobaczyć Nową Hutę w połowie lat dziewięćdziesiątych. O tej dzielnicy słyszałem kilkakrotnie w różnych rozmowach z mieszkańcami grodu Kraka, którzy często opowiadali mi historię o decyzji budowy wielkiego miasta robotniczego obok Krakowa, aby zniszczyć jej inteligencję, natomiast na końcu Kraków zniszczył Nową Hutę. O tym, czy to prawda czy to mit, pisze się i mówi się jeszcze dzisiaj. Właśnie w związku z tymi opowiadaniami zdecydowałem się jechać do Nowej Huty. Środkiem transportu oczywiście był tramwaj. Do Nowej Huty jedzie się tramwajem: to uwieczniono nawet w literaturze. Jeździłem do tego miejsca wielokrotnie, miałem okazję rozmawiać z ludźmi i dowiedzieć się jaka faktyczne była rola tej dzielnicy w walce z komunizmem.

● Co w sposób szczególny zaintrygowało Pana w Nowej Hucie? Jej historia? Jej architektura? Ludzie?

– Trudno powiedzieć, co najbardziej mnie zainteresowało w Nowej Hucie, ponieważ każdy aspekt był i nadal jest dla mnie zaskakujący: historia tego miasta to nie tylko budowa dużego ośrodka miejskiego dla klasy robotniczej, ale także rozwój mitologii stworzenia nowego świata, jak również symbol zwycięstwa klasy robotniczej. To samo dotyczy architektury. Na pierwszy rzut oka Nowa Huta może sprawiać poczucie pewnej monotonii i geometrii, ale za jej zwartością kryją się także różne koncepcje: miasta idealnego, miasta gloryfikującego reżim, jedności sąsiedzkiej, miasta-twierdzy, miasta-ogrodu. Jednocześnie spacer po Nowej Hucie jest jak czytanie książek z historii i historii sztuki: od pierwszych dzielnic, wzorowanych jeszcze na miasteczka robotnicze z przełomu XIX i XX wieku, po triumf socrealizmu placu Centralnego, Budynków Z i S, Centrum Administracyjnego Kombinatu, kina Świt i innych, w których widać wpływy Renesansu i Klasycyzmu. Od najwcześniejszych świadectw modernizmu, takich jak Blok Szwedzki, po przykłady postmodernizmu. I dalej mamy to co najważniejsze, to znaczy ludzi. Od ojców założycieli miasta, którzy reprezentowali klasę robotniczą w czasie socjalizmu, do dzisiejszych pokoleń postindustrialnych, które w Nowej Hucie odnajdują miasto z ludzkim wymiarem, z dostępnymi przestrzeniami zielonymi i rekreacyjnymi, z unikatową atmosferą. Pomiędzy była walka o krzyż i o demokrację. Społeczeństwo Nowe Huty pokazało, że nie poddało się indoktrynacji. W Nowej Hucie każde miejsce jest legendą: od tych najważniejszych, jak np. krzyż i Arka Pana, albo gdzie stał pomnik Lenina, do tych bardziej osobistych jak sklep Świat Dziecka, Restauracja Stylowa i inne, gdzie toczyło się codzienne życie mieszkańców.

Cieszę się, że starsze pokolenia są dumne z faktu, że zbudowały miasto a potem stworzyły społeczność, która po stabilizacji zjednoczyła się, a także cieszy mnie dbałość i szacunek, jakie młodsze pokolenia ukazują przestrzeni i architekturze. A zupełnie z innej tematyki mogę jeszcze powiedzieć, że usłyszeć w Nowej Hucie zwrot „jadę do Krakowa", gdy ktoś informuje, że jedzie do centrum, to bardzo ciekawy element socjolingwistyczny. Fascynuje mnie to silne poczucie tożsamości, przynależności do Nowej Huty ze strony mieszkańców, w mieście, które jest stosunkowo młode.

● Kogoś może dziwić, że Nowa Huta mogła zafascynować Włocha, który w swoim kraju ma tyle przepięknych i pełnych uroku miast i miasteczek. Co Pan na to?

– W pełni rozumiem tę myśl, która w rzeczywistości ma swoją własną logikę. Włoskie miasteczka są kolorowe, urokliwe, z krętymi i wąskimi drogami. Nowa Huta jest monumentalna, jednolita (też w kolorystyce), często symetryczna. Ale może właśnie ta różnorodność może przyciągnąć Włocha. Nowa Huta jest owocem autorytarnego reżimu komunistycznego, którego my, Włosi, nie poznaliśmy. Podczas gdy Włosi wychodzili z 20-letniej faszystowskiej dyktatury i wkraczali na drogę ku demokracji, na tę część Europy niestety opadała żelazna kurtyna. Nowa Huta była właśnie odzwierciedleniem tego podziału Europy, przyjęcia ustroju socjalistycznego, uległości wyrażającej się także w sztuce i architekturze. Architektonicznie i ideologicznie Nowa Huta jest świadectwem świata komunistycznego, którego my Włosi nie poznaliśmy. Na pewno ktoś może przeciwstawiać fakt, że we Włoszech istnieją miasta założone podczas faszystowskiej dyktatury. Te ośrodki, miejskie, choć przedstawiają odmienną koncepcję architektoniczną, zawierają pewne cechy wspólne z Nową Hutą. To mit miasta idealnego, założonego z niczego i związanego z szybkim rozwojem przemysłu, z reprezentacyjną funkcją placu centralnego i alej, na których miały się odbywać parady ku chwale reżimu, monumentalizm. To miasta ze specjalną rolą młodzieży i organizacji młodzieżowych w ich budowie.

Na zakończenie nie można nie wspomnieć o nawiązaniach artystycznych, które Nowa Huta zawiera, przede wszystkim koncepcję miasta idealnego i miasta-ogrodu, będącego już przedmiotem badań w urbanistycznej wizji Renesansu włoskiego. Do tego, myślę, że dla Włocha, i nie tylko dla niego, bardzo interesujące jest odkrycie ówczesnej koncepcji sztuki: „socjalistycznej w treści, narodowej w formie" (dzięki temu polski socrealizm nieco się odróżnia od sowieckiego), która pozwoliła polskim architektom na czerpanie z różnych stylów, które utrwaliły się w Polsce, w tym polskiego Renesansu, który, jak wiemy, z kolei czerpał z nurtu włoskiego. Z resztą, można sobie wyobrażać zdziwienie Włocha gdy usłyszy, że Centrum Administracyjne jest potocznie nazywany *Pałacem Dożów* (a nawet *Watykanem*), albo jak zwiedzając Nową Hutę sam zobaczy okazałe łuki osiedla Stalowego, które przypominają np. te z kościoła Świętego Andrzeja w Mantui.

● Dziękuję bardzo za rozmowę.

Rozmawiał Jan L. Franczyk

Kraków

RADA MIASTA KRAKOWA

Piątek, 16 października 2020 r. Nr 10 (20)

Medal dla wyjątkowej uczelni

W nietypowym miejscu i nie podczas sesji uroczystej Rady Miasta Krakowa – tak przebiegało wręczenie srebrnego medalu Cracoviae Merenti wyjątkowej krakowskiej uczelni, jaką jest Akademia Sztuk Pięknych, najstarsza polska uczelnia artystyczna.

Medal wręczony został podczas inauguracji roku akademickiego na ASP, w poniedziałek, 5 października, o godz. 12.00 w auli uczelni przy pl. Jana Matejki 13. Radni zadecydowali o przyznaniu medalu uczelni podczas sesji 8 lipca.

Akademia Sztuk Pięknych to najstarsza polska uczelnia artystyczna, która niedawno świętowała jubileusz 200-lecia istnienia. „Krakowska ASP nadal kieruje się zasadą wolności sztuki, autonomii uczelni, nieskrępowanego rozwoju nauki i swobody doboru metod, programów i treści nauczania. Pozostaje wierna wspaniałej tradycji, a zarazem jest otwarta na potrzeby i wyzwania współczesności" – tak uzasadniane było przyznanie medalu w projekcie uchwały.

– Kraków to miasto kultury, żywej sztuki i wybitnych, utalentowanych osobowości. Mamy szczęście żyć w mieście, które słynie z poezji, teatru, muzyki i plastyki, gdzie ceni się artystów i ich dzieła. Jesteśmy niezmiernie dumni, że nasza kultura wpisuje się w dziedzictwo narodowe i podziwia je cała Europa. Dziś odznaczona medalem „Cracoviae Merenti" została wspaniała uczelnia, dzięki której artystyczna strona naszego miasta jest znana na całym świecie. Decyzja o przyznaniu srebrnego medalu „Cracoviae Merenti" Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki jest wyrazem podziwu i uznania, jakie winni jesteśmy instytucji o tak ogromnym dorobku – Alma Mater wybitnych malarzy, rzeźbiarzy, grafików, konserwatorów-restauratorów, architektów. W imieniu radnych Miasta Krakowa kieruję słowa wdzięczności za to, że Akademia przez ponad 200 lat swej działalności nigdy nie zapomniała i nie zapomina o swoim mieście, zawsze dbając, aby artystyczny duch Krakowa nie przeminął – mówi o laureacie medalu Dominik Jaśkowiec, przewodniczący Rady Miasta Krakowa.

Medal „Cracoviae Merenti" to wyróżnienie nadawane przez Radę Miasta Krakowa od 1992 r. osobom, organizacjom i instytucjom szczególnie zasłużonym dla Krakowa.

(MB)

Fot. Wiesław Majka

Nowa kadencja Młodzieżowej Rady Krakowa

Młodzieżowi radni Krakowa rozpoczęli VIII kadencję – odbyła się sesja inaugurującą nową kadencję oraz wybory prezydium MRK.

Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec życzył młodym radnym powodzenia i wytrwałości w realizacji celów, zamierzeń i pomysłów. – Będąc młodzieżowymi radnymi macie szansę na zaprezentowanie swoich poglądów oraz zaproponowanie różnych ciekawych rozwiązań z zakresu funkcjonowania samorządów lokalnych – mówił do młodych radnych Dominik Jaśkowiec, Przewodniczący RMK.

W MRK VIII kadencji zasiada 38 radnych. Rada będzie działać do czerwca 2021 r. Przewodniczącą MRK została Julia Malik z III Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kochanowskiego, a wiceprzewodniczącymi: Jadwiga Mizerska z XLIV Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. Stanisława Konarskiego, Sonia Stelmach z VIII Prywatnego Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Fryderyka Chopina oraz Patryk Golba-Zawadzki z IX LO im. Zygmunta Wróblewskiego. Sekretarzem Młodzieżowej Rady Krakowa w obecnej kadencji jest Martyna Chlipała z Zespołu Szkół nr 1 im. św. Rafała Kalinowskiego. Podczas pierwszej sesji młodzieżowym radnym oprócz Przewodniczącego RMK Dominika Jaśkowca oraz wiceprzewodniczącego RMK Sławomira Pietrzyka, którzy współprowadzili obrady - towarzyszyli radni: Dominik Homa oraz Łukasz Sęk.

– Samorząd może powoływać organy pomocnieze terytorialne i społeczne. Organem pomocniczym społecznym jest m.in. Młodzieżowa Rada Krakowa. Dzięki jednostkom pomocniczym, takim jak Młodzieżowa Rada czy Rada Seniorów, samorząd może pełniej i lepiej wykonywać swoje obowiązki – wyjaśniał rolę MRK Dominik Jaśkowiec.

Przypomnijmy, że Młodzieżowa Rada Krakowa została powołana uchwałą Rady Miasta Krakowa z 19 lutego 2014 r. w celu wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży. Zgodnie z podjętą uchwałą misją Młodzieżowej Rady Krakowa jest kształtowanie postaw prospołecznych, obywatelskich, demokratycznych i patriotycznych poprzez m.in.: rozwijanie, wspieranie i upowszechnianie idei samorządności wśród młodzieży, promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego, upowszechnianie zasad działania samorządu terytorialnego wśród młodzieży, inicjowanie, wspieranie i koordynowanie samorządowej działalności młodzieży, rozpoznawanie i reprezentowanie interesów młodzieży wobec instytucji publicznych i pozarządowych, organizację aktywnego uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym, integrację i współpracę środowisk młodzieżowych na terenie Krakowa.

(ŁN)

Fot. Małgorzata Kubowicz

Na pytania dotyczące epidemii koronawirusa podczas 46. sesji Rady Miasta Krakowa odpowiadali: prof. Aleksander Garlicki – specjalista chorób zakaźnych, kierownik w Klinice Chorób Zakaźnych i Tropikalnych UJ, prof. Marek Sanak – genetyk, oraz prof. Krzysztof Pyrć – wirusolog i mikrobiolog z Małopolskiego Centrum Biotechnologii UJ.

Eksperci na sesji o koronawirusie

Eksperci zostali zaproszeni na sesję przez radną Annę Prokop-Staszecką oraz Dominika Jaśkowca, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa.

Profesorowie mówili m.in. o tym, że każda epidemia ma swoją dynamikę. – Czy wirus będzie z nami dwa-trzy lata? Bardzo możliwe. Sensowne podejście do epidemii, przestrzeganie podstawowych zasad i nakazów pozwoli nam normalnie funkcjonować w trakcie jej trwania – mówił prof. Krzysztof Pyrć, a prof. Aleksander Garlicki dodawał: – Stosujmy środki ochrony osobistej, pamiętajmy o higienie kichania, kaszlu i mówienia. Podstawą sukcesu w walce z koronawirusem jest zachowanie dystansu fizycznego – co najmniej 1 m, a najlepiej 2 m, noszenie maski oraz higiena rąk.

Radny Łukasz Wantuch pytał o szwedzki model radzenia sobie z koronawirusem. – Chyba jako jedyni na świecie postawili na zupełnie inny model walki z epidemią, nie zamykali gospodarki. Ale też trzeba pamiętać, że to zupełnie inny typ społeczeństwa, mniej np. wylewny w kontaktach społecznych – mówił prof. Krzysztof Pyrć. Z kolei prof. Aleksander Garlicki przywołał przykład Tajwanu, który bardzo dobrze poradził sobie z epidemią. – Wyciągnęli wnioski z wcześniejszej epidemii SARS i jednocześnie postawili na przeprowadzanie dochodzenia epidemiologicznego – mówił prof. Garlicki. Radna Małgorzata Jantos pytała ekspertów, co sądzą o zajęciach online na studiach. – Nie wyobrażam sobie zajęć na wydziale lekarskim bez zajęć klinicznych – mówił prof. Marek Sanak. Dla prof. Aleksandra Garlickiego zajęcia w takiej formie to zaprzeczenie i dehumanizacja nauki. Z kolei radny Edward Porębski pytał o skuteczność teleporad, zwłaszcza w przypadku małych dzieci. Uzyskał odpowiedź, że bez badania nie można trafnie ocenić stanu pacjenta.

– Tyle lat jestem lekarzem, a nie widziałam tak zaawansowanych przypadków np. raka płuca, z którymi zgłaszają się pacjenci. To samo tyczy się zawałów serca. Obecnie lekarze nie mają szans zareagować i ratować chorych, tak późno zgłaszają się do lekarza. A wszystko niestety przez lęk wywołany epidemią – zauważała radna Anna Prokop-Staszecka. Zapowiedziała też, że to nie ostatnia wizyta ekspertów na sesji Rady Miasta Krakowa. Profesorowie będą ponownie odpowiadać na pytania radnych na początku przyszłego roku.

(MB)

Fot. Katarzyna Maleta-Madejska

Kancelaria Rady Miasta Krakowa tel. 12 61 61 249, fax 12 61 61 702, www.rmk.krakow.pl, e-mail: info.rmk@um.krakow.pl

Sport

Z NOTESU KIBICA

16.10 (piątek) – godz. 17.30, I Liga Małopolska w siatkówce mężczyzn: Wawel Kraków – Sparta/AGH II (hala Wawelu, ul. Głowackiego)

17.10 (sobota) – godz. 11, piłkarska klasa okręgowa – grupa II: Bronowianka Kraków – Grębałowianka

17.10 (sb) – godz. 11, piłkarska klasa A – grupa III: Wanda – Gajowianka Gaj

17.10 (sb) – godz. 12, piłkarska Centralna Liga Juniorów: Hutnik – Lech Poznań

17.10 (sb) – godz. 15, II liga piłki nożnej: Hutnik – Skra Częstochowa

17.10 (sb) – godz. 15, IV liga piłki nożnej – grupa zachodnia: Sokół Kocmyrzów – Chełmek

17.10 (sb) – godz. 15, piłkarska klasa A – grupa I: Ekler Baranówka – Galicja Raciborowice

17.10 (sb) – godz. 15, piłkarska klasa B – grupa I: Zawisza Sulechów – Polanowice

17.10 (sb) – godz. 15.30, piłkarska klasa C – grupa wielicka: Błyskawica Wyciąże – Złomex II Branice

17.10 (sb) – godz. 17, II liga – grupa szósta siatkówki mężczyzn: Hutnik/Wanda – AKS V LO Rzeszów (hala Wandy, ul. Odmogile)

18.10 (niedziela) – godz. 10, piłkarska Małopolska Liga Juniorów: Puszcza Niepołomice – Bocheński KS

18.10 (nd) – godz. 13, II liga – grupa szósta siatkówki mężczyzn: Hutnik/Wanda – Arka/Tempo Chełm (hala Wandy)

18.10 (nd) – godz. 15, piłkarska klasa okręgowa – grupa II: Hutnik II – Dąbski Kraków

18.10 (nd) – godz. 15, piłkarska klasa okręgowa – grupa III: Wiślanka Grabie – Orzeł Myślenice

18.10 (nd) – godz. 15, piłkarska klasa A – grupa I: Strażak Goszcza – Michałowianka

18.10 (nd) – godz. 15, piłkarska klasa B – grupa I: Sparta Skrzeszowice –Kosynierzy Łuczyce.

SZCZĘŚLIWIE ZACZĘLI, ŹLE SKOŃCZYLI

BŁĘKITNI STARGARD – HUTNIK 1–0 (0–0)
1–0 – Mosakowski (86).
HUTNIK: Smug – Olszewski, Jaklik, Stawarczyk, Antoniak (23. Zając) – Sobala (72 Matysek), Kędziora (90. Reczulski), Świątek, Kieliś, Linca (72. Tetych) – Handzlik(46. Ozimek).

Sędziował **Mateusz Jenda** z Warszawy. Żółte kartki: Theus, Cywiński, Karmański – Stawarczyk, Zając. Widzów: 278.

Tydzień wcześniej gospodarze, którzy występują w II lidze ósmy sezon z rzędu, wygrali pierwsze wyjazdowe w tym sezonie spotkanie – podobnie zrobili hutnicy – zwyciężając z beniaminkiem, Sokołem Ostróda. Teraz przyszło im się zmierzyć z kolejnym z beniaminków, który sprawił im jednak większe problemy i był bardzo blisko powrotu do domu z punktem.

Krakowianie mogli jednak szybko stracić gola, gdyż już w 11 min. Sędzia dopatrzył się wówczas faulu **Piotra Stawarczyka**, dyktując rzut karny dla rywali. Szczęśliwie dla nich **Przemysław Brzeziański** piłkę kopnął nad poprzeczkę. Od tego momentu gra przeniosła się na przeciwną stronę boiska. Hutnicy przeważali do przerwy, nie dopuszczając zespołu ze Stargardu do własnej bramki, ale nawet nie pozwalając mu na groźniejsze uderzenia (jeśli były jakieś strzały to niecelne) z dystansu. Sami natomiast nieraz gościli w polu karnym Błękitnych, a ich uderzenia nieraz zmierzały w światło bramki. Niestety, miejscowy golkiper radził sobie z nimi, a raz dopisało mu szczęście, kiedy **Krzysztof Świątek** przymierzył w spojenie.

Po zmianie stron gospodarze zaczęli wykazywać więcej inicjatywy, ale wciąż mieli kłopoty z celnością strzałów. Im bliżej było jednak końca, tym ich przewaga rosła i piłkarze z Nowej Huty mieli większe problemy z odpieraniem ataków przeciwnika. Gola Hutnik stracił jednak nie akcji, lecz po wrzutce z rzutu wolnego, kiedy debiutujący w ekipie gospodarzy obrońca **Jakub Mosakowski** skierował piłkę głową do siatki. I chociaż do końca było jeszcze kilka minut, to jednak za mało, aby zespół z Suchych Stawów zdołał doprowadzić do wyrównania. **(dan)**

1. Wigry Suwałki	7	18	13–4
2. Stal Rzeszów	8	17	14–4
3. Chojniczanka	8	16	14–7
4. Skra Częstochowa	8	16	11–6
5. Górnik Polkowice	7	15	15–7
6. GKS Katowice	7	14	15–9
7. Bytovia Bytów	8	12	13–9
8. KKS Kalisz	7	12	11–7
9. Znicz Pruszków	8	11	7–10
10. Sokół Ostróda	8	10	11–12
11. Błękitni Stragard	8	10	7–15
12. Śląsk II Wrocław	7	8	8–10
13. Pogoń Siedlce	7	7	13–15
14. Motor Lublin	8	7	9–12
15. Hutnik	**8**	**7**	**10–17**
16. Olimpia Grudziądz	8	7	7–16
17. Garbarnia Kraków	7	6	8–13
18. Olimpia Elbląg	8	3	6–12
19. Lech II Poznań	7	3	12–19

JEST STADION, CZY BĘDĄ KIBICE?

Prawie z dwutygodniowym opóźnieniem zakończył się remont stadionu Hutnika na Suchych Stawach, dostosowujący ten obiekt do wymogów II ligi. To było pewne zanim rozpoczęły się prace, gdyż przedłużył się przetarg na wykonawstwo ogłoszony przez gminę Kraków. Z tego powodu piłkarze Hutnika rozegrali dwa mecze, w których byli gospodarzami, na obiekcie Garbarni Kraków. Tyle samo udało się przenieść na boiska rywali, a rewanże odbędą się w Nowej Hucie.

Najważniejszym zadaniem było postawienie od strony zachodniej tymczasowej trybuny na tysiąc miejsc. Zmodernizowano też m.in. trybunę VIP od strony hali, odnowiono sektor dla sympatyków przyjezdnych drużyn zdewastowany kiedyś przez kibiców Wisłoki, wykonano nowe drogi dojścia, wyremontowano różne instalacje, w tym w budynku klubowym.

Najbliższy mecz nowohuccy piłkarze rozegrają w sobotę, 17 października. Będą w nim podejmować Skrę Częstochowa. Na początku tego tygodnia trudno było jednak orzec gdzie to spotkanie się odbędzie – w Mogile, czy też na Ludwinowie – gdyż komisja licencyjna PZPN, która wydaje zgodę na użytkowanie obiektu miała przyjechać do Nowej Huty dopiero w środę (każdy numer GTNH jest zamykany trochę wcześniej – red.). Nie powinno ona jednak mieć zastrzeżeń.

Mimo to są pewne problemy. Najpierw ten mniej pesymistyczny. Otóż z powodu obostrzeń związanych z koronawirusem może być zajętych tylko 25 procent miejsc na trybunach, co oznacza, iż wielu sympatyków Hutnika nie będzie mogło zobaczyć spotkania ze Skrą. Możliwe jest jednak znacznie gorsze rozwiązanie. Związane z tym, że w Krakowie w szybkim tempie rośnie ilość zarażonych i bardzo realne jest, że miasto znajdzie się od 17 października w strefie czerwonej. W takim przypadku „wydarzenia sportowe we wszystkich obiektach z miejscami przewidzianymi dla widowni (m.in. stadiony piłkarskie i żużlowe, boiska, sale i hale sportowe, baseny i inne) odbywać się będą bez publiczności." Czyli hutnikom przyszłoby zagrać pierwszy w tym sezonie u siebie bez widzów.

(dan)

MAJĄ KWARANTANNĘ, A NIE TRENINGI

Zespół siatkarzy Sparta/AGH miał w miniony weekend zmierzyć się w wyjazdowym spotkaniu szóstej grupy II ligi z ekipą MOSiR Jasło, ale do tej konfrontacji nie doszło. Została przełożona, a nowy termin nie jest znany.

Nie wiadomo jeszcze także kiedy dojdzie do kolejnego ligowego występu drużyny z os. Teatralnego, która w sobotę, 17 października, miała podejmować w swojej hali Błękitnych Ropczyce. W tym dniu na pewno bowiem nie zagra. – Musieliśmy podjąć taką decyzję – zaznacza trener **Kacper Osuch**.

Powód odwoływania tych meczów jest bardzo powszechny w tych tygodniach. Jest nim koronawirus. Otóż w rodzinie jednego z zawodników pojawił się jego przypadek i jak się potem okazało dwie z osób związanych z drużyną również dopadła ta choroba (wszystko to są przypadki bezobjawowe). Innego wyjścia nie było i siatkarze oraz szkoleniowcy nowohuckiego drugoligowca, łącznie 16 osób, znalazło się na kwarantannie. – Do zajęć będziemy mogli powrócić od piątku 16 października. Jest więc możliwość, że tydzień później będziemy mogli pojechać na spotkanie z Arką Chełm – dopowiada trener Osuch.

Swoje mecze rozgrywają natomiast występujące w I Lidze Małopolskiej rezerwy Sparty/AGH. – My nie trenujemy z pierwszą drużyną – mówi trener **Tomasz Gajewski**.

Odwrotnie wygląda sytuacja w zespole Hutnik/Wanda. Drugoligowcy grają na razie bez przeszkód i w najbliższy weekend mają w planie dwa występy. Obydwa w Nowej Hucie. W niedzielnym będą podejmować lidera. Za to nie doszło do meczu uczestniczących w rozgrywkach I Ligi Małopolskiej siatkarzy drugiej drużyny Hutnik/Wanda, którzy mieli w hali przy ul. Odmogile zmierzyć się z Gryfem Brzesko. Odwołane zostało jeszcze ich następne spotkanie z 17 października – tym razem wyjazdowe – z Kęczaninem II Kęty. **(dan)**

EXTRANS SĘDZISZÓW MŁP. – HUTNIK/WANDA 3–0 (25–22, 25–22, 26–24)

HUTNIK/WANDA: Fremel, Krzyżak, Filipczak, Zabawa, Wojciechowski, Żuchowski – Macheta (libera), **Popardowski, Michałek, Szymczak.**

WRÓCILI BEZ SETA

Z bardzo mocnym zespołem, w którym są zawodnicy i trener mający doświadczenie z występów w PlusLidze przyszło zmierzyć się siatkarzom z Nowej Huty. Stoczyli jednak z tym rywalem wyrównane i bardzo emocjonujące starcie. O wynikach poszczególnych setów decydowały końcówki, gdyż żadna ze stron nie potrafiła uzyskać znacznej przewagi. – Niestety, popełniliśmy w nich trochę błędów – mówi trener krakowian, **Łukasz Przybyła**. Największe kłopoty hutnicy mieli z przyjęciem zagrywki.

Mimo to mogli oni zdobyć przynajmniej jedną partię. Najbliżej tego byli w ostatniej części wieczoru. Grano punkt za punkt i tak było do 21–19 dla gości. Wtedy pojawił się u nich na zagrywce przyjmujący **Michał Krzyżak** i Hutnik odskoczył wówczas do stanu 24–19. Wydawało się, że zakończy ten set zwycięsko. Niestety, po przeciwnej stronie znalazł się świetnie serwujący zawodnik, który posłał aż cztery asy – dwa razy piłka odbiła się od taśmy – a dwa ataki hutników ze skrzydeł okazały się nieudane.

Spotkanie MOSiR Jasło – Sparta/AGH zostało przełożone. Liderem grupy szóstej II ligi jest Arka/Tempo Chełm – 9 pkt, Hutnik/Wanda zajmuje siódme miejsce – 0 pkt, Sparta/AGH jest dziesiąta – 0 pkt.

★★★

I Liga Małopolska siatkarzy: AS Niepołomice – Sparta/AGH II 3–0 (25–15, 25–13, 26–24), mecz Hutnik/Wanda II – Gryf Brzesko został przełożony. Prowadzi Wawel Kraków – 6 pkt, 2. AS Niepołomice – 6 pkt, 7. Hutnik, 8. Sparta – po 1 pkt. **(dan)**

W FINALE TRAFIŁA NA OPÓR

Rozegrany został pierwszy turniej Grand Prix Polski w tenisie stołowym weteranów. W edycji 2020/21 zamiast dziesięciu imprez, jak było dotychczas, odbędzie się tylko osiem.

W zawodach, które odbyły się w Gdańsku wzięli udział także pingpongiści z Krakowa. Najlepiej spośród nich spisała się nowohucianka **Jolanta Szatko-Nowak**, która wygrała rywalizację w swojej kategorii wiekowej (w poprzedniej edycji Grand Prix zajęła w niej pierwsze miejsce). Wszystkie pojedynki grupowe zakończyła po 3–0, w tym z krakowianką **Magdaleną Łapińską**. W półfinale trafiła na kolejną reprezentantkę naszego miasta, **Elżbietę Pieczarkowską,** również zwyciężając 3–0. Wyrównaną walkę podjęła z nią dopiero w finale **Anna Maruszczak**, ale Szatko–Nowak okazała się lepsza od lublinianki, którą pokonała 3–2 (8–11, 11–7, 11–9, 8–11, 11–7). **(dan)**

Z PIŁKARSKICH BOISK

Centralna Liga Juniorów. Arka Gdynia – Hutnik 7–1 (5–0): **Piskorz**. W 16 min było już 4–0. Mimo porażki prowadzi Wisła Kraków – 18 pkt, Hutnik wciąż jest piętnasty – 6 pkt.

Centralna Liga Juniorów Młodszych – grupa D. Hutnik – Motor Lublin 4–1 (2–0): **Kowalski 3, Obrzud**. 1. Wisła Kraków – 19 pkt, Hutnik tym razem zrobił dwa kroki do góry i jest piąty – 10 pkt.

Małopolska Liga Juniorów Starszych. Podhale Nowy Targ – Puszcza Niepołomice 2–1 (1–0): **Stokłosa**. Prowadzi Sandecja Nowy Sącz – 32 pkt, zespół z Niepołomic spadł na piąte miejsce – 25 pkt.

Małopolska Liga Juniorów Młodszych – I liga. Profi Kraków – Puszcza Niepołomice 2–4 (1–0): **Gawlik 2, Stokłosa 2**. Na pozycję lidera awansowała Sandecja Nowy Sącz – 25 pkt, Puszcza zajmuje piątą lokatę – 12 pkt.

IV liga – grupa zachodnia. LKS Śledziejowice – Sokół Kocmyrzów 2–2 (0–1): **Guja 2**; Puszcza II Niepołomice – Clepardia Kraków 0–3 (0–1). Liderem jest Orzeł Ryczów – 23 pkt, 6. Sokół – 16 pkt, 18. Puszcza II – 5 pkt.

Klasa okręgowa – grupa II. Borek Kraków – Hutnik II 2–3 (2–1): **Hafez 2, Wójcik**; Grębałowianka – Kaszowianka Kaszów 3–1 (1–1): **Pranowicz, Kwater, Lampart**. Prowadzi Wieczysta Kraków – 30 pkt, 5. Hutnik II – 19 pkt, 8. Grębałowianka – 15 pkt.

Klasa okręgowa – grupa III. Wiślanka Grabie – Pasternik Ochojno 2–0 (1–0): **Leśniak, Panek**; Wiarusy Igołomia – Raba Dobczyce 0–5 (0–1); Złomex Branice – Jordan Sum Zakliczyn 2–0 (1–0): **Marut, Dziwiszewski**. Na pozycję lidera powróciła Radziszowianka – 25 pkt, 3. Wiślanka – 21 pkt, 4. Złomex – 20 pkt, 11. Wiarusy – 9 pkt.

Klasa A – grupa I. Galicja Raciborowice – Płomień Kościelec 0–2 (0–1); Michałowianka Michałowice – Ekler Baranówka 1–2 (0–2): **Wierzbiński, Kącki**; Wierzbowianka Wierzbno – Strażak Goszcza 2–5: **Kaczorenko 3, Połetko,** samob; Szreniawa Koszyce – Bibiczanka Bibice 0–1 (0–1); spotkanie Partyzant Dojazdów – Prądniczanka II Kraków zostało przełożone ze względu na koronawirus w drużynie gości. Na czele znajduje się Jastrzębiec Książ Wielki – 22 pkt, 2. Partyzant – 22 pkt, 4. Szreniawa – 20 pkt, 8. Galicja – 17 pkt, 9. Ekler – 16 pkt, 13. Strażak – 7 pkt.

Klasa A – grupa III. Cedronka Wola Radziszowska – Wanda 3–1 (1–1): **Miśkowiec**. Liderem jest Pogoń Skotniki – 25 pkt, 11. Wanda – 9 pkt.

Klasa A – grupa wielicka. Nadwiślanka Nowe Brzesko – Zryw Szarów 2–2 (1–1): **Moskal, A. Musiał**. Na czoło tabeli wskoczyli Wolni Kłaj – 25 pkt, 4. Nadwiślanka – 22 pkt.

Klasa B – grupa I. Juvenia Prandocin – Zawisza Sulechów 1–3, Polonia Wilczkowice – Sparta Skrzeszowice 1–0, Kosynierzy Łuczyce – Milenium Radziemice 9–1. Prowadzi Polonia – 20 pkt, 4. Sparta – 15 pkt, 5. Zawisza – 15 pkt, 10. Kosynierzy – 7 pkt.

Klasa B – grupa III. Wawel Kraków – Albertus 0–4. Ciągle na pierwszym miejscu pozostaje Wieczysta II Kraków – 21 pkt, 8. Albertus – 9 pkt.

Klasa B – grupa wielicka. Wiarusy II Igołomia – Naprzód Ochmanów 3–1, Batory Wola Batorska – Gdovia II 1–1, Dąb Zabierzów Bocheński – Górnik II Wieliczka 3–0. Prowadzi Batory – 26 pkt, 5. Wiarusy II – 17 pkt, 12. Dąb – 9 pkt.

(dan)

Tydzień TELEWIZJA

GŁOS
TYGODNIK NOWOHUCKI

PIĄTEK 16.10

TVP1

5.10 Przysięga (277) **6.00** Elif (836) **6.50** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.35** Misja w Afryce: Wojna i Kościół **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.35** Spiszmy się jak na rolników przystało! **8.40** Kasta: Rozpad więzi **9.20** Ranczo 8 (96): Obywatelskie obowiązki – serial byczajowy TVP **10.20** Komisarz Alex 9 (108): Mężczyzna bez pamięci – serial kryminalny TVP **11.05** Ojciec Mateusz 13 (163): Osaczenie – serial kryminalny TVP **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.30** Agropogoda – magazyn **12.35** Magazyn rolniczy **12.55** Natura w Jedynce: Sekrety wiewiórek – film dokumentalny, Niemcy, Austria *(2017); reż.: Thomas Rilk* ***14.00*** *Elif* (837) – serial, Turcja (2017) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka (237) – teleturniej **16.05** Przysięga (278) – serial obyczajowy, Turcja (2019) **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4421) – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3678) – telenowela TVP **18.30** Kasta: Utracona odznaka **18.55** Jeden z dziesięciu (4/121) – teleturniej **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.15** Testimonium Veritatis. 7 cnót według Papieża i Prymasa.; koncert **21.25 Paranoja – film akcji, USA (2013); reż.: Robert Luketic; wyk.: Gary Oldman, Liam Hemsworth, Amber Heard 23.20 Szlak śmierci – film fabularny, USA (2009); reż.: James Cotten; wyk.: Ray Liotta, Danny Trejo, Andy Garcia (dozwolone od lat 16) 1.05** SEAL Team – komando Foki (15) **1.50** Geniusz (9) – serial, USA (2017) **2.50** Magazyn kryminalny 997 – magazyn (dozwolone od lat 16) **3.45** Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) **4.50** Notacje: Jerzy Janik. Przyjaciel Papieża **5.00** Zakończenie dnia

TVP2

4.50 Cafe piosenka **5.20** Cafe piosenka **5.50** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (133): Krew i woda (1) **6.40** Anna Dymna – spotkajmy się: Monika Dąbrowska **7.10** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.20** Familiada (2595) **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Panorama **10.55** Pytanie na śniadanie **11.15** Spiszmy się jak na rolników przystało! **11.25** Rodzinka.pl (262): Wiele wspólnych lat **11.55** Barwy szczęścia (2307) **12.25** Koło fortuny (559) – teleturniej **13.00** Va Banque (110) – teleturniej **13.30** Uzdrowisko (34) **14.05** Noce i dnie (7/12): Wiatr w oczy – serial TVP **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (142): Marzenia (2) – serial, Niemcy (2018) **16.00** Koło fortuny (828) – teleturniej **16.35** Familiada (2596) – teleturniej **17.10** Więzień miłości (411) – serial, Turcja (2018) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Va Banque (111) – teleturniej **19.00** Uzdrowisko (35) **19.35** Barwy szczęścia (2307) **20.10** Barwy szczęścia (2308) **20.45** Postaw na milion (235) – teleturniej **21.40** Anything goes. Ale jazda! (7) **22.40** Muzyka, Taniec, Zabawa (27) – koncert **23.40 Firma – film sensacyjny, USA (1993); reż.: Sydney Pollack; wyk.: Jeanne Tripplehorn, Gene Hackman, Hal Holbrook, Tom Cruise (dozwolone od lat 16) 2.20 Zwyczajna przysługa – film fabularny, USA (2018); reż.: Paulk Feig; wyk.: Anna Kendrick, Blake Lively, Henry Golding (dozwolone od lat 16) 4.25** Smaki świata po polsku (5) **4.50** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Polonia 24 **6.35** Leśniczówka (120) **7.00** Gra słów. Krzyżówka (213) **7.25** Czytanie Puszczy (12): Nasze dziedzictwo **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Panorama kraj **10.55** Pytanie na śniadanie **11.30** Na sygnale (271): Zostań ze mną **12.00** Którędy po sztukę: Francisco Goya y Lucientes **12.15** Co niesie dzień **12.30** M jak miłość (1522) **13.20** Wilnoteka **13.40** Tego się nie wytnie **15.00** Uzdrowisko (29): Niezdara **15.30** Ostoja **16.00** Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939–1945 (5): W gościnie u Anglików **16.15** Bajki naszych rodziców: Bolek i Lolek wyruszają w świat: Złote miasto Inków (4) **16.25** Bolek i Lolek wyruszają w świat: Wyścig do bieguna (5) **16.35** Reksio: Reksio dobroczyńca (5) – serial animowany **16.45** Reksio: Reksio domator (6) **17.00** Korona królów – taka historia... (68): Bliskie spotkania z mistrzem małodobrym **17.30** Dziennik regionów **17.50** Gra słów. Krzyżówka (214) **18.20** Stacja innowacja **18.35** Mówimy po polsku (7) **18.50** Wszystko przed nami (93) **19.20** Przystanek Ameryka (14) **19.40** Alarm! **20.00** Polonia 24 **20.20** Pogoda **20.30** Sport **20.35** Strażacy 2 (19): Ojciec i syn **21.30** Mocne Kino Nocne: Trzeci oficer (1/13): Dezerter (dozwolone od lat 16) **22.25** Uzdrowisko (30): Prywatny detektyw **22.55** Testimonium Veritatis: 7 cnót według Papieża i Prymasa **23.55** Focus on Poland (453) **0.10** Korona królów – taka historia... (68): Bliskie spotkania z mistrzem małodobrym **0.40** Gra słów. Krzyżówka (214) **1.00** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Dla niesłyszących: Telekurier **6.30** Spiszmy się jak na rolników przystało! (94) **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.47** Czas pogodnej jesieni. Magazyn nie tylko dla seniorów **8.02** Kronika kulturalna **8.15** Odkryj regiony **8.30** Kronika dnia **8.43** Pogoda **8.46** Tematy dnia **8.57** Dzieła, arcydzieła **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Niecodziennik **9.30** Okrasa łamie przepisy: Włoszczyzna na polskim stole **10.00** Wymarzona miłość (28) **10.55** Astronarium – magazyn **11.25** Spiszmy się jak na rolników przystało! (94) **11.35** Wiadomości rolnicze **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** W dobrej wierze **13.00** Świat wyścigów konnych **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Z Andrusem po Galicji **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Łzy Cennet (101) **16.05** Dla niesłyszących: Telekurier **16.30** Kryminalna Siódemka **16.45** Dziennik regionów **17.02** Kronika – zapowiedź **17.05** Pogoda **17.06** felieton **17.10** Msza święta dla chorych **18.02** Kronika kulturalna **18.11** Odkryj regiony **18.24** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.55** Pogoda **18.59** Tematy dnia **19.12** Turystyczna jazda **19.22** W dobrej wierze **19.43** Pod Tatrami **19.51** Felieton **19.56** Pogoda **20.05** XXXII Międzynarodowy Festiwal Zespołów Cygańskich Romane Dyvesa. Gorzów Wielkopolski 2020 (2) **20.55** EVENTY **21.20** Spiszmy się jak na rolników przystało! (94) **21.30** Kronika **21.44** Pogoda **21.46** Kronika sportowa **21.50** Studio Lotto **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna Siódemka **23.00** Całkiem niezła historia **23.20** Uzdrowisko (34) **23.50** KFPP Opole: 57. KFPP w Opolu: Odpowiednia pogoda na szczęście czyli nadzieje poetów (1) **0.55** Okrasa łamie przepisy: Włoszczyzna na polskim stole **1.20** Świat wyścigów konnych **1.45** Łzy Cennet (101)

POLSAT

4.40 Disco Gramy – program muzyczny **5.25** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (723, 724) – serial fabularno-dokumentalny **9.40** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **10.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **11.40** Gliniarze – serial paradokumentalny **12.40** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **13.40** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na rarunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia **19.30** Gość „Wydarzeń" **19.45** Sport, pogoda **20.05** Dancing with the Starts. Taniec z gwiazdami 11 – program rozrywkowy **22.10** The Four. Bitwa o sławę (1) – reality show **0.10 Star Trek: W nieznane – film s.f. USA/Hongkong/Chiny/Zjednoczone Emiraty Arabskie/Kanada (2016) 3.00** Tajemnice losu

tvn

6.50 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **7.50** Doradca smaku **8.00** Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **12.30** Rozwody – serial paradokumentalny **13.30** Szpital – serial paradokumentalny **14.25** Detektywi – serial fabularno-dokumentalny **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **16.00** Szpital – serial paradokumentalny **17.00** Ukryta prawda (413, 1174) – serial paradokumentalny **19.00** Fakty **19.25** Uwaga! Koronawirus **19.35** Sport, pogoda **19.55** Uwaga! – magazyn reporterów **20.05 Harry Potter i insygnia śmierci: część 1 – film przygodowy USA/Wielka Brytania (2010) 23.10 Blade, Wieczny Łowca 2 – horror USA/Niemcy (2002) 1.35** Kuba Wojewódzki – talk-show **2.40** Uwaga! **2.55** NOC Magi

TVN 7

4.55 Szkoła – serial paradokumentalny **5.55** Mango **7.30** Wiza na miłość 4 – reality show **8.30** Ukryta prawda (666–668) – serial paradokumentalny **11.30** Szpital – serial paradokumentalny **12.30** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **13.30** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **14.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **15.30** Brzydula 2 – serial komediowy **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny **17.00** 19+ – serial paradokumentalny **17.30** Zakochani po uszy 4 – telenowela **18.00** Szpital – serial paradokumentalny **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **20.00** Brzydula 2 – serial komediowy **20.30** Kto odmówi pannie młodej? – reality show **21.30 Kocha, lubi, szanuje – komedia romantyczna USA (2011) 0.00 Notthing Hill – komedia romantyczna USA/Wielka Brytania (1999) 2.40** NOC Magii

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (40, 41) – serial sensacyjny **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Sędzia Judy (66, 67, 30) – reality show **10.25** Sekrety sąsiadów (68, 69) – serial obyczajowy **11.25** Pamiętniki z wakacji – serial paradokumentalny **12.25** Wspaniali ludzie – serial dokumentalny **12.55** Uzurpatorka – telenowela **13.55** Kobra – oddział specjalny (1) – serial sensacyjny **14.55** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.55** Kobra – oddział specjalny (2) – serial sensacyjny **17.00** Nowe sekrety sąsiadów (11, 12) – serial obyczajowy **18.00** Policjantki i policjanci (689, 690) – serial obyczajowy **20.00** Gwiazdy Kabaretu (58, 16) – program rozrywkowy **22.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (414, 415) – serial kryminalny **0.05 Obcy – decydujące starcie – horror s.f. USA/Wielka Brytania (1986) 2.55** Śmierć na 1000 sposobów – serial dokumentalny

PULS

6.00 Nash Bridges (120) – serial sensacyjny **7.00** Rodzinny interes 3 – serial obyczajowy **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 – serial obyczajowy Polska **9.00** Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy **10.00** Kobra – oddział specjalny (15, 16) – serial sensacyjny **12.00** Zaklinaczka duchów 5 (107) – serial fantasy USA **13.00** Zaklinaczka duchów (1) – serial fantasy USA **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (10, 11) – serial obyczajowy **16.00** Rodzinny interes 3 (124, 125) – serial obyczajowy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 (328, 329) – serial obyczajowy **20.00 Niebezpieczna dzielnica – film sensacyjny USA (2010) 21.45 Rocky 2 – dramat obyczajowy USA (1979) 0.20 Siła taktyczna – film sensacyjny USA/Kanada (2011)**

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TVP I, GODZ. 21.25

● *PARANOJA* – Thriller zrealizowany we współpracy kinematografii USA, Indii i Francji w roku 2013. Adam Cassidy jest wschodzącą gwiazdą międzynarodowej korporacji technologicznej. Wystarczy jednak jeden błąd, by Adam został zmuszony do zaryzykowania wszystkiego, co udało mu się osiągnąć. Młody mężczyzna staje się korporacyjnym szpiegiem, a jego zadaniem jest zdobycie sekretów handlowych konkurencyjnej firmy. W ten sposób trafia do bezlitosnego świata bogatych ludzi.

TVN, GODZ. 23.10

● BLADE: WIECZNY ŁOWCA II – Amerykańsko-niemiecki horror z 2002 roku. Blade jest pół człowiekiem, pół wampirem, chce się zemścić za to, kim jest i pragnie uratować ludzkość przed skąpanym we krwi Armageddonem. Tym razem Blade musi zawrzeć sojusz z dawnym wrogiem, królem wampirów Damaskinosem, ponieważ światu zagrażają zmutowane superwampiry, których celem jest eksterminacja obu ras.

TVP I, GODZ. 23.20

● SZLAK ŚMIERCI – Film sensacyjny produkcji meksykańsko-amerykańskiej z 2009 roku. Meksykańska Tijuana. Mark Shields, doświadczony płatny zabójca, zostaje wynajęty przez kolejnego zleceniodawcę. Ma zabić Pelona, ambitnego członka mafii i zarazem prawą rękę śmiertelnie chorego króla tijuańskiego świata przestępczego, Salazara. Działania Pelona niepokoją jego szefa, który, odkrywszy, że mężczyzna prowadzi na boku własne interesy, postanawia się go pozbyć.

TVP II, GODZ. 23.40

● *FIRMA* – Amerykański film sensacyjny z 1993 roku. Mitch McDeere, młody i zdolny prawnik z Harvardu, otrzymuje atrakcyjną ofertę pracy w znanej kancelarii prawniczej w Memphis, na wspaniałych warunkach - wysoka pensja, luksusowy sportowy samochód, nisko oprocentowana pożyczka na dom. To wszystko w zamian za talent, długie godziny pracy i lojalność. Niebawem zwraca się do niego agent FBI z propozycją współpracy. Od niego prawnik dowiaduje się, że za firmą stoi mafia. Mitch musi dokonać trudnego wyboru: jeżeli będzie milczeć, czeka go więzienie, jeżeli zdradzi, wyda na siebie wyrok śmierci.

MATEMATYKA
• bieżący materiał
• przygotowanie do matury
Tel. 507 869 805

SOBOTA 17.10

TVP1

5.05 Klan (3675) **5.30** Magazyn śledczy Anity Gargas (169) **6.00** Sprawa dla reportera **6.50** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.35** Rok w ogrodzie **8.00** Rok w ogrodzie extra **8.15** wojsko-polskie.pl (123) **8.40** Pełnosprawni (374) **9.10** Komisarz Alex 9 (109): Maja przed północą **10.00** Hanik – film dokumentalny **11.00** Ojciec Mateusz 13 (164): Miłość po grób **11.55 Samotny jeździec – film USA (1959); reż.: Budd Boetticher; wyk.: Randolph Scott, Karen Steele, James Best, James Coburn, Pernell Roberts, Lee Van Cleef 13.15** Fascynujący świat: Przewodnik dla podróżnika na Marsa **14.15** Z pamięci: Barbara Pniewska (1) **14.25** Okrasa łamie przepisy: Gotowanie na dziko **14.55** U Pana Boga w ogródku (9/12) **15.50** Testimonium Veritatis. 7 cnót według Papieża i Prymasa – koncert **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.30** Jaka to melodia? (4422) **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! **20.35** Komisarz Alex 14 (177): Trzy stopy pod ziemią **21.30 Hit na sobotę: Rebeliant – dramat, USA (2016); reż.: Gary Ross; wyk.: Matthew McConaughey, Keri Russell, Christopher Berry (dozwolone od lat 16) 23.55 Paranoja – film akcji, USA (2013); reż.: Robert Luketic; wyk.: Gary Oldman, Liam Hemsworth, Amber Heard 1.50 Intruz – dramat, Francja/Polska/Szwecja (2015); reż.: Magnus von Horn; wyk.: Urlik Munther, Mats Blomgren, Loa Ek, Wiesław Komasa 3.40** Jaka to melodia? (4422) **4.30** Z pamięci: Barbara Pniewska (1) **4.35** Zakończenie dnia

TVP2

5.00 Cafe piosenka **5.25** Cafe piosenka **5.50** Barwy szczęścia (2304) **6.20** Barwy szczęścia (2305) **6.55** Dla niesłyszących: M jak miłość (1532) **7.40** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.55** Pytanie na śniadanie **11.15** Spiszmy się jak na rolników przystało! **11.30** Rodzinny ekspres: I Ty możesz pomóc misjonarzom **12.00** Postaw na milion (235) **12.55** Anything goes. Ale jazda! (7) **14.00** Familiada (2648) **14.35** Koło fortuny (829) **15.20** Szansa na sukces. Opole 2021 (1) **16.20** Czerwona królowa (6) – serial, Ukraina/Rosja (2015) **17.20** Rodzinka.pl 6 (137): Płoną góry, płoną lasy **17.50** Słowo na niedzielę: Cezar, Salomon i modlitwa **18.00** Panorama **18.25** Pogoda **18.35** Przyjaciele na zawsze (6): Tomasz Szczepanik **19.35** Lajk! **20.00** Ameryka da się lubić (6): American Dream – program rozrywkowy **21.00** The Voice of Poland 11: Bitwa **23.20** Muzyka, Taniec, Zabawa (28) – koncert **0.20 Strzelec – film akcji, USA (2007); reż.: Antoine Fuqua; wyk.: Mark Wahlberg, Michael Pena, Danny Glover (dozwolone od lat 16) 2.35 Skazany – film akcji, USA (2017); reż.: Ric Roman Waugh; wyk.: Nikolaj Coster-Waldau, Omari Hardwick, Lake Bell, Jon Bernthal (dozwolone od lat 16) 4.35** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Polonia 24 **6.35** Barwy szczęścia (2267) **7.00** Barwy szczęścia (2268) **7.25** Barwy szczęścia (2269) **7.55** Pytanie na śniadanie **11.20** Giganci historii (7): Leopold Tyrmand i jego epoka **12.15** Powroty (26) **12.35** Nela Mała Reporterka (72): Spotkanie z piżmowołem arktycznym **12.50** Czy wiesz, że... (19) **13.00** Ojciec Mateusz 23 (296): Tragedia w teatrze **13.50** Strażacy 2 (19): Ojciec i syn **14.40** Paranienormalni Tonight: Anita Włodarczyk, Piotr Małachowski **15.40** Wolny Ekran (218) **16.00** Kulturalni PL (530) **17.00** Słownik polsko@polski **17.30** Dziennik regionów **17.50** M jak miłość (1523) **18.40** Szansa na sukces. Opole 2021 (2) **19.40** Dobranocka: Rodzina Treflików **19.45** Dobranocka: Cała Polska czyta dzieciom: Czytanie przed spaniem: Wiewiórka, która chciała pobyć sama **20.00** Polonia 24 **20.20** Pogoda **20.30** Sport **20.35** Stulecie Winnych 2 (16) **21.30** Ameryka da się lubić (5): Holidays **22.35 Bilet na księżyc – film obyczajowy, Polska (2013); reż.: Jacek Bromski; wyk.: Filip Pławiak, Mateusz Kościukiewicz, Bożena Adamek, Krzysztof Stroiński, Anna Przybylska, Łukasz Simlat (dozwolone od lat 16) 0.55** M jak miłość (1523) **1.45** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Dla niesłyszących: Telekurier **6.30** Reportaż **7.05** Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy **7.25** Pogoda **7.35** Turystyczna jazda **7.50** Starszaki **8.30** Las bliżej nas (32) **9.00** Borelioza. Cicha epidemia **10.00** Pogoda **10.03** Muzealne opowieści **10.06** Felieton **10.11** Dzieła, arcydzieła **10.19** W dobrej wierze **10.39** Kronika kulturalna **10.51** Turystyczna jazda **11.02** Jedź bezpiecznie **11.11** Odkryj regiony **11.26** Prosto z lasu **11.39** Onkoczujni **12.00** Całkiem niezła historia **12.15** Całkiem niezła historia **12.35** Mój pies i inne zwierzaki **12.50** Jesień w regionach – felieton **13.00** Jesień w regionach – felieton **13.15** Tomek na granicach... Rzeczypospolitej – cykl reportaży **13.50** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn **14.10** Rolnik szuka żony seria 7 (4) – reality show **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Studio Raban **15.50** Seans dla każdego (6) – magazyn filmowy **16.20** Moda na język polski (5) – magazyn **16.40** Pogoda **16.45** Dziennik regionów **17.00** Antenowe remanenty **17.15** Terytorialsi – cykl reportaży **17.30** Pogoda **17.34** felieton **17.41** Pod Tatrami **17.52** Spichlerz smaków **18.02** Kalejdoskop regionalny **18.14** Reporter – magazyn **18.30** Kronika – serwis informacyjny **18.52** Pogoda **18.55** Rzecz w kulturze **19.17** Kronika kulturalna **19.25** Krakowskie portrety literackie: Leszek Elektorowicz – reportaż **20.00** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **21.00** Piosenka u Ciebie – cykl reportaży **21.30** Kronika – serwis informacyjny **21.44** Pogoda **21.46** Kronika Sportowa **21.50** Studio Lotto **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.25** Regionalny magazyn sportowy **22.35** Pogoda **22.45** Kryminalna Siódemka – magazyn **23.05** Anything goes. Ale jazda! (6) – program rozrywkowy **0.00** Reportaż – cykl reportaży społecznych. **0.30** Tomek na granicach... Rzeczypospolitej – cykl reportaży **1.00** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn **1.25** Reportaż – cykl reportaży społecznych. **1.45** Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii: Leśna reduta **2.10** Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy **2.35** Mój pies i inne zwierzaki **2.50** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **3.50** Piosenka u Ciebie – cykl reportaży **4.15** Antenowe remanenty **4.30** Dla niesłyszących: Dziennik regionów

POLSAT

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program informacyjny **8.45 Scooby-Doo i duch czarownicy – film animowany USA (1999) 10.10** Ewa gotuje – magazyn kulinarny **10.40** Nasz nowy dom – reality show **11.40** Bogaty dom – biedny dom – reality show **12.40** Rolnicy. Podlasie – serial dokumentalny **13.45** Rolnicy – Tak się żyje u nas wsi (13, 14) – serial dokumentalny **14.45** Budowlańcy (14, 15) – serial dokumentalny Polska **15.45** Więzienie (44–47) – serial dokumentalny Polska **17.45** Chłopaki do wzięcia (137, 138) – serial dokumentalny **18.50** Wydarzenia **19.30** Gość „Wydarzeń" **19.45** Sport, pogoda **20.00 Bad Boy (1, 2) – film sensacyjny Polska (2020) 22.00** Twoja Tewarz Brzmi Znajomo 13 – program rozrywkowy **0.05 Zabójca idealny – thriller s.f. USA/Hiszpania/Szwecja (2016) 2.00** Tajemnice losu

tvn

5.15 Mango **7.25** Kosmiczny wykop (5, 6) – serial animowany Polska (2020) **8.00** Dzień Dobry TVN **11.30** Brzydula 2 (6–8) – serial komediowy **13.15** Na Wspólnej (3104–3107) – serial obyczajowy **14.55** MasterChef – program rozrywkowy **16.30** Top Model – realiyty show **17.55** Szaf Mat – program poradnikowy **18.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **19.00** Fakty **19.25** Sport, pogoda – program informacyjny **19.45** Uwaga! – magazyn reporterów **20.00 Jak upolować faceta? – komedia romantyczna USA (2012) 22.00 Szefowa – komedia USA (2016) 0.05 Harry Potter i insygnia śmierci: część 1 – film przygodowy USA/WielkaBrytania (2010) 3.10** Uwaga! **3.30** NOC Magii

TVN 7

5.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny, Polska **6.00** Mango **8.05** Kosmiczny wykop (3, 4) – serial animowany Polska **8.35** Ukryta prawda (656, 658) – serial paradokumentalny **10.35** Hotel Paradise 2 (25, 26) – reality show **12.35** Zakochani po uszy 4 (223, 224) – telenowela **13.45 Tajemniczy ogród – film familijny USA/Wielka Brytania (1993) 15.50 Karol. Człowiek, który został papieżem (1, 2-ost.) – film biograficzny Francja/Kanada/Niemcy/Polska/Włochy (2005) 20.00 Robin Hood – dramat przygodowy USA/Wielka Brytania (2010) 22.55 Ocean's Twelve: Dogrywka – komedia sensacyjna USA/Australia (2004) 1.30** Druga strona medalu 3 (8-ost.) – talk-show **2.00** Druga strona medalu 4 (1) – talk-show **2.35** NOC Magii

TV 4

6.00 Szczenięce lata Toma i Jerry'ego (1, 2) – serial animowany USA **7.00** Ryzykanci (6, 7) – reality show **8.55** Galileo (832, 833) – program popularnonaukowy **11.05 Mój przyjaciel Rufus – film familijny Francja/USA (2020) 12.55** STOP Drogówka – magazyn policyjny **14.00** Policjantki i policjanci (686–690) – serial obyczajowy **19.00** Galileo **20.00** Święty (49–52) – serial komediowy **22.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (416, 417) – serial kryminalny **0.05 Gallows Hill – horror USA (2013) 1.55** Śmierć na 1000 sposobów – serial dokumentalny **2.25** Disco Polo Life **3.25** Top 10 – lista przebojów

PULS

6.00 Na wariackich papierach – serial sensacyjny USA **7.00** Taki jest świat **8.00** Lombard. Życie pod zastaw (33, 34, 7–11) – serial obyczajowy Polska **15.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 (325–329) – serial obyczajowy Polska **20.00 Rocky 3 – dramat obyczajowy USA (1982) 22.00 Kula w łeb – film kryminalny USA (2012) 23.50 Sędzia Dredd – film s.f. USA (1995) 1.50** Kobra – oddział specjalny – serial sensacyjny **2.50** Zobacz to!

PROPOZYCJE NA SOBOTĘ

TV POLSAT, GODZ. 20.00

● *BAD BOY* – Pierwszy odcinek polskiego miniserialu. Paweł śmiertelnie rani ojca, zapalonego kibica klubu piłkarskiego, broniąc matki i brata. Po latach mężczyzna sam jest członkiem „Kanibali", oddanych i bezwzględnych kibiców Unii.

★★★

TVN, GODZ. 20.00

● *JAK UPOLOWAĆ FACETA?* – Amerykańska komedia romantyczna z 2012 roku. Stephanie (Katherine Heigl) jest młoda i piękna, ale brakuje jej pieniędzy. Musi zarobić, żeby spłacić długi i wykupić samochód, ale nie może znaleźć sensownej pracy. Zwraca się z prośbą o pomoc do kuzyna i dzięki niemu podejmuje pracę jako łowczyni nagród. Musi schwytać faceta podejrzanego o zabicie policjanta; niestety, okazuje się, że to chłopak, w którym podkochiwała się w czasach szkolnych...

★★★

TVP I, GODZ. 21.30

● *REBELIANT* – Film sensacyjny produkcji amerykańskiej z 2016 roku. Wojna secesyjna. Newton Knight służy w Armii Konfederacji, jednak jego poglądy na temat niewolnictwa zdecydowanie odbiegają od zapatrywań zwierzchników. Postanawia więc zrzucić mundur i powrócić na rodzinną farmę. Gdy i tam dociera wojenna zawierucha, decyduje się chwycić za broń i wystąpić w obronie dyskryminowanych. Stając na czele powstania pragnie stworzyć w hrabstwie Jones niepodległy stan, w którym wszyscy byliby sobie równi.

★★★

TVN, GODZ. 22.00

● *SZEFOWA* – Amerykańska komedia z 2016 roku. Kobieta sukcesu Michelle Darnell trafia do więzienia za nielegalne transakcje. Po wyroku Michelle powraca z zamiarem wskrzeszenia kariery, jednak nie każdy gotów jest wybaczyć jej dawne grzechy. Nie mając dokąd pójść, Michelle wprowadza się do swej dawnej sekretarki Claire i jej córki Rachel. Będąc na samym dnie, Michelle wciela w życie plan mający odbudować jej upadłe imperium. Biznesmenka spróbuje odzyskać status ulubienicy Ameryki.

BELFEREK BIURO TURYSTYCZNE www.belferek.pl
KRAKÓW AL. SŁOWACKIEGO 52 pn-pt 11:00-17:00

ZAPRASZAMY DO BARÓW MLECZNYCH
NA SMACZNE I NIEDROGIE POTRAWY

- Bar „BIEŃCZYCE", os. Kazimierzowskie 22 ➡ tel. 12 648 15 10
- Bar „CENTRALNY", os. Centrum C1 ➡ tel. 12 644 14 95
- Bar „SZKOLNY", os. Na Skarpie 24 ➡ tel. 12 644 34 02
- Bar „PÓŁNOCNY", os. Teatralne 11 ➡ tel. 12 644 40 87

Nowohuckie bary mleczne wznowiły działalność przy zachowaniu reżimu sanitarnego, przy zmniejszonej liczbie miejsc, ale można zamówić potrawy na wynos, aby zjeść wygodnie w domu.

Willa Kalina
oferuje pokoje do wynajęcia
w Solcu Zdroju,
gdzie są najlepsze na świecie
kąpiele siarkowe
Anna i Henryk Wiśniewscy zapraszają

ul. Słoneczna 11,
28-131 Solec Zdrój
tel. 500-031-078,
e-mail:
willakalina@gmail.com
www.kalina.solec-zdroj.com

NIEDZIELA 18.10

TVP1

4.40 Klan (3676) **5.10** Klan (3677) **5.30** Klan (3678) **6.00** Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka **6.25** wojsko-polskie.pl (123) **6.55** Słowo na niedzielę: Cezar, Salomon i modlitwa **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Zakochaj się w Polsce (179): Sochaczew **9.05** Las bliżej nas **9.30** Klasztorne smaki **10.00** Kariera Nikodema Dyzmy (5/7) **11.05** Stulecie Winnych (6) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Rwanda 2020: Misje na wzgórzach. Przepustka do lepszego życia – cykl reportaży **13.15** BBC w Jedynce: Jedna Planeta. Siedem kontynentów (3): Ameryka Południowa – serial dokumentalny, Wielka Brytania (2019); reż.: Scott Alexander **14.25** Weterynarze z sercem (93) **14.50** Z pamięci: Barbara Pniewska (2) – felieton **15.05** U Pana Boga w ogródku (10/12) – serial komediowy TVP **16.05** Komisarz Alex 14 (177): Trzy stopy pod ziemią – serial kryminalny TVP **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.30** Koncert **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.15** Ludzie i bogowie (6): Śmierć i medycyna – serial **21.15** Rolnik szuka żony seria – reality show **22.15 Zakochana Jedynka: Chodzę w słońcu – komedia, Wielka Brytania (2014); reż.: Max Giwa, Dania Pasquini; wyk.: Annabel Scholey, Greg Wise, Leona Lewis, Giulio Berruti 0.00 Rebeliant – dramat, USA (2016); reż.: Gary Ross; wyk.: Matthew McConaughey, Keri Russell, Christopher Berry (dozwolone od lat 16) 2.25 Nie ma to jak u mamy – komedia obyczajowa, Francja (2016); reż.: Eric Lavaine; wyk.: Alexandra Lamy, Josiane Balasco, Mathilde Seigner, Philippe Lefebvre, Didier Flamand (dozwolone od lat 16) 4.05** Film dokumentalny **4.50** Z pamięci: Barbara Pniewska (2) – felieton **4.55** Zakończenie dnia

TVP2

4.45 Cafe piosenka – talk-show **5.15** Barwy szczęścia (2306) – serial obyczajowy TVP **5.45** Barwy szczęścia (2307) **6.20** Barwy szczęścia (2308) **6.55** Dla niesłyszących: M jak miłość (1533) – serial TVP **7.40** Spiszmy się jak na rolników przystało! – magazyn rolniczy **7.55** Pytanie na śniadanie **10.55** Spiszmy się jak na rolników przystało! – magazyn rolniczy **11.05** Smaki świata po polsku (6) – magazyn **11.35** The Voice of Poland: Bitwa **14.00** Familiada (2649) – teleturniej **14.35** Koło fortuny (830) – teleturniej **15.15** Szansa na sukces. Opole 2021 (3) – widowisko muzyczne **16.15** Przyjaciele na zawsze (7): Marcin Daniec – program rozrywkowy **17.05** Jutro należy do nas (8) – serial, Francja (2017) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Na dobre i na złe (784 Czas próby – serial TVP **19.25** Na sygnale (275): Powiedz Arturowi: Przepraszam – serial fabularyzowany TVP **20.00 Strzelec – film akcji, USA (2007); reż.: Antoine Fuqua; wyk.: Mark Wahlberg, Michael Pena, Danny Glover (dozwolone od lat 16) 22.15 Kino bez granic: Być jak Kazimierz Deyna – komedia obyczajowa, Polska (2012); reż.: Anna Wieczur-Bluszcz; wyk.: Marcin Korcz, Przemysław Bluszcz, Gabriela Muskała, Jerzy Trela (dozwolone od lat 16) 0.00 Mroczny sekret niani – film fabularny, USA (2018); reż.: Devon Downs, Kenny Gage; wyk.: Michelle Borth, Olesya Rulin, Antonio Cupo (dozwolone od lat 16) 1.40 Syn Królowej Śniegu – dramat, Polska (2017); reż.: Robert Wichrowski; wyk.: Michalina Olszańska, Franciszek Pieczka, Anna Seniuk, Rafał Fudalej (dozwolone od lat 16) 3.05** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.25 Polonia 24 **6.50** Janosik (3/13): W obcej skórze – serial TVP **7.40** Mówimy po polsku (7) – program edukacyjny **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Wolny Ekran (218) – magazyn **11.15** Rwanda 2020: Misje na wzgórzach. Zjeść, aby zasnąć – cykl reportaży **11.30** Ziarno: Ładne buty – magazyn **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Z pamięci: Juliusz Wiktor Gomulicki – felieton **13.00** Transmisja mszy świętej **14.15** Janosik (4/13): Porwanie – serial TVP **15.10** Przyjaciele na zawsze (6): Tomasz Szczepanik – program rozrywkowy **16.10** Powroty (27) – magazyn **16.30** Leśniczówka (199) **16.55** Leśniczówka (200) **17.30** Dziennik regionów **17.50** M jak miłość (1524) – serial TVP **18.40** Koncert **19.45** Dobranocka: Baśnie i bajki polskie (26): Dar Skarbnika – film animowany **20.00** Polonia 24 **20.20** Pogoda **20.25** Sport **20.35** Blondynka 8 (92): Kobieta roku – serial TVP **21.30 Teatr Telewizji: Pan Jowialski – spektakl teatralny, Polska (2017); reż.: Artur Żmijewski; wyk.: Adam Ferency, Anna Dymna, Danuta Stenka, Tomasz Kot, Joanna Kuberska, Fabian Kociencki, Krzysztof Szczepaniak, Mateusz Rusin, Krzysztof Globisz 23.05** Niedziela z... Teatrem TVP **23.50** Lato, muzyka, zabawa **0.30** M jak miłość (1524) **1.15** Słownik polsko@polski **1.45** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Świat wyścigów konnych – reportaż **6.30** Astronarium – magazyn **7.05** *Antenowe remanenty* **7.50** Pogoda **8.00** Całkiem niezła historia – cykl reportaży **8.15** Całkiem niezła historia **8.30** Agape – magazyn **9.00** Niezwykli przyjaciele zwierząt 4 (5) – serial dokumentalny, USA (2016) **10.00** Pogoda **10.02** Muzealne opowieści **10.05** Pod Tatrami **10.16** Reporter – magazyn **10.30** Magazyn medyczny **10.45** Reportaż **11.00** Dziennik obserwatora – film dokumentalny **12.05** Głos regionów **13.00** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **14.05** Piosenka u Ciebie – cykl reportaży **14.30** Rączka gotuje – magazyn kulinarny **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Kościół z bliska **15.45** Okiem wiary – magazyn **16.10** Czego nie widać **16.40** Pogoda **16.45** Dziennik regionów **17.00** Tydzień **17.30** Pogoda **17.34** Felieton **17.41** Dwie stolice **18.06** Rzecz w kulturze **18.30** Kronika – serwis informacyjny **18.52** Pogoda **18.55** Bliżej polityki **19.10** Reporter – magazyn **19.25** Szalom na Szerokiej 2018: Jazz Band Młynarski-Masecki – koncert **20.00** Szansa na Sukces **21.00** Cafe piosenka – talk-show **21.30** Kronika – serwis informacyjny **21.44** Pogoda **21.46** Kronika sportowa **21.50** Studio Lotto **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.25** Regionalny magazyn sportowy **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna Siódemka extra – magazyn **23.05** Anything goes. Ale jazda! – program rozrywkowy **23.55** Antenowe remanenty **0.05** Reportaż – cykl reportaży społecznych. **0.30** Astronarium – magazyn **1.00** Film dokumentalny **2.00** Tydzień **2.30** Kryminalna Siódemka extra – magazyn **2.45** 1200 Muzeów (23): Muzea rzemieślnicze – reportaż **3.10** Moda na język polski (5) – magazyn **3.30** Głos regionów **4.30** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **4.50** Spiszmy się jak na rolników przystało! (94) – magazyn rolniczy **5.00** Cafe piosenka – talk-show **5.25** Antenowe remanenty **5.35** Agape

POLSAT

5.25 Telezakupy **6.00** Nowy dzień **8.50 Zakochany wilczek – film animowany USA/Indie (2010) 10.30 Transformers: Zemsta Upadłych – film s.f. USA (2009) 13.40** Ninja Warrior Polska 2 – reality show **15.40** Twoja Twarz Brzmi Znajomo 13 – program rozrywkowy **17.40** Nasz nowy dom – reality show **18.50** Wydarzenia **19.20** Sport, pogoda **19.30** Państo w państwie – program publicystyczny **20.00** Kabaret na żywo – Klinika Skeczów Męczących (6) – program rozrywkowy **22.05 Aniołki Charliego: Zawrotna szybkość – film sensacyjny USA (2003) 0.20 Bez litości 2 – thriller USA (2018) 3.00** Tajemnice losu

tvn

4.55 Uwaga! **5.15** Mango **7.25** Nowa Maja w ogrodzie – magazyn ogrodniczy **7.55** Akademia ogrodnika – magazyn ogrodniczy **8.00** Dzień Dobry TVN **11.30** Brzydula 2 (9, 10) – serial komediowy **12.35** Co za tydzień **13.20** Usta Usta (6-ost.) – serial komediowy **14.20** Kosmiczny wykop (7, 8) – serial animowany Polska **15.00** Nic do zgłoszenia – serial dokumentalny **16.00** Gala French Touch – widowisko **18.00** Totalne remonty Szelągowskiej (2) – program rozrywkowy **19.00** Fakty **19.25** Sport, pogoda **19.45** Uwaga! **20.00** MasterChef – program rozrywkowy **21.30** Królestwo kobiet (1) – serial komediowy **22.35 Scherlock Holmes – film kryminalny USA/Niemcy/Wielka Brytania (2009) 1.00 Krawiec z Panamy – dramat sensacyjny USA/Irlandia (2001) 3.30** NOC Magii

TVN 7

5.00 Ukryta prawda (645) – serial para dokumentalny **6.00** Mango **8.05** Kosmiczny wykop (5, 6) – serial animowany Polska (2020) **8.35** Ukryta prawda (662, 665) – serial para dokumentalny **10.35** Hotel Paradise 2 (27, 28) – reality show **12.40** Zakochani po uszy 4 (225, 226) – telenowela **13.50** Kto odmówi pannie młodej? – reality show **15.00 Denis rozraniaka – komedia USA (1993) 17.10 Robin Hood – dramat przygodowy USA/Wielka Brytania (2010) 20.10 Szybcy i wściekli: Tokio Drift – film sensacyjny USA/Niemcy (2006) 22.15 Zabójcza broń 4 – film sensacyjny USA (1998) 0.50** Druga strona medalu 4 (3, 4, 2) – talk-show **2.35** Noc Magii

TV 4

6.00 Szczenięce lata Toma i Jerry'ego (3, 4) – serial animowany USA **7.00** Ryzykanci (8, 9) – reality show **9.00 A.X.L. – film przygodowy USA (2018) 11.05** Galileo (834) – program popularnonaukowy **12.15** STOP Drogówka – magazyn policyjny **13.15** Gwiazdy Kabaretu – program rozrywkowy **14.25 Mroczna rodzinka – komedia Rosja (2016) 16.25 Prawdziwa historia – dramat przygodowy USA/Nowa Zelandia (2005) 19.00** Galileo (835) – program popularnonaukowy **20.00 Obcy 3 – horror s.f. USA (1992) 22.25** Wspaniali ludzie – serial dokumentalny **23.00 Obsesja namiętności – thriller USA (1992) 1.25** Śmierć na talerzu (7) – srial dokumentalny **2.25** Disco Polo Life **3.25** Top 10 – lista przebojów

PULS

5.55 Niesamowite! – serial dokumentalny **6.30** Rodzinny interes 3 (122–125) – serial obyczajowy **10.30 W imię króla – film przygodowy Niemcy/Kanada/USA (2007) 13.00 Pani Zamieć – baśń filmowa Niemcy (2008) 14.25 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Muzykanci z miasta Bremy – baśń filmowa Niemcy (2009) 15.35 Dziewczyna z Alabamy – komedia romantyczna USA (2002) 17.50 Narzeczony mimo woli – komedia romantyczna USA (2009) 20.00 „60 sekund" – film sensacyjny USA (2000) 22.20 Plan lotu – thriller USA (2005) 0.30 Anatomia strachu – thriller USA (2011) 0.25** Kobra – oddział specjalny (16) – serial sensacyjny **3.05** Zobacz to!

SYMBOLICZNY KRĄŻEK

Istnieje cały szereg przedmiotów które, pomimo swego niezbyt okazałego kształtu i niewielkiego rozmiaru, mają symboliczne wręcz znaczenie. Do nich należą pierścienie. Te drobne wyroby biżuteryjne kojarzą się z nieskończonością i ciągłością. Według wierzeń zapewniają również trwałość i nierozerwalność związków małżeńskich.

Pierścienie, pierścionki czy sygnety tak chętnie dziś noszone, przed wiekami były zarezerwowane dla osób dzierżących władzę. W wielu społecznościach stanowiły czytelny znak godności, a przywilej ich posiadania określało prawo. Tym samym nie każdy mógł dostąpić tego zaszczytu. Owe biżuteryjne drobiazgi były wykorzystywane w różnych aspektach życia – jako ozdoby i części stroju, jako amulety czy jako przedmioty obrzędowe (np. liturgiczne). Choć we współczesnej kulturze pierścionki kojarzone są z płcią piękną, to nosili i noszą je także mężczyźni.

Przed kilkoma wiekami w średniowieczu pierścienie wykonywano m.in. ze szkła. Dziś fakt ten może nieco dziwić, wszakże istnieje wiele bardziej okazałych surowców do wyrobu detali ozdobnych. Jednakże należy pamiętać, iż szkło odgrywało w przeszłości niezwykle ważną rolę w gospodarce, zwłaszcza w handlu o wymiarze lokalnym oraz dalekosiężnym. W wiekach średnich nawet niewielkie rozmiarami szklane precjoza były elementami luksusowymi.

W 1961 roku, w czasie badań wykopaliskowych w Pleszowie, archeolodzy natrafili na interesujący szklany pierścionek. Wspomniany okaz pochodził z funkcjonującej tam, przypuszczalnie w XI-XIII wieku, osady wczesnośredniowiecznej. Pleszowski pierścionek wykonano z ciemnego, prawie czarnego szkła. Ma on owalne, spłaszczone oczko, o tej samej barwie co obrączka. Średnica zewnętrzna obrączki wynosi 2 cm, a wewnętrzna 1,5 cm. Z kolei oczko ma 1,3 cm długości i 1 cm szerokości. Pierścionek waży ponad 3,5 g. Co ciekawe zabytek ten nie był jedynym szklanym przedmiotem w osadzie, bowiem nieopodal niego badacze odkryli dwa drobne fragmenty kółek z zielonego szkła.

Kto i w jaki sposób użytkował tego typu ozdobę? Czy jej występowanie w Pleszowie wynika z panujących tam trendów modowych, czy raczej odzwierciedla powiązania handlowe osady? Trudno jednoznacznie odpowiedzieć na niniejsze pytania. Jak wiadomo szklane kółeczka i pierścionki wykonywano w owym czasie w różnych miejscach. Niemniej jednak należy nadmienić, iż wczesnośredniowieczna osada w Pleszowie była położona na szlaku kupieckim. Ów szlak handlowy łączył Kraków z Kijowem. Istnieje zatem spore prawdopodobieństwo, że szklane precjoza z Pleszowa są wyrobem z Rusi, gdzie produkowano przedmioty ze szkła o barwie czarnej oraz zielonej.

Obecnie używana biżuteria zaskakuje połączeniem rozmaitych barw i materiałów jubilerskich. Nie ma jednego stałego i wiodącego trendu, raz króluje delikatność i klasyka, innym razem „na topie" jest drapieżność lub przepych. Warto uświadomić sobie, iż nasi przodkowie eksperymentowali w dziedzinie wytwarzania ozdób. Do ich wykonania z powodzeniem używali szkła, którego wysokie walory estetyczne i właściwości fizyczne pozwalały na stworzenie pięknych biżuteryjnych detali.

Anna Kolasa
Fot. Janusz Bober

PSYCHOLOG
● psychoterapia dzieci i młodzieży
Tel. 696-620-705

PONIEDZIAŁEK 19.10

TVP1

5.10 Przysięga (278) **6.00** Elif (837) **6.50** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.00** Transmisja mszy świętej **7.30** Okiem wiary **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Kasta: Utracona odznaka **9.15** Ranczo 8 (97): Nowatorska terapia **10.15** Komisarz Alex 9 (110): Doping **11.05** Ojciec Mateusz 13 (165): Piotruś Pan **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.30** Agropogoda **12.35** To się opłaca **12.50** BBC w Jedynce: Jedna Planeta. Siedem kontynentów (3): Ameryka Południowa **14.00** Elif (838) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! **15.35** Gra słów. Krzyżówka (238) **16.05** Przysięga (279) **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4424) **18.00** Klan (3679) **18.30** Kasta: Szokujący mobbing **18.55** Jeden z dziesięciu (5/121) **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! **20.30** Leśniczówka (266) **21.00 Teatr Telewizji: Cud biednych ludzi – spektakl teatralny, Polska; reż.: Zbigniew Lesień; wyk.: Rafał Fudalej, Małgorzata Rożniatowska, Kama Kowalewska, Klaudia Kleina, Krystyna Tkacz, Krystyna Horodyńska, Mariusz Kilian, Zdzisław Wardejn, Zbigniew Waleryś, Jerzy Zelnik 22.35** Świat bez fikcji: Kraków w czasach pandemii **23.40** Warto rozmawiać **0.40 Walking on Sunshine. Chodzę w słońcu – komedia, Wielka Brytania (2014); reż.: Max Giwa, Dania Pasquini 2.25 Maigret zastawia sidła – film fabularny, Wielka Brytania (2015); reż.: Ashley Pearce; wyk.: Rowan Atkinson, Shaun Dingwall 4.00** Nasza Królowa Elżbieta (1) **4.55** Zakończenie dnia

TVP2

5.00 Cafe piosenka – talk-show **5.25** Cafe piosenka – talk-show **5.55** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (134): Krew i woda (2) **6.45** Coś dla Ciebie **7.10** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.20** Familiada (2596) **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Panorama **10.50** Pytanie na śniadanie **11.15** Spiszmy się jak na rolników przystało! **11.25** Rodzinka.pl (263): Czarownica **11.55** Barwy szczęścia (2308) **12.25** Koło fortuny (560) **13.00** Va Banque (111) **13.30** Uzdrowisko (35) **14.05** Coś dla Ciebie **14.30** Operacja Zdrowie **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (143): Cudowne polepszenie (1) **16.00** Koło fortuny (831) **16.35** Familiada (2597) **17.10** Więzień miłości (412) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Va Banque (112) **19.00** Uzdrowisko (36) **19.35** Barwy szczęścia (2308) **20.10** Barwy szczęścia (2309) **20.45** Kulisy serialu „M jak miłość" (1267) **20.55** M jak miłość (1534) **21.50** O mnie się nie martw 13 (2/13) **22.50** Deep State: Tajny układ (5) **23.55 Życie za życie – dramat, USA/Niemcy (2003); reż.: Alan Parker (dozwolone od lat 16) 2.05** Warto kochać (29) **2.55 Być jak Kazimierz Deyna – komedia obyczajowa, Polska; reż.: Anna Wieczur-Bluszcz; wyk.: Marcin Korcz, Przemysław Bluszcz, Gabriela Muskała, Jerzy Trela (dozwolone od lat 16) 4.35** Zakończenie programu

TV POLONIA

6.10 Polonia 24 **6.30** Pod wspólnym niebem **6.55** Rok 1920. Kalendarium (41) **7.00** Gra słów. Krzyżówka (214) **7.25** Okrasa łamie przepisy: Wszystko z gryki **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Panorama kraj **10.50** Pytanie na śniadanie **11.30** Barwy szczęścia (2270) **12.00** Turystyczna jazda **12.15** Co niesie dzień **12.30** Stulecie Winnych 2 (16) **13.20** Przystanek Ameryka (14) **13.40** Kulturalni PL (530) **14.35** Rok 1920. Kalendarium (41) **14.45** Uzdrowisko (30): Prywatny detektyw **15.15 Teatr Telewizji: Pan Jowialski – spektakl teatralny, Polska (2017); reż.: Artur Żmijewski; wyk.: Adam Ferency, Anna Dymna, Danuta Stenka, Tomasz Kot, Joanna Kuberska, Fabian Kociencki, Krzysztof Szczepaniak, Mateusz Rusin, Krzysztof Globisz 16.45** Figu Migu: Tiku tak – tiku nie **17.00** Korona królów (391) **17.30** Dziennik regionów **17.50** Gra słów. Krzyżówka (215) **18.20** Dziewczyna z walizką **18.50** Barwy szczęścia (2270) **19.20** Nad Niemnemi **19.40** Alarm! **20.00** Polonia 24 **20.20** Pogoda **20.30** Sport **20.35** O mnie się nie martw 12 (3/13) **21.30** Mocne Kino Nocne: Trzeci oficer (2/13): Pułapka (dozwolone od lat 16) **22.25** Uzdrowisko (31) **22.55** Antyle Chopina **0.00** Focus on Poland (454) **0.10** Korona królów (391) **0.40** Gra słów. Krzyżówka (215) **1.00** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Moja praca **6.30** Spiszmy się jak na rolników przystało! (95) **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.47** Reportaż **7.58** Kronika sportowa **8.03** Małopolska na rowery (18) **8.14** Uwolnić dobro: Gniazdo **8.30** Kronika dnia **8.43** Pogoda **8.46** Bliżej polityki **8.57** Działo się w Krakowie **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Pod Tatrami **9.30** Smaki świata po polsku (4) **10.00** Wymarzona miłość (29) **10.55** Tomek na granicach... Rzeczypospolitej **11.25** Spiszmy się jak na rolników przystało! (95) **11.35** Wiadomości rolnicze **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Agape **13.00** Starszaki **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Cracovia Danza. Kraków tańcem malowany: Wawelskie baletto **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Łzy Cennet (102) **16.05** Dla niesłyszących: Telekurier **16.30** Kryminalna Siódemka **16.45** Dziennik regionów **17.00** Las bliżej nas (32) **17.32** Kronika – zapowiedź **17.35** Pogoda **17.36** Felieton **17.41** Więcej sportu **18.04** Jedź bezpiecznie **18.13** Kalejdoskop regionalny **18.24** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.55** Pogoda **18.59** Tematy dnia **19.12** Nowohucka Kronika Filmowa (672) **19.22** Niecodziennik (39) **19.32** Magazyn medyczny: Rak żołądka **19.48** Felieton **19.56** Pogoda **20.00** Ta jedyna (56) **20.30** Warto rozmawiać **21.20** Spiszmy się jak na rolników przystało! (95) **21.30** Kronika **21.44** Pogoda **21.46** Kronika sportowa **21.50** Studio Lotto **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna Siódemka **23.00** Alarm! **23.20** Uzdrowisko (35) **23.50** Szansa na sukces. Opole 2019 (6) **0.55** Smaki świata po polsku (4) **1.20** Starszaki **1.45** Łzy Cennet (102)

POLSAT

4.40 Disco Gramy – program muzyczny **5.25** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (725, 726) – serial fabularno-dokumentalny Polska **9.40** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **10.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **11.40** Gliniarze – serial paradokumentalny Polska **12.40** Dzień, ktory zmienił moje życie – serial paradokumentalny **13.40** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia **19.30** Gość „Wydarzeń" **19.45** Sport, pogoda **20.00 Bez litości 2 – film sensacyjny USA (2018) 22.45 G.I. Joe: Czas Kobry – film sensacyjny USA/Czechy (2009) 1.10 Dzień Niepodległości – film s.f. USA (1996) 4.25** Kabarety

tvn

7.55 Szaf Mat – magazyn poradnikowy **8.00** Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **13.30** Szpital – serial paradokumentalny **14.25** Detektywi (720) – serial fabularno-dokumentalny **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **16.00** Szpital – serial paradokumentalny **17.00** Rozwody – serial paradokumentalny **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty **19.25** Uwaga! Koronawirus **19.35** Sport, pogoda **19.55** Uwaga! – magazyn reporterów **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** Totalne remonty Szelągowskiej – program rozrywkowy **22.30** Projekt Lady – reality show **23.30** Szadź (1) – serial kryminalny **0.30** Co za tydzień **1.10** Zabójcza broń – serial sensacyjny **2.10** Uwaga! **2.30** NOC Magii

TVN 7

4.55 Szkoła – serial paradokumentalny **5.55** Mango **7.30** Przepis na życie 2 – serial obyczajowy **8.30** Ukryta prawda (669–671) – serial paradokumentalny **11.30** Szpital – serial paradokumentalny **12.30** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **13.30** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **14.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **15.30** Brzydula 2 – serial komediowy **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny **17.00** Miłość od kuchni – program rozrywkowy **18.00** Szpital – serial paradokumentalny **19.00** 19+ – serial paradokumentalny **19.30** Zakochani po uszy 4 – telenowela **20.00** Brzydula 2 – serial komediowy **20.30** Hotel Paradise 2 – reality show **21.30 Kobieta sukcesu – komedia romantyczna Polska (2018) 23.45 Klucz do koszmaru – horror USA/Niemcy (2005) 1.55** Druga strona medalu 4 – talk-show **2.35** NOC Magii

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (43, 44) – serial sensacyjny **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Sędzia Judy (68, 69, 31) – reality show **10.25** Sekrety sąsiadów (70, 71) – serial obyczajowy **11.25** Pamiętniki z wakacji – serial paradokumentalny **12.25** Święty – serial komediowy Polska **12.55** Uzurpatorka – telenowela **13.55** Kobra – oddział specjalny (2) – serial sensacyjny **14.55** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.55** Kobra – oddział specjalny (3) – serial sensacyjny **17.00** Nowe sekrety sąsiadów (12, 13) – serial obyczajowy **18.00** Policjantki i policjanci (690, 691) – serial obyczajowy **20.00** Święty – serial komediowy Polska **20.30** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.40 Łowcy umysłów – film sensacyjny USA/Holandia/Wielka Brytania/Finlandia (2004) 23.50** Ryzykanci – reality show **1.35** Śmierć na 1000 sposobów (11, 12) – serial dokumentalny

PULS

6.00 Nash Bridges – serial sensacyjny **7.00** Rodzinny interes 3 – serial obyczajowy **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 – serial obyczajowy Polska **9.00** Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy **10.00** Kobra – oddział specjalny (16, 17) – srejal sensacyjny **12.00** Zaklinaczka duchów (1, 2) – serial fantasy USA **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (11, 12) – serial obyczajowy **16.00** Rodzinny interes 3 (125, 126) – serial obyczajowy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 (329, 330) – serial obyczajowy **20.00 Odwet –film sensacyjny USA/Wielka Brytania (2018) 22.00 Niebezpieczna dzielnica – film sensacyjny USA (2010) 23.40 Wielkie wesele – komedia romantyczna USA (2013) 1.30** Zobacz to!

Nasze miasto

EPIDEMIA GŁUPOTY

Pandemia koronowirusa wyraźnie wkracza w fazę szybkiego wzrostu zachorowań. Czy uda się ją zatrzymać? Wszyscy, na całym świecie, zadają sobie to pytanie. Nikt jeszcze nie ma skutecznej szczepionki i nie wiadomo, czy ona w ogóle powstanie. Nikt również nie ma skutecznego lekarstwa, a te które są stosowane, pozostają wciąż na poziomie prób i testów. Musimy uzbroić się w cierpliwość, być może będziemy musieli przyzwyczaić się do życia z pandemią przez całe lata. Czy to oznacza, żeby nic nie robić i bezczynnie czekać na szczepionkę lub lekarstwo? Wręcz przeciwnie, trzeba zrobić wszystko co możliwe, aby ograniczyć szerzenie się groźnej zarazy. Służą temu rozmaite obostrzenia, nakaz noszenia maseczek, zakaz większych zgromadzeń, kwarantanna dla tych, którzy mieli kontakt z wirusem, szczególna ochrona seniorów i osób chorych na inne, przewlekłe choroby. Do tych zaleceń i nakazów wszyscy powinni się zastosować.

Tymczasem tak nie jest. W dużych miastach odbywają się demonstracje z udziałem nawet po kilkaset osób twierdzących, że pandemii nie ma i obostrzenia są niepotrzebne. Ci biedni, naiwni ludzie, wierzący w rozmaite teorie o spisku, dzięki któremu władzę nad światem zamierza objąć jakaś szajka lekarzy lub farmaceutów, nie zauważają codziennych zgonów osób zarażonych koronawirusem. Naiwnych nigdy nie brakuje, gorzej gdy na ich naiwności usiłują zdobyć społeczne poparcie cyniczni politycy. W Sejmie jest grupka posłów Konfederacji, którzy lekceważą zarządzenia dotyczące wspólnego bezpieczeństwa, nie noszą masek, narażają zdrowie innych posłów i pracowników Kancelarii Sejmu. Bezczelny błazen wychodzi na mównicę bez maski i uważa, że immunitet poselski pozwala mu narażać zdrowie innych. Powołuje się przy tym na Konstytucję, w której, według niego, nic nie ma o noszeniu masek, czy zachowywaniu dystansu. Przerażający jest fakt, że na takich durniów ktoś głosuje.

Z kolei opozycja tzw. totalna, czyli Platforma, Lewica i PSL usiłuje nam wmówić, że rząd nie radzi sobie z pandemią, a zastosowane obostrzenia powinny być jeszcze surowsze. Z przerażeniem można sobie wyobrazić sytuację, gdyby ta gromada nieudaczników mogła kierować państwem w czasie pandemii. Od lat nie mają żadnego programu ani pomysłu na cokolwiek poza pragnieniem dorwania się z powrotem do władzy. Oglądanie wystąpień Budki, Czarzastego czy Kosiniaka-Kamysza przestaje już śmieszyć, a wywołuje niepokój, że tacy ludzie mogliby za cokolwiek odpowiadać. Za nimi czają się kolejni polityczni iluzjoniści, obiecujący cudowne działanie „ruchów społecznych", które właśnie zamierzają stworzyć. Trzaskowski, który nie radzi sobie z zarządzaniem Warszawą, chciałby pouczać całą Polskę, jak według niego należy kierować państwem. Złudzenie, że uda się przebrać Platformę w nowy strój ruchu społecznego i w ten sposób oszukać wyborców, nie bierze pod uwagę powszechnej wiedzy Polaków, że jego partia jest już w okresie schyłkowym i żadne przebieranki jej nie uratują. Podobnie Hołownia, któremu się zdaje, że bajdurząc ogólne frazesy, zdoła przejąć elektorat Platformy i zostać liderem opozycji. Do wyborów nikt nie będzie pamiętał, kim był Hołownia, a zostanie po nim trochę żartów w Internecie i grupka rozczarowanych mędrków, którym wydawało się, że przechytrzą Polaków. Na szczęście polityka jest sprawą poważniejszą niż myślą rozmaici spryciarze, usiłujący budować swoje kariery na ludzkiej naiwności.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

SMUTNA LEKCJA

W ostatnim okresie czasu następuje potężny rozwój pandemii spowodowanej wirusem SARS CoV-2. Przyrost zachorowań następuje w postępie geometrycznym. Nie będę epatował liczbami Czytelników, bo codziennie są podawane w mediach. Z kilkuset przypadków choroby dziennie, które miały miejsce na wiosnę tego roku w naszym kraju i budziły strach oraz wywołały lockdown paraliżujący nasze życie, zrobiło się tysiące. I o dziwo nasze zachowanie i działanie jest zupełnie inne niż wiosną. Jakbyśmy uodpornili się na chorobę, chociaż nadal nie ma szczepionki.

Przestaliśmy się bać, chociaż zagrożenie rośnie i jak twierdzą fachowcy przed nami najgorsze. Mało tego na ulicach pojawili się protestujący, którzy twierdzą, że nie ma żadnego wirusa, a wszystko jest wymysłem przeróżnych lobbystów występujących w imieniu tych co chcą zrobić na „pseudo pandemii" pieniądze. Pojawiają się nazwy różnych firm, które zarabiają na produkcji sprzętu i różnego rodzaju akcesoriów używanych do walki z koronawirusem. Ponoć najwięcej mają zarobić ci co wyprodukują szczepionkę. Faktem jest, że duże pieniądze są przeznaczane przez rządy państw na ten cel, ale ma to doprowadzić do okiełznania choroby, która nas zaatakowała. Jeśli ktoś w nią nie wierzy to polecam spojrzeć na szpitale, gdzie z chorobą zmaga się tysiące ludzi, a coraz większa grupa po prostu umiera. Zdaję sobie sprawę, że taka bezpośrednia wizyta jest trudna, ale wystarczy posłuchać kogoś z personelu medycznego, który podjął na razie nierówną walkę z SARS CoV-2. Dopóki bowiem nie wynajdziemy szczepionki i nie doprowadzimy do odporności populacyjnej taka to będzie walka.

Jesteśmy w przededniu przekroczenia wydolności naszej służby zdrowia w leczeniu chorych na koronawirusa, a w niektórych rejonach nawet ten stan został osiągnięty. Zaczyna brakować specjalistycznego sprzętu, personelu, lekarstw używanych w cywilizowanych krajach, a nawet po prostu łóżek, gdzie można położyć chorych. Już się mówi o tworzeniu szpitali polowych i zamienianiu niektórych hal na szpitale, tylko kto w nich będzie pracował i udzielał pomocy chorym? W takiej sytuacji optymizm rządzących jest nie na miejscu, a ich twierdzenia, że sytuację mamy opanowaną są po prostu kłamstwem. Trzeba już przygotowywać się do wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, a może go nawet wprowadzić tak jak uczyniono to już w innych państwach. Należy podejmować zdecydowane działania, które powstrzymają marsz koronawirusa, bo niedługo nasz cały kraj nie tylko będzie objęty żółtą strefą, ale czerwoną.

Decydenci muszą w większym stopniu dotrzeć z komunikatem do ludzi, o groźnej chorobie, która nas zaatakowała. Trzeba wprowadzać różnego typu ograniczenia i je egzekwować. Chociaż lepiej by było osiągnąć taki stan świadomości, aby społeczeństwo samo z przekonaniem przestrzegało ograniczeń, zalecanych przez ludzi mądrych. Niestety tam gdzie tryumfuje głupota, trzeba ją przełamywać siłą, dla dobra całego społeczeństwa. To że ludzie zachowują się skrajnie egoistycznie i nie myślą o innych to smutna lekcja z tej pandemii.

SŁAWOMIR PIETRZYK

WTOREK 20.10

TVP1

5.10 Przysięga (279) **6.00** Elif (838) **6.50** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Kasta: Szokujący mobbing **9.20** Ranczo 8 (98): Zbrodnia to niesłychana, pani zabija pana **10.20** Komisarz Alex 9 (111): Przyjaciel na śmierć i życie **11.05** Ojciec Mateusz 13 (166): Pogubieni **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.30** Agropogoda **12.35** Magazyn rolniczy **12.55** Natura w Jedynce: Król lasu – film dokumentalny, Francja (2018) **14.00** Elif (839) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! **15.35** Gra słów. Krzyżówka (239) **16.05** Przysięga (280) **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4425) **18.00** Klan (3680) **18.30** Kasta: Niewybaczalny błąd **18.55** Jeden z dziesięciu (6/121) – teleturniej **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.30** Leśniczówka (267) **21.00** Magazyn kryminalny 997 – magazyn (dozwolone od lat 16) **21.40** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.45** Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) **23.50 Taksówkarz – dramat, USA (1976); reż.: Martin Scorsese; wyk.: Robert De Niro, Jodie Foster, Cybill Stepherd, Harvey Keitel (dozwolone od lat 16) 1.50 Ktoś chce mnie zabić – thriller, Kanada (2017); reż.: Jason Bourque; wyk.: Sarah Butler, Josh Byer, Karen Holness (dozwolone od lat 16) 3.30** Magazyn Ekspresu Reporterów **4.25** Notacje: Brunon Hołyst. Jak wcześnie poznałem tajemnice zbrodni katyńskiej **4.35** Zakończenie dnia

TVP2

4.55 Cafe piosenka **5.25** Cafe piosenka **5.55** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (135): Gwiaździste niebo (1) **6.45** Co dajesz bliźnim? **7.10** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.20** Familiada (2597) **7.55** Pytanie na śniadanie **10.40** Panorama **10.50** Pytanie na śniadanie **11.15** Spiszmy się jak na rolników przystało! **11.25** Rodzinka.pl (264): Jesteśmy razem **11.55** Barwy szczęścia (2309) **12.25** Koło fortuny (561) **13.00** Va Banque (112) **13.30** Uzdrowisko (36) **14.15** Dla niesłyszących: M jak miłość (1534) **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (144): Cudowne polepszenie (2) **16.00** Koło fortuny (832) – teleturniej **16.35** Familiada (2598) – teleturniej **17.10** Więzień miłości (413) – serial, Turcja (2018) **18.00** Panorama **18.25** Pogoda **18.30** Va Banque (113) – teleturniej **19.00** Uzdrowisko (37) **19.35** Barwy szczęścia (2309) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (2310) **20.45** Kulisy serialu „M jak miłość" (1268) **20.55** M jak miłość (1535) – serial TVP **21.50** Czerwona królowa (7) – serial, Ukraina/Rosja (2015) **23.00** Ludzkie historie: Marzenie wrestlera – film dokumentalny; reż.: Artur Wierzbicki **23.50** O mnie się nie martw 13 (2/13) – serial komediowy TVP **0.50** Rodzinka.pl 6 (138): Nowocześni dziadkowie – serial komediowy TVP **1.30** Paradoks (12): Kokaina – serial kryminalny TVP **2.20 Życie za życie – dramat, USA/Niemcy (2003); reż.: Alan Parker; wyk.: Kevin Spacey, Chris Warner, Laura Linney, Kate Winslet (dozwolone od lat 16) 4.30** Dian Fossey. Tajemnice we mgle 3: Morderstwo na górze – film dokumentalny, USA (2017) **5.15** Zakończenie programu

TV POLONIA

6.10 Polonia 24 **6.35** Pożyteczni.pl **7.00** Gra słów. Krzyżówka (215) **7.25** Zrób to ze smakiem **7.55** Pytanie na śniadanie **10.40** Panorama kraj **10.50** Pytanie na śniadanie **11.30** Barwy szczęścia (2271) **12.00** Pod Tatrami **12.15** Co niesie dzień **12.30** O mnie się nie martw 12 (3/13) **13.20** Nad Niemnem **13.40** Antyle Chopina **14.45** Uzdrowisko (31) **15.15** Zrób to ze smakiem **15.45** Prywatne życie zwierząt 2 (9): Altruizm **16.15** Przyjaciele Misia i Margolci (11) **16.40** Margolcia i Miś zapraszają dziś (128) **17.00** Korona królów (392) **17.30** Dziennik regionów **17.50** Gra słów. Krzyżówka (216) **18.20** Śląskie 4 YOU **18.50** Barwy szczęścia (2271) **19.20** Magazyn z Wysp (110) **19.40** Alarm! **20.00** Polonia 24 **20.20** Pogoda **20.30** Sport **20.35** Ojciec Mateusz 23 (297): Mikroklimat **21.30** Mocne Kino Nocne: Trzeci oficer (3/13): Handel ludźmi (dozwolone od lat 16) **22.25** Uzdrowisko (32) **22.55** Warto rozmawiać **23.55** Focus on Poland (455) **0.10** Korona królów (392) **0.40** Gra słów. Krzyżówka (216) **1.00** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Dla niesłyszących: Telekurier **6.30** Spiszmy się jak na rolników przystało! (96) **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.47** Magazyn medyczny: Rak żołądka **8.02** Więcej sportu **8.20** Nowohucka Kronika Filmowa (672) **8.30** Kronika dnia **8.43** Pogoda **8.46** Tematy dnia **8.57** Działo się w Krakowie **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Turystyczna jazda **9.30** To je Borowicz. Podróże ze smakiem (17) **10.00** Wymarzona miłość (30) **10.55** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie **11.25** Spiszmy się jak na rolników przystało! (96) **11.35** Wiadomości rolnicze **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Kościół z bliska **13.00** Moda na rodzinę **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Z widokiem na Wawel **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Łzy Cennet (103) **16.05** Dla niesłyszących: Telekurier **16.30** Kryminalna Siódemka **16.45** Dziennik regionów **17.00** Tygodnik polityczny **17.32** Kronika – zapowiedź **17.35** Pogoda **17.36** Dzieła, arcydzieła **17.43** Onkoczujni: Moja historia **17.55** Moja rola (3) **18.00** Niecodziennik (39) **18.10** Dom w ogrodzie **18.24** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.55** Pogoda **18.59** Tematy dnia **19.12** Oblicza Solidarności. Prawda ekranu, prawda czasu (2) **19.56** Pogoda **20.00** Ta jedyna (57) **20.30** Słodka kuchnia Pszczółek **21.00** Twój wybór **21.20** Spiszmy się jak na rolników przystało! (96) **21.30** Kronika **21.44** Pogoda **21.46** Kronika sportowa **21.50** Studio Lotto **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna Siódemka **23.00** Alarm! **23.20** Uzdrowisko (36) **23.50** Piosenka dla Ciebie **0.55** To je Borowicz. Podróże ze smakiem (17) **1.20** Moda na rodzinę – magazyn **1.45** Łzy Cennet (103)

POLSAT

4.40 Disco Gramy **5.25** Telezakupy **6.00** Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (727, 728) – serial fabularno-dokumentalny **9.40** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **10.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **11.40** Gliniarze – serial paradokumentalny **12.40** Dzień, ktory zmienił moje życie – serial paradokumentalny **13.40** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na rarunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsz miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia **19.30** Gość „Wydarzeń" **19.45** Sport, pogoda **20.00 Dzień Niepodległości – film s.f. USA (1996) 23.10 Brudny szmal – film kryminalny USA (2014) 1.25 Zabójczy cel – film sensacyjny USA/Kanada (2008) 3.40** Tajemnice losu

tvn

8.00 Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **12.30** Rozwody – serial paradokumentalny **13.30** Szpital – serial paradokumentalny Polska **14.25** Detektywi (721) – serial fabularno-dokumentalny Polska **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.00** Szpital – serial paradokumentalny **17.00** Rozwody – serial paradokumentalny **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty **19.25** Uwaga! Koronawirus **19.35** Sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** Szadź – serial kryminalny Polska **22.30** Kuba Wojewódzki – talk-show **23.30** Superwizjer **0.05** Królestwo kobiet (1) – serial komediowy Polska **1.05** Projekt Lady – reality show **2.05** Uprowadzona 2 – serial sensacyjny **3.00** Uwaga! **3.20** NOC Magii

TVN 7

4.55 Szkoła – serial paradokumentalny **5.55** Mango **7.30** Przepis na życie 2 – serial obyczajowy **8.30** Ukryta prawda (672–674) – serial paradokumentalny **11.30** Szpital – serial paradokumentalny **12.30** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **13.30** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **14.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **15.30** Brzydula 2 – serial komediowy **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny **17.00** 19+ – serial paradokumentalny **17.30** Zakochani po uszy 4 – telenwela **18.00** Szpital – serial paradokumentalny **19.00** 19+ – serial paradokumentalny **19.30** Zakochani po uszy 4 – telenwela **20.00** Brzydula 2 – serial komediowy **20.30** Hotel Paradise 2 – reality show **21.35 Ścigana – thriller USA/Irlandia (2011) 23.30 Robin Hood – dramat przygodowy USA/Wielka Brytania (2010) 2.15** Druga strona medalu 4 – talk-show

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (45, 46) – serial sensacyjny **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Sędzia Judy (70, 71, 32) – reality show **10.25** Sekrety sąsiadów (72, 73) – serial obyczajowy **11.25** Pamiętniki z wakacji – serial paradokumentalny **12.25** Święty – serial komediowy Polska **12.55** Uzurpatorka – telenowela **13.55** Kobra – oddział specjalny – serial sensacyjny **14.55** STOP Drogówka **15.55** Kobra – oddział specjalny – serial sensacyjny **17.00** Nowe sekrety sąsiadów (13, 14) – serial obyczajowy **18.00** Policjantki i policjanci (691, 692) – serial obyczajowy **20.00** Święty – serial komediowy Polska **20.30** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.40 Pułapka – film kryminalny USA/Bułgaria (2017) 23.30** Ryzykanci – reality show **0.00** Śmierć na 1000 sposobów (1) – serial dokumentalny

PULS

6.00 Nash Bridges – serial sensacyjny **7.00** Rodzinny interes 3 (126) – serial obyczajowy **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 – serial obyczajowy **9.00** Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy **10.00** Kobra – oddział specjalny (17, 18) – serial sensacyjny **12.00** Zaklinaczka duchów (2, 3) – serial fantasy **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (12, 13) – serial obyczajowy **16.00** Rodzinny interes 3 (126, 127) – serial obyczajowy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 (330, 331) – serial obyczajowy **20.00 Szanghajska robota – thriller Chiny (2017) 21.55 Czas zemsty – dramat kryminalny USA (2013) 0.30 Nieproszeni goście – horror USA/Kanada/Niemcy (2009) 2.00** Castle – serial kryminalny **2.50** Zobacz to!

Zapiski Jakuba Klenia

WOKÓŁ SANDACZA (2)

Sandacz najczęściej łowiony jest metodą gruntową, chociaż spinningistów wśród łowców tej ryby również nie brakuje. Do połowu metodą gruntową najlepsze są wędziska o długości trzech, czterech metrów, z elastyczną ale niezbyt miękką szczytówką. Żyłka? Wystarczy 0,25–0,30 mm. Ważne jest to, aby haczyk był ostry. Przede wszystkim dlatego, że sandacze mają twarde szczęki i bywa, że „spinają się" z niezbyt ostrego haczyka.

Najskuteczniejszą przynętą na sandacza są niewielkie żywczyki, długości 5 do 7 centymetrów: jelce, ukleje... Napisałem, że żywczyki powinny być niewielkie, bo taka mała przynęta, wraz z haczykiem z łatwością w całości trafia do pyska ryby.

Spece od sandaczy powtarzają, że w braniu tej ryby można wyróżnić trzy fazy. W pierwszej ryba chwyta przynętę i odpływa z nią kilka metrów. W drugiej, ustawia schwytaną zdobycz w odpowiedniej pozycji. I w trzeciej fazie – zdecydowanie odpływa. Najłatwiej wszystkie fazy zaobserwować, jeśli w naszej metodzie gruntowej posługujemy się spławikiem. Przy połowach bezspławikowych, z ciężkim ołowiem dennym lub sprężyną trzeba większego doświadczenia. Wtedy nie pozostaje nam nic innego jak obserwować wysuwanie się żyłki z kołowrotka – oczywiście jego kabłąk powinien być otwarty. Branie będzie sygnalizowane wysuwaniem się żyłki z kołowrotka. Należy poczekać aż akcja wysuwania się żyłki ustanie. Po krótkiej przerwie żyła znów zacznie się wysuwać, ale tym razem trochę szybciej. To sygnał trzecie fazy sandaczowego brania. Wtedy należy zaciąć.

Sandacze były z powodzeniem łowione nie tylko na żywczyki, ale również na inne zwierzęce przynęty. Są fachowcy od łowienia tej ryby na martwą rybkę. Niektórzy rozcinają brzuch takiej rybki lub rozgniatają jej części, by spowodować wydzielanie się krwi, która stanowi dodatkową przynętę dla sandacza. Niektórzy zachwalają też fileciki z sielawy. Ponoć charakterystyczny zapach jej mięsa potrafi przyciągnąć sandacze z dużych odległości. Z kolei w Nidzie rekordowy sandacz (109 centymetrów) został złowiony na małą, trzycentymetrową żywą żabkę. Haczyk przeprowadzony został przez mięsień uda żabki. Taka przynęta została posłana w rzeczny „głęboczek" – bez ciężarka i bez spławika. I efekt był. W polowania na sandacze stosowane są również oczywiście rosówki.

W latach 1979–1983 do komisji PZW rejestrującej wędkarskie rekordy zgłoszono 50 medalowych okazów sandacza. Na jakie przynęty dały się skusić zgłoszone okazy? Otóż 20 medalowych sandaczy złakomiło się na żywca, 17 na blachę wahadłową, 6 na martwą rybkę, 4 na blaszkę obrotową, 2 sandacze złowiono na rosówkę, a jeden na wspomnianą żabkę.

JAKUB KLEŃ

Za kierownicą

SWOICH ROZPOZNAMY

Było to dawno temu, w lipcu 1209 roku, kiedy 10 tys. Krzyżowców oblegało miasto Beziers w Langwedocji u stóp Pirenejów, pacyfikując Katarów. Dzielni rycerze pomni ewangelicznych nauk nie bardzo wiedzieli, jak rozpoznać Katara od prawdziwego katolika. I wtedy z pomocą przyszedł im legat papieski Arnaud Amaury mówiąc: „Zabijajcie wszystkich! Bóg rozpozna swoich." W samym tylko kościele w Beziers zabito wtedu 7000 ludzi, w tym kapłanów odprawiających liturgię. Taką samą logiką popisał się niedawno Komendant Główny polskiej Policji, nakazując karać wszystkich, którzy na ulicy nie mają maseczki na twarzy. Bowiem władza w naszym kraju rozpoznaje jako „swoich" wszystkich publicznie nie zakrywających ust i nosa.

Całe szczęście, że ostatnimi tygodniami przycichła nieco wrzawa wzniecana przez zaciekłych ekologów będących przeciwnikami motoryzacji indywidualnej. Prawdą jest bowiem, że w czasie pandemii koronawirusa samochód osobowy jest najbezpieczniejszym środkiem komunikacji. Większość nowszych aut ma tzw. filtr kabinowy dość skutecznie chroniący jadących pojazdem nie tylko przed smogiem, ale także wirusami i bakteriami. Tyle tylko, że warto ten filtr wymieniać teraz dwa razy częściej niż zaleca producent auta, np. co pół roku, a nie co rok. Innym elementem antywirusowym jest również klimatyzacja. Pod warunkiem, że jest czysta i dobrze utrzymana. I choć niebawem mrozy nadciągną nad Polskę to nawet przed zimą dobrze jest zadbać o klimatyzację. Tym bardziej, że z jej pomocą można usunąć parę wodną osadzającą się na wewnętrznych powierzchniach szyb w chłodniejszej porze roku. Komu brak klimatyzacji usunąć może nadmiar wilgoci we wnętrzu auta za pomocą starej skarpetki, do której sypie się żwirek dla kota. Pochłania on znakomicie wodę z deszczu czy roztopionego śniegu, a worek żwirku wystarczy na kilka sezonów jesienno-zimowych.

Jestem niezmiernie zdziwiony, że choć cała Polska namalowana na mapach edpidemicznych na żółto-czerwono, co powoduje nakaz zakrywania połowy twarzy, to jednak nikt nie wpadł na pomysł zakazu jazdy samochodem w cieplejsze dni z uchylonymi szybami. Nie mówiąc już o kabrioletach coraz częściej pojawiających się na naszych drogach i ulicach. Auto też przecież wypełnia przestrzeń publiczną. Ale jak to w Polsce - dla jednych są łagodne prawa, dla innych twarde obowiązki.

Obecnie nami rządzący doskonale sobie radzą z rządzeniem za pomocą strategii lęków i straszenia. Wszystko zmienia się jak w kalejdoskopie. A to zachęcą się do udziału w wyborach osoby starsze, przekupione 13 emeryturą i perspektywą 14 w nadchodzącym roku, a to nakazuje im zaszyć się w domach, by przypadkiem za dużo nie wydali z tej „trzynastki" i obiecywanej „czternastki". Przyznam, że straszenie narodu, obdarzanie ludzi mianem „hołoty" czy „drugiego sortu" doskonale wychodzi obecnie sprawującym władzę. W tej sytuacji przypominam sobie cytat z Bertolda Brechta, poety, pisarza i dramaturga niemieckiego, który po powstaniu robotniczym w Berlinie w 1953 roku napisał: „Czyż nie byłoby przecież prostszym rozwiązaniem, gdyby rząd rozwiązał naród i wybrał sobie drugi?". Wydaje się, iż w Polsce od 6 lat dąży się do takiego rozwiązania.

WOJCIECH MACHNICKI

ŚRODA 21.10

TVP1

5.10 Przysięga (280) **6.00** Elif (839) **6.50** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.00** Transmisja mszy świętej **7.30** Rodzinny ekspres **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Kasta: Niewybaczalny błąd **9.20** Ranczo 8 (99): Los pogorzelca **10.20** Komisarz Alex 9 (112): Podwójna śmierć **11.05** Ojciec Mateusz 13 (167): Diabelski śmiech **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.40** Rok w ogrodzie extra **13.00** Natura w Jedynce: Nowe gatunki. Wyprawa stulecia (1) **14.00** Elif (840) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! **15.35** Gra słów. Krzyżówka (240) **16.05** Przysięga (281) **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4426) **18.00** Klan (3681) **18.30** Kasta: Cała prawda **18.55** Jeden z dziesięciu (7/121) – teleturniej **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.00** Pogoda **20.10** Alarm! **20.25** Leśniczówka (268) **20.55** Piłka nożna: Liga Mistrzów: 1 kolejka **23.10** Historia bez tajemnic: Afganistan – grobowiec Związku Radzieckiego – film dokumentalny, Francja (2019) **0.15** Ludzie i bogowie (6): Śmierć i medycyna – serial **1.10 Ktoś chce mnie zabić – thriller, Kanada (2017); reż.: Jason Bourque; wyk.: Sarah Butler, Josh Byer, Karen Holness (dozwolone od lat 16)** **2.45** Okupowani (7): Październik **3.45** wojsko-polskie.pl (123) **4.10** Terytorialsi (25) **4.30** Notacje: Krzysztof Wachowiak. A Ty noś długie włosy **4.40** Zakończenie dnia

TVP2

5.25 Cafe piosenka **5.55** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (136): Gwiaździste niebo (2) **6.45** Żydowski Nowy Rok – podsumowania **7.10** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.20** Familiada (2598) **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Panorama **10.50** Pytanie na śniadanie **11.15** Spiszmy się jak na rolników przystało! **11.25** Rodzinka.pl (265): Mamy dziewczynkę **11.55** Barwy szczęścia (2310) **12.25** Koło fortuny (562) **13.00** Va Banque (113) **13.30** Uzdrowisko (37) **14.15** Dla niesłyszących: M jak miłość (1535) **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (145): Ból życia (1) **16.00** Koło fortuny (833) **16.35** Familiada (2599) **17.10** Więzień miłości (414) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Va Banque (114) **19.00** Uzdrowisko (38) **19.30** Barwy szczęścia (2310) – serial obyczajowy TVP **20.05** Barwy szczęścia (2311) **20.35** Kulisy seriali „Na dobre i na złe" i „Na sygnale" (90) – felieton **20.50** Na dobre i na złe (785): Z jasnego nieba – serial TVP **21.50** Na sygnale (276): Zaraz wszystko wyleci w powietrze – serial fabularyzowany TVP **22.30 Kino relaks: Tak to się teraz robi – komedia, USA (2010); reż.: Josh Gordon, Will Peck; wyk.: Jennifer Aniston, Jason Bateman, Patrick Wilson, Jeff Goldblum** **0.25** Doktor Foster 2 (8) – serial, Wielka Brytania (2016) **1.30 Kraina miodu – film dokumentalny, Macedonia (2019); reż.: Tamara Kotevska, Ljubomir Stefanov** **3.05** Miasto skarbów (5): Złoto Hunów (dozwolone od lat 16) **3.50** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Polonia 24 **6.35** Korona królów (235) **7.00** Gra słów. Krzyżówka (216) **7.25** To je Borowicz. Podróże ze smakiem (20) **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Panorama kraj **10.50** Pytanie na śniadanie **11.30** Barwy szczęścia (2272) **12.00** Języczek u wagi **12.15** Co niesie dzień **12.30** Ranczo (1): Spadek **13.20** Poland in Undiscovered **13.40** Przystanek historia **14.00** Giganci historii (7): Leopold Tyrmand i jego epoka **14.45** Uzdrowisko (32) **15.15** To je Borowicz. Podróże ze smakiem (20) **15.45** Wojciech Cejrowski – boso przez świat (59) **16.15** Zagadki zwierzogromadki (17) **16.30** Nela Mała Reporterka (72) **16.50** Żubr Pompik: Tropy na śniegu (5) **17.00** Korona królów (393) **17.30** Dziennik regionów **17.50** Gra słów. Krzyżówka (217) **18.20** Studio Lwów **18.40** Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939–1945 (6) **18.50** Barwy szczęścia (2272) **19.20** Kierunek Zachód (85) **19.40** Alarm! **20.00** Polonia 24 **20.20** Pogoda **20.25** Sport **20.35** Ranczo (1): Spadek **21.30** Mocne Kino Nocne: Trzeci oficer (4/13): Dziecko wdowy (dozwolone od lat 16) **22.25** Uzdrowisko (33 **22.55** Polskie 100 lat: Polska Gierka. Zmarnowana dekada **23.20** Polskie 100 lat: Opozycja przedsierpniowa **23.55** Focus on Poland (456) **0.10** Korona królów (393) **0.40** Gra słów. Krzyżówka (217) **1.00** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Dla niesłyszących: Telekurier **6.30** Spiszmy się jak na rolników przystało! (97) **6.35** Wiadomości rolnicze **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.47** Dom w ogrodzie **8.03** Jedź bezpiecznie **8.15** Prosto z lasu **8.30** Kronika dnia **8.43** Pogoda **8.46** Tematy dnia **8.57** Działo się w Krakowie **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Reportaż **9.30** Słodka kuchnia Pszczółek **10.00** Wymarzona miłość (31) **10.55** Reportaż **11.10** Terytorialsi **11.25** Spiszmy się jak na rolników przystało! (97) **11.35** Wiadomości rolnicze **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Okiem wiary **13.00** Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Ekspertyza **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Łzy Cennet (104) **16.05** Dla niesłyszących: Telekurier **16.30** Kryminalna Siódemka **16.45** Dziennik regionów **17.00** Gospodarka tu i teraz **17.32** Kronika – zapowiedź **17.35** Pogoda **17.36** Felieton **17.42** Tu wszystko jest Polską **18.07** Felieton **18.12** Spichlerz smaków **18.24** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.55** Pogoda **18.59** Tematy dnia **19.12** Jedź bezpiecznie **19.22** Kwartet **19.44** Niecodziennik (39): Katowski Biecz **19.56** Pogoda **20.00** Ta jedyna (58) **20.30** Rączka gotuje **21.00** Tygodnik polityczny **21.20** Spiszmy się jak na rolników przystało! (97) **21.30** Kronika **21.44** Pogoda **21.46** Kronika sportowa **21.50** Studio Lotto **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna Siódemka **23.00** Całkiem niezła historia **23.20** Uzdrowisko (37) **23.50** Muzyka, Taniec, Zabawa (23) **0.55** Słodka kuchnia Pszczółek kulinarny **1.20** Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy **1.45** Łzy Cennet (104)

POLSAT

4.40 Disco Gramy **5.25** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (729, 730) – serial fabularno-dokumentalny **9.40** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **10.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **11.40** Gliniarze – serial paradokumentalny **12.40** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **13.40** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, pogoda **16.15** Interwencja **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia **19.30** Gość „Wydarzeń" **19.45** Sport, pogoda **20.05** Nasz nowy dom – reality show **21.05** Kabaret na dobry wieczór. Paranienormalni Show **22.05 Mr. Deeds – milioner z przypadku – komedia romantyczna USA (2002)** **0.10 Zoolander 2 – komedia USA (2016)** **2.30** Tajemnice losu

tvn

5.15 Uwaga! **5.35** Mango **6.50** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **7.50** Doradca smaku – magazyn kulinarny **8.00** Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **12.30** Rozwody – serial paradokumentalny **13.30** Szpital – serial paradokumentalny **14.25** Detektywi (722) – serial fabularno-dokumentalny Polska **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **16.00** Szpital – serial paradokumentalny **17.00** Rozwody – serial paradokumentalny **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty **19.25** Uwaga! Koronawirus **19.35** Sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** Top Model – reality show **23.00 Uniwersalny żołnierz – thriller s.f. USA (1992)** **1.15** Superwizjer **1.50** Uwaga! **2.10** NOC Magii

TVN 7

4.55 Szkoła – serial paradokumentalny **5.55** Mango **7.30** Wiza na miłość 4 – reality show **8.30** Ukryta prawda (675–677) – serial paradokumentalny **11.30** Szpital – serial paradokumentalny **12.30** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **13.30** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **14.30** Ukryta prawda **15.30** Brzydula 2 – serial komediowy **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny **17.00** 19+ – serial paradokumentalny **17.30** Zakochani po uszy 4 – telenowela **18.00** Szpital – serial paradokumentalny **19.00** 19+ – serial paradokumentalny **19.30** Zakochani po uszy 4 – telenowela **20.00** Brzydula 2 – serial komediowy **20.30** Hotel Paradise 2 – reality show **21.30 Notting Hill – komedia romantyczna USA/Wielka Brytania (1999)** **0.05 Choć goni nas czas – komediodramat USA (2007)** **2.45** NOC Magii

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (47, 48) **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Sędzia Judy (72, 73, 33) – reality show **10.25** Sekrety sąsiadów (74, 75) – serial obyczajowy **11.25** Pamiętniki z wakacji – serial paradokumentalny **12.25** Święty – serial komediowy Polska **12.55** Uzurpatorka – telenowela **13.55** Kobra – oddział specjalny – serial senacyjny **14.55** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.55** Kobra – oddział specjalny – serial senacyjny **17.00** Nowe sekrety sąsiadów (14, 15) – serial obyczajowy **18.00** Policjantki i policjanci (692, 693) – serial obyczajowy **20.00** Święty – serial komediowy Polska **20.30** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.40 Ekstermiści – film sensacyjny Niemcy/Wielka Brytania/Luksemburg (2002)** **23.30** Ryzykanci – reality show **0.35** Śmierć na 1000 sposobów (2, 3) – serial dokumentalny

PULS

6.00 Nash Bridges (1) – serial sensacyjny **7.00** Rodzinny interes 3 – serial obyczajowy **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 – serial obyczajowy **9.00** Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy **10.00** Kobra – oddział specjalny (18, 1) – serial sensacyjny **12.00** Zaklinaczka duchów (3, 4) – serial fantasy **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (13, 14) – serial obyczajowy **16.00** Rodzinny interes 3 (127, 128) – serial obyczajowy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 (331, 332) – serial obyczajowy Polska **20.00 Burza – dramat katastroficzny USA (2015)** **22.00 Patrol – dramat sensacyjny USA (2006)** **0.55 Kiedy dzwoni nieznajomy – horror USA (2006)** **2.30** Castle – serial kryminalny

Prawnik radzi

SĄDY ADMINISTRACYJNE NADZORUJĄ UODO

Skutecznie zerwałem umowę z dostawcą telewizji kablowej. Po roku sprawdziłem, że nadal prowadzi on elektronicznie moje konto klienta zawierające dane: imię, nazwisko, PESEL, adres. Na podstawie RODO zażądałem natychmiastowego zaprzestania przetwarzania danych. Były dostawca odmówił, motywując przetwarzanie danych swoją uzasadnioną potrzebą. Złożyłem skargę do UODO, który wszczął postępowanie, ale trwa ono już prawie półtora roku. W tym czasie UODO ani razu nie informował mnie o przekroczeniu terminu trwania postępowania, czy uzasadnieniu jego przedłużenia, więc złożyłem ponaglenie. UODO informuje, że nie musi tego czynić, ponieważ postępowanie nie toczy się na podstawie k.p.a., lecz jest to specjalny tryb postępowania. Jaki organ nadzoruje działalność UODO w zakresie skargi na przewlekłość postępowania lub rażące naruszenie prawa?

★★★

Kontrola przewlekłości postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych wykonywana jest przez sąd administracyjny. Odnośnie do terminu, w jakim UODO powinien rozstrzygnąć Pana sprawę, to na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. „O ochronie danych osobowych" (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 1781), w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych w sprawie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych stosuje się Kodeks postępowania administracyjnego, a zatem np. art. 35 k.p.a. określający terminy załatwiania spraw administracyjnych. Z kolei zgodnie z treścią art. 62 ww. ustawy „w przypadku, o którym mowa w art. 36 ustawy (...) Kodeks postępowania administracyjnego, Prezes Urzędu, zawiadamiając strony o niezałatwieniu sprawy w terminie, jest obowiązany również poinformować o stanie sprawy i przeprowadzonych w jej toku czynnościach". Jednocześnie wedle art. 68 ust. 1 ww. ustawy, „jeżeli w toku postępowania zajdzie konieczność uzupełnienia dowodów, Prezes Urzędu może przeprowadzić postępowanie kontrolne" – okresu tego postępowania kontrolnego nie wlicza się do terminów, o których mowa w art. 35 k.p.a. (art. 68 ust. 2 ww. ustawy). Jeśli zatem Prezes UODO wykazuje się w Pana ocenie bezczynnością lub postępowanie prowadzone jest przewlekle, przysługuje Panu skarga do sądu administracyjnego pod warunkiem, że wcześniej wniósł Pan do Prezesa UODO ponaglenie, o jakim mowa w art. 37 k.p.a. W zakresie ustalenia, iż bezczynność lub przewlekłość w sprawie miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa, wypowiedzieć się może jedynie sąd administracyjny. Podstawą wniesienia skargi do sądu administracyjnego jest art. 3 par. 2 pkt 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm., dalej jako „ppsa"). Wedle treści art. 53 par. 2b ppsa, „skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania można wnieść w każdym czasie po wniesieniu ponaglenia do właściwego organu". **(sp)**

CZWARTEK 22.10

TVP1

5.10 Przysięga (281) **6.00** Elif (840) **6.50** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.00** Transmisja mszy świętej **7.30** Coś dla Ciebie **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Kasta: Cała prawda **9.15** Ranczo 8 (100): W blasku fleszy **10.15** Komisarz Alex 9 (113): Śmierć za kratami **11.05** Ojciec Mateusz 13 (168): Reportaż z domu **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy **13.00** Natura w Jedynce: Nowe gatunki. Wyprawa stulecia (2) **14.00** Elif (841) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! **15.35** Gra słów. Krzyżówka (241) **16.05** Przysięga (282) **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (4427) **18.00** Klan (3682) **18.30** Kasta: Polowanie **18.55** Jeden z dziesięciu (8/121) **19.25** Sport **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! **20.30** Leśniczówka (269) **20.55** Ojciec Mateusz 24 (309) **21.40** Sprawa dla reportera **22.30** Magazyn śledczy Anity Gargas (170) **23.05** Motel Polska (6) **23.35** Magazyn kryminalny 997 (dozwolone od lat 16) **0.30** Tanie Drania: Moroz i Kłopotowski komentują świat **1.05** Ja wam pokażę! (7/13) **1.55** Sfora (7/9) (dozwolone od lat 16) **3.05** Sprawa dla reportera **3.55** Magazyn śledczy Anity Gargas (168) **4.35** Notacje: Teofil Bojeś. Wesoły chłopak Karol Wojtyła **4.45** Zakończenie dnia

TVP2

4.55 Cafe piosenka **5.20** Cafe piosenka **5.50** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (137): Ostatnia podróż (1) **6.45** Operacja Zdrowie **7.15** Spiszmy się jak na rolników przystało! **7.20** Familiada (2599) **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Panorama **10.50** Pytanie na śniadanie **11.15** Spiszmy się jak na rolników przystało! **11.25** Rodzinka.pl (266): Szalona babcia **11.55** Barwy szczęścia (2311)– serial obyczajowy TVP **12.25** Koło fortuny (563) – teleturniej **13.00** Va Banque (114) – teleturniej **13.30** Uzdrowisko (38) – telenowela TVP **14.10** Na dobre i na złe (785): Z jasnego nieba – serial TVP **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (146): Ból życia (2) – serial, Niemcy (2018) **16.00** Koło fortuny (834) – teleturniej **16.35** Familiada (2600) – teleturniej **17.10** Więzień miłości (415) **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.30** Va Banque (115) – teleturniej **19.00** Uzdrowisko (39) **19.35** Barwy szczęścia (2311) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (2312) **20.40** Filmowe czwartki: Wiesław Kot (46) – felieton (dozwolone od lat 16) **20.45 Filmowe czwartki: Francuska suita – dramat wojenny, Francja/ Wielka Brytania (2014); reż.: Saul Dibb; wyk.: Michelle Williams, Kristin Scott Thomas, Matthias Schoenaerts, Heino Ferch, Tom Schilling (dozwolone od lat 16) 22.45 Zabić Reagana – dramat, USA (2016); reż.: Rod Lurie; wyk.: Tim Matheson, Joel Murray, Cynthia Nixon (dozwolone od lat 16) 0.40 Tak to się teraz robi – komedia, USA (2010); reż.: Josh Gordon, Will Peck; wyk.: Jennifer Aniston, Jason Bateman, Patrick Wilson, Jeff Goldblum 2.30** Dzielnica bankowa (4/6) – serial sensacyjny, Szwajcaria/Belgia (2017) **3.35** Art Noc: Być jak Czesław Niemen (2; koncert **4.30** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Polonia 24 **6.35** Korona królów (236) **7.00** Gra słów. Krzyżówka (217) **7.25** Rączka gotuje **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Panorama kraj **10.50** Pytanie na śniadanie **11.30** Barwy szczęścia (2273) **12.00** Krótki film o Mazowszu: Oleandry i ich powidła **12.15** Co niesie dzień **12.30** M jak miłość (1523) **13.20** Kierunek Zachód (85) **13.40** Polskie 100 lat **14.10** Polskie 100 lat: Opozycja przedsierpniowa **14.45** Uzdrowisko (33) **15.15** Rączka gotuje: Minieuroland **15.45** Mówimy po polsku (8) **15.55** Studio Lwów **16.15** Alchemik (17) **16.30** Baw się słowami: Legenda o Zakopanem **16.40** Baw się słowami: Dużo czy mało? **16.50** Nauka literek z Żużu: Literka H **17.00** Korona królów (394) **17.30** Dziennik regionów **17.50** Gra słów. Krzyżówka (218) **18.20** W obiektywie Polonii: Wschód **18.50** Barwy szczęścia (2273) **19.20** Wilnoteka **19.40** Alarm! **20.00** Polonia 24 **20.20** Pogoda **20.30** Sport **20.35** Archiwista (5) **21.30** Mocne Kino Nocne: Trzeci oficer (5/13) (dozwolone od lat 16) **22.25** Uzdrowisko (34) **22.55** Dziewczyna z walizką **23.25** Cafe piosenka **23.55** Focus on Poland (457) **0.10** Korona królów (394) **0.40** Gra słów. Krzyżówka (218) **1.00** Alchemik (17): Zasy **1.15** **1.35** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Dla niesłyszących: Telekurier **6.30** Spiszmy się jak na rolników przystało! (98) **6.35** Wiadomości rolnicze – program rolniczy **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.47** Spichlerz smaków **8.00** Kwartet **8.30** Kronika dnia **8.43** Pogoda **8.46** Tematy dnia **8.57** Działo się w Krakowie **9.00** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **9.10** Pogoda **9.15** Legendy regionalne: Husyci tu byli **9.30** Rączka gotuje **10.00** Wymarzona miłość (32) **10.55** Było, nie minęło **11.25** Spiszmy się jak na rolników przystało! (98) **11.35** Wiadomości rolnicze **12.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **12.30** Studio Raban **13.00** Pożyteczni.pl **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Tu wszystko jest Polską **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Łzy Cennet (105) **16.05** Dla niesłyszących: Telekurier **16.30** Kryminalna Siódemka **16.45** Dziennik regionów **17.00** Terytorialsi **17.15** Antenowe remanenty **17.32** Kronika – zapowiedź **17.35** Pogoda **17.36** felieton **17.41** Małopolska na rowery (18) **17.50** Turystyczna jazda **18.02** Pod Tatrami **18.10** Czas pogodnej jesieni **18.24** Pogoda **18.30** Kronika **18.51** Kronika sportowa **18.55** Pogoda **18.59** Tematy dnia **19.12** Kronika kulturalna **19.21** Onkoczujni: Moja historia **19.36** Odkryj regiony **19.56** Pogoda **20.05** Eventy **21.20** Spiszmy się jak na rolników przystało! (98) **21.30** Kronika **21.44** Pogoda **21.46** Kronika sportowa **21.50** Studio Lotto **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna Siódemka **23.00** Całkiem niezła historia **23.20** Uzdrowisko (38) **23.50** Program rozrywkowy **00.55** Rączka gotuje **1.20** Pożyteczni.pl – magazyn **1.45** Łzy Cennet (105)

POLSAT

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (731, 732) – serial fabularno-dokumentalny **9.40** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **10.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **11.40** Gliniarze – serial paradokumentalny **12.40** Dzień, ktory zmienił moje życie – serial paradokumentalny **13.40** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.40** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia **19.30** Gość „Wydarzeń" **19.45** Sport, pogoda **20.05** Nasz nowy dom – reality show **21.05** Przyjaciółki – serial obyczajowy **22.05 Step Up 2 – film muzyczny USA (2008) 0.25** Kabaretowa Ekstraklasa – program rozrywkowy **1.00** Zakończenie

tvn

5.35 Mango **6.50** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **7.50** Doradca smaku – magazyn kulinarny **8.00** Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **12.30** Rozwody – serial paradokumentalny **13.30** Szpital – serial paradokumentalny Polska **14.25** Detektywi (723) – serial fabularno-dokumentalny **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **16.00** Szpital – serial paradokumentalny **17.00** Rozwody – serial paradokumentalny **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty **19.25** Uwaga! Koronawirus **19.35** Sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **22.35 Lejdis – komedia Polska (2008) 1.20** Gala French Touch – widowisko **3.20** Uwaga! **3.40** NOC Magii

TVN 7

5.55 Mango **7.30** Wiza na miłość 4 – reality show **8.30** Ukryta prawda (678–680) – serial paradokumentalny **11.30** Szpital – serial paradokumentalny **12.30** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **13.30** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **14.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **15.30** Brzydula 2 – serial komediowy **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny **17.00** 19+ – serial paradokumentalny **17.30** Zakochani po uszy 4 – telenowela **18.00** Szpital – serial paradokumentalny **19.00** 19+ – serial paradokumentalny **19.30** Zakochani po uszy 4 – telenowela **20.00** Brzydula 2 – serial komediowy **20.30** Hotel Paradise 2 – reality show **21.30 Ocean's Thirrteen – komedia sensacyjna USA (2007) 0.00 Szybcy i wściekli: Tokio Drift – film sensacyjny USA/Niemcy (2006)**

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (49, 50) – serial sensacyjny USA **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Sędzia Judy (74, 75, 34) – reality show **10.25** Sekrety sąsiadów (76, 77) – serial komediowy Polska **11.25** Pamiętniki z wakacji – serial paradokumentalny **12.25** Święty – serial komediowy Polska **12.55** Uzurpatorka – telenowela **13.55** Kobra – oddział specjalny (5) – serial sensacyjny **14.55** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.55** Kobra – oddział specjalny (6) – serial sensacyjny **17.00** Nowe sekrety sąsiadów (15, 16) – serial obyczajowy **18.00** Policjantki i policjanci (693, 694) – serial obyczajowy **20.00** Święty – serial komediowy Polska **20.30** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.40 Operacja Chromit – bitwa o Inczon – dramat historyczny Korea Południowa (2016) 0.00** Wspaniali ludzie (7) – serial dokumentalny

PULS

6.00 Nash Bridges – serial sensacyjny **7.00** Rodzinny interes 3 – serial obyczajowy **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 – serial obyczajowy **9.00** Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy **10.00** Kobra – oddział specjalny (1, 2) – serial sensacyjny **12.00** Zaklinaczka duchów (4, 5) – serial fantasy **14.00** Lombard. Życie pod zastaw (14, 15) – serial obyczajowy **16.00** Rodzinny interes 3 (128, 129) – serial obyczajowy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 7 (332, 333) – serial obyczajowy Polska **20.00 Legalna blondynka – komedia USA (2001) 22.00 Trener bardzo osobisty – komedia romantyczna USA (2012) 0.00 American Pie: Bractwo Beta – komedia USA (2007) 2.00** Kobra – oddział specjalny – serial sensacyjny

BIURO PODRÓŻY GALEON

Biuro Podróży „GALEON"

Laureat konkursu „ODYS 2007" za najlepszą ofertę własną w turystyce młodzieżowej

www.galeon.krakow.pl

zaprasza na

NOWA STRONA WWW - ZAPRASZAMY

WYCIECZKI KRAJOWE i ZIELONE SZKOŁY

(ponad 74 propozycje dla grup z firm, szkół, organizacji, parafii) m. in.:

Muzeum Lalek i Wizyta u Wiedźmy, Karpacka Troja (osada z epoki brązu i żelaza a la Biskupin, ale większa !) + Biecz, Miasteczko Galicyjskie + skansen Nowy Sącz, Europejskie Centrum Bajki – wizyta u Koziołka Matołka, Pacanów Kurozwęki + zagroda bizonów, Ogrodzieniec + Góra Birów + Zamki Jurajskie Miniaturze + Pustynia Błędowska, Inwałd – Park Miniatur, Dinozatorland, Karawana Jurajska – Zaczarowany Las – w poszukiwaniu Jasia i Małgosi oraz Domku Baby Jagi + ognisko z pieczeniem kiełbasy i dyskoteka w remizie, Osada Indiańska + Diabelski Kamień + Opactwo Cystersów w Szczyrzycu , Park Jurajski, Góry Świętokrzyskie, Oświęcim, Nowa Huta, Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej, Szyndzielnia, Niepołomice Obserwatorium Astronom. ferma strusi, Izba leśna, bacówka, Kazimierz Dolny n/ Wisłą, Czarnolas, Puławy, Baranów Sand., Pieniński Park Narodowy, zamek w Niedzicy i Czorsztynie, Spływ Dunajcem, Tatrzański Park Narodowy i Zakopane, Zamki i warownie Jury Krakowsko-Częst., Jaskinia Wierzchowska, Nietoperzowa itp., Szlak Jana Pawła II, Bieszczady, Warszawa, Mazury, Wrocław, Chorzów, Szlak Piastowski (Poznań, Biskupin, Wenecja, Gniezno, Ostrów Lednicki itd.), Szlak Orlich Gniazd, Częstochowa, Ojców i Pieskowa Skała, Wieliczka, Bochnia, Nowy Wiśnicz, Dębno, Tarnowskie Góry, Kotlina Kłodzka, Karkonosze itp.

Ogniska z pieczeniem kiełbasy i atrakcjami oraz programy na życzenie !

Komunikat – zmiana godzin pracy BP Galeon w okresie od marca do ODWOŁANIA 2020 r.

Szanowni Państwo. Uprzejmie informujemy, że w trosce o bezpieczeństwo naszych Klientów oraz pracowników do odwołania wprowadzamy zdalny tryb pracy biura.

Kontakt z Biurem od poniedziałku do piątku w godz. 10:30 – 14:00
mail: galeon@galeon.krakow.pl
Numery kontaktowe: tel. 511 440 930 i tel. 606 394 103.

Jednocześnie informujemy, że wycieczki planowane w miesiącu wrześniu i późniejszych terminach realizowane będą bez zmian. Ostateczne decyzje co do ewentualnych zmian w realizacji w/w imprez będą podejmowane nie wcześniej niż po 10.09.2020 r.

Biuro Podróży „GALEON" 31-959 Kraków, os. Górali 5 budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks"

KRZYŻÓWKA 42

POZIOMO: 6. odtwarzanie, 9. pryszcz, 10. święty, Włoch z Canterbury, twórca scholastyki, 12. uczucie po kompromitacji, 14. nadzieja, ufność, 15. francuski taniec dworski, 18. identyczność, 19. nieme widowisko sceniczne, 20. wzajemne ustępstwa, 22. na wyposażeniu remizy strażackiej, 25. siostra mamusi, 29. dramat z Chochołem, 30. gobelin, 31. drugie miasto Norwegii, 32. uroczysty śpiew kościelny, 33. między Bielanami a Kryspinowem.

PIONOWO: 1. ponoć jest rozkoszą bogów, 2. harmider, 3. roślina przeciw kaszlowi, 4. nie ma na nie rady, 5. opiekun pasierba, 7. powieść Franza Kafki z Józefem K., 8. zebranie członków w pełnym składzie, 11. nauka o kulturach ludów, 13. miejsce klęski Greków pod wodzą Leonidasa z Persami (480 r. p.n.e.), 16. wygląd, kształt, 17. prawdziwa krytyk się nie boi, 21. wiązka, 23. korowód, świta, 24. wybitny muzyk solista, 26. wełna moherowa, 27. święta rzeka Hindusów, 28. surowy tryb życia, 29. nadaje łodzi bieg i kierunek.

Rozwiązanie krzyżówki nr 40

POZIOMO: 5. ultimatum, 8. omerta, 9. medium, 12. Bartok, 13. oracja, 14. Blair, 15. Chirac, 17. branża, 19. Tarnica, 20. podłoże, 23. Litwin, 25. fasola, 27. gogle, 28. dopływ, 30. Warmia, 31. tchórz, 32. obława, 33. pesymista.

PIONOWO: 1. kleryk, 2. mirabela, 3. Tasmania, 4. puzdro, 6. amator, 7. Jurata, 10. Rachmaninow, 11. ujeżdżalnia, 16. alibi, 18. radca, 21. Czorsztyn, 22. Walonowie, 24. wałach, 26. Sprewa, 29. wróbel, 30. wpłata.

Krakowskie Archiwum X i projekt „Życząc sobie"

NOWOHUCKA KRONIKA FILMOWA

Zapraszamy do oglądania 640. odcinka Nowohuckiej Kroniki Filmowej. Jej pierwszą część wypełni opowieść o Krakowskim Archiwum X. Jego twórcy po latach służby zdecydowali się podzielić swoimi doświadczeniami. Nie tylko podzielić, ale także pomóc rodzinom ofiar, których bliscy zaginęli wiele lat temu. To połączenie ludzi z dwóch światów: dziennikarskiego i policyjnego, którego celem jest przybliżenie odbiorcy meandrów kryminalistyki. Rozmowy z ekspertami, przybliżanie spraw rozwiązanych przez „Krakowskie Archiwum X", relacje rodzin osób zaginionych, ale również sprawy które, mimo upływu lat, nie doczekały się rozwiązania. Dawid Serafin – dziennikarz śledczy, współtwórca projektu, świeżo upieczony nowohucianin, opowie o pracy przy realizacji nierzadko trudnych materiałów.

W drugiej części Kroniki widzowie poznają oparty na improwizacji solowy projekt taneczno-muzyczny Moniki Szpunar, który powstał dzięki rozmowom i współpracy ze wieloma artystami oraz wsparciu Nowego Centrum Administracyjnego i Krakowskiego Centrum Choreograficznego w czasach, gdy możliwość działań artystycznych jest mocno ograniczona. „Życząc sobie" to podróż na wymarzone wakacje. Morze, imprezy na plaży, zapierający dech w piersiach krajobraz... cóż więcej potrzeba?

★★★

Do oglądania 640 odcinka NKF zapraszamy od piątku 16 X do kina Sfinks, a także na antenę TVP Kraków. Archiwalne odcinki Kronik można znaleźć na stronie www.kronika.com.pl.

MATEMATYKA
Tel. 507 869 805

● 5 października o godz. 9.55 – podczas kontroli pojazdów nie stosujących się do znaku B-1 zakaz ruchu w obu kierunkach na ul. Klasztornej, zatrzymany do kontroli został obywatel Ukrainy. Okazał dokumenty, które wzbudziły podejrzenie, co do ich autentyczności. Dokumenty, które okazał, nie posiadały znaków wodnych oraz hologramów. Strażnicy wezwali patrol policji, któremu przekazali sprawę.

NA STRAŻY MIASTA

● 7 października dyżurny przyjął zgłoszenie, że ul. Igołomską przy ul. Giedroycia, wzdłuż torowiska tramwajowego idzie starsza kobieta wyglądająca na zagubioną, kobieta miała płaszcz w kolorze kawowym. Wysłany na miejsce zgłoszenia patrol zastał kobietę w wieku 80 lat, która szła chodnikiem wzdłuż torów. Była niezorientowana, co do miejsca i czasu, przekonana, że jest w Skawinie. Używała kluczy do drzwi i zegarka myśląc, że to telefon. Sprawdzona została przez wezwany patrol policji - nie była poszukiwana. Zespół ratownictwa medycznego przebadał kobietę i zabrał do szpitala.

● 9 października o godz. 13.40 do siedziby Straży Miejskiej przy os. Centrum C 9 przyszedł mężczyzna, który poinformował, że chwilę wcześniej przed barem mlecznym został uderzony w głowę talerzem w wyniku czego, doznał urazu - miał rozciętą skórę na głowie. Z rany sączyła się krew. Zgłaszający wskazał mężczyznę, który go zranił uderzając talerzem. Zranionemu udzielono pierwszej pomocy, zastosowano opaskę uciskową i zabandażowano głowę. Za pośrednictwem dyżurnego Straży Miejskiej wezwano patrol policji i zespół ratownictwa medycznego. Sprawcę przekazano policji celem podjęcia odpowiednich czynności, natomiast poszkodowanym zajęli się ratownicy.

● 10 października o godz. 10.20 na ul. Klasztornej strażnicy zatrzymali do kontroli pojazd marki Ford, który wjechał w miejsce obowiązywania znaku B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach". Kierujący nie okazał dokumentu prawa jazdy, stwierdzając, że nie posiada uprawnień do kierowania pojazdem. Celem zweryfikowania, za pośrednictwem dyżurnego Straży Miejskiej wezwano patrol policji. Patrol policji drogowej ustalił, iż kierowca posiada orzeczony sądowy zakaz prowadzenia pojazdów a samochód, którym się poruszał nie posiadał badań technicznych oraz ubezpieczenia OC.

Kierujący za wykroczenie drogowe został ukarany mandatem kredytowanym i punktami karnymi z art. 92 Kodeksu Wykroczeń. Dalsze czynności w sprawie w kierunku przestępstw z art. 180a Kodeksu Karnego oraz art. 244 Kodeksu Karnego przejęła policja. **(mp)**

BIURO OGŁOSZEŃ
TEL. 12 643-44-33

Z KRONIKI POLICYJNEJ

PAPIEROSY BEZ AKCYZY

Policjanci zwalczający przestępczość gospodarczą nie ustają w walce z wprowadzaniem do obrotu nielegalnych towarów, w tym wyrobów tytoniowych bez polskich znaków akcyzy. Likwidowanie składów „lewych" papierosów czy tytoniu czy zatrzymywanie handlujących niedozwolonymi wyrobami skutecznie zmniejsza czarnorynkowe zaplecze. Jedna z ostatnich realizacji wymierzonych w handel nielegalnymi papierosami została przeprowadzona kilka dni temu na terenie Krakowa.

29 września, w godzinach wieczornych na jednej z nowohuckich ulic kryminalni zwalczający przestępstwa gospodarcze z KWP w Krakowie wspólnie z krakowskimi funkcjonariuszami Wydziału do walki z Przestępczością Gospodarczą zatrzymali do kontroli drogowej samochód dostawczy, którym mogły być przewożone „lewe" papierosy. W kierowanym przez 50-letniego obywatela Ukrainy samochodzie policjanci natrafili na 35,5 tys. paczek, w których znajdowało się łącznie 708 500 sztuk papierosów, bez polskich znaków akcyzy. Policjanci ustalili również jednorodzinny dom, który służył sprawcy za magazyn na wyroby tytoniowe. Podczas przeszukania funkcjonariusze znaleźli w nim kolejne 344 paczki papierosów. Zatrzymany usłyszał zarzuty nabywania i przewozu papierosów bez polskich znaków akcyzy, za co grozi do 3 lat pozbawienia wolności.

Na wniosek śledczych, prokurator zastosował wobec podejrzanego dozór policji oraz zakaz opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu ukraińskiego. Przestępcza działalność obcokrajowca naraziła Skarb Państwa na straty sięgające 810 tys. zł. **(ab)**

BIURO TURYSTYCZNE BELFEREK
www.belferek.pl
od 1996r. 25 lat
Truskawiec 2021
Turnusy rehabilitacyjne
z zabiegami i dojazdem z Krakowa
od 1199zł/10dni
W cenie:
TRANSPORT KRAKÓW-TRUSKAWIEC-KRAKÓW
Konsultacje z lekarzem,
3 zabiegi lecznicze dziennie,
kuracja wodami leczniczymi
„Naftusia" i „Marysia" na miejscu.
Wyżywienie: 3 x dziennie na miejscu.
Ubezpieczenie.
Zakwaterowanie
TEL. 575 550 302
TEL. 12 634 23 17
pn-pt 11⁰⁰-17⁰⁰
KRAKÓW AL. SŁOWACKIEGO 52

POMOC ZADŁUŻONYM
Kraków
Bieńczycki
Plac Targowy 9A
tel. 12 685 53 07
ODDŁUŻANIE
RESTRUKTURYZACJA

TANIEJ Z „GŁOSEM"

Księgarnia **„ZŁOTY WIEK"** Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego" na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w tym numerze.

Kupon jest ważny do 22 października 2020 roku.

Imię i nazwisko: .....

Adres: .....

Księgarnia ZŁOTY WIEK poleca książkę Krzysztofa Daukszewicza pt. „Nareszcie w Dudapeszcie" (wyd. Prószyński Media). Znany i ceniony satyryk, który od wielu lat obserwuje naszą rzeczywistość – przedstawia rozrachunek z polską sceną polityczną ostatnich miesięcy, gdzie niepodzielnie obok pandemii rządzi pewien mieszkaniec Żoliborza. Ale tak naprawdę tę książkę napisali ci, którzy wraz z rządem wstali z kolan.

Głos Młodej Huty

16.10.2020 e-mail: gmh@o2.pl Nr 39 (731)

Rzecz o zooterapii

Połączyły nas alpaki – i nie tylko...

Kogo połączyły alpaki i nie tylko? Wiele światów i wiele umysłów.

Świat ludzi i zwierząt, świat pełno i niepełnosprawnych. Światy kompletnie różne i jednocześnie zdumiewająco podobne. Jak wejść do cudzego świata? Jak zrozumieć innych? Jak pomóc potrzebującym?

„Syty głodnego nie zrozumie". Niemożliwe jest wejście w umysł drugiej istoty, ale można uczyć się ją zrozumieć. Mówimy tu o zrozumieniu drugiego człowieka, osoby niepełnosprawnej (fizycznie i/lub intelektualnie), zwierzęcia. Wszyscy jesteśmy braćmi, niekiedy braćmi mniejszymi.

Jednym ze sposobów na komunikację, porozumienie, naukę i działania terapeutyczne jest zooterapia, metoda wspomagająca terapie medyczne lub samodzielna metoda poprawiająca dobrostan psychofizyczny człowieka. To nie terapia w znaczeniu medycznym. To nie znaczy, że nie pomaga czy nie leczy. Często efekty zooterapii są spektakularne. Analogicznie – dietetyk nie jest zawodem medycznym, ale potrafi pomóc lub wyleczyć. Jeżeli zooterapeuta jest dodatkowo np. fizjoterapeutą, to prowadzi terapię medyczną jako fizjoterapeuta ze wspomaganiem zooterapii.

Kogóż konkretnie połączyły alpaki?.

Dwie alpakoterapeutki, Basia Makuła i Beata Rosińska, pracują od lat z dziećmi niepełnosprawnymi. Obie są pedagogami specjalnymi, nauczycielkami w Zespole Szkół Specjalnych nr 6 w Krakowie. Od ponad dwóch lat prowadzą zajęcia w mini zoo Jeziorkowo z asystą początkującego zooterapeuty wielu specjalności Jacka Jeziorskiego, zootechnika. Jeziorkowo jest wygodnie blisko ZSS, ma wiele gatunków zwierząt – co jest korzystne. Dlaczego? Bo każdy z nas jest inny. Dla jednego puchata, milusia alpaka jest jednak za duża na pierwszy raz – a puszysty króliczek czy mała kózka w sam raz. Zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny.

Jak wyglądają takie zajęcia?

Dzieci zajmują się w kolejności:

– zapoznaniem się z otoczeniem i towarzystwem zwierząt,

– nawiązaniem relacji ze zwierzętami,

– bezpośrednimi interakcjami ze zwierzętami,

– nauką, treningiem i zabawą przy współudziale zwierząt.

Dla niepełnosprawnych dzieci dzieje się tu wiele rzeczy:

1. Obecność zwierząt roślinożernych działa kojąco i uspokajająco (wilki najpierw zaatakują kozy, w środku stada jest bezpiecznie),

2. Lubimy zwierzęta i chcemy je głaskać – przyjemność,

3. Mamy obawy i je przezwyciężamy – sukces,

4. Pomagamy innym dzieciom przezwyciężyć obawy – kto pomaga, jest ważny,

5. Karmimy – jesteśmy ważni, kto karmi – ma władzę.

6. Przywołujemy, prowadzimy, nosimy zwierzęta na rękach – jesteśmy opiekunem, czyli kimś ważnym.

7. Pracujemy nad niedostatkami intelektualnymi lub/i fizycznymi.

O ile przyjemniej jest ćwiczyć mowę wymieniając nazwę czy imię głaskanego zwierzaka lub ćwiczyć motorykę ręki głaskając alpakę niż pracować nad tym w klasie czy w gabinecie.

To bardzo uproszczone widzenie zooterapii. Metoda jest prosta, ale nie jest łatwa. Czy warto ją stosować? Jeżeli dzieci chcą wracać – tak!

Więc... Kogo jeszcze połączyły alpaki i inne zwierzaki? Dzieci skrzywdzone przez los, ich rodziców (oglądających i czytających na Facebooku o sukcesach i postępach swoich dzieci), personel szkoły, zooterapeutów, zwierzaki (trzeba było widzieć jak psy piszczały z radości widząc bus pana Rysia, który przywiózł dzieci po kilkumiesięcznej pandemicznej przerwie) oraz wielotysięczną rzeszę ludzi czytających, lajkujących i komentujących facebookowe wpisy.

Zooterapia nie jest cudowną metodą na wszystkie bolączki. Kontakt ze zwierzęciem nie zawsze daje dobre efekty – musi zostać spełnione kilka warunków:

Odpowiedni zooterapeuta. Kurs daje podstawy aby zobaczyć ocean własnej niewiedzy. Ale – każda podróż zaczyna się od pierwszego kroku, przy świadomości swoich możliwości i ograniczeń.

Dobry zooterapeuta musi być świetnym obserwatorem i **musi** z tych obserwacji wyciągać właściwe wnioski, **musi** mieć w głowie imperatyw nieustannego uczenia się (od doświadczonych koleżanek i kolegów, od podopiecznych, od zwierząt – od nich można się dowiedzieć bardzo dużo), **musi** mieć właściwe podejście do dzieci i zwierząt, **musi** znać się na psychice i fizjologii dzieci i zwierząt, **musi** posiadać wiedzę na temat niepełnosprawności, **nie może** myśleć w kategoriach osiągania bezwzględnego sukcesu (czasami lepsze są małe kroczki), **musi** mieć odpowiednie zwierzęta do dyspozycji.

Odpowiednie zwierzęta – nieagresywne, miłe, chętnie współpracujące z ludźmi, ładne, puchate, milusie... Tu dygresja. Jedynie psy łakną kontaktu psychicznego i fizycznego z człowiekiem bezwarunkowo, bez względu na to czy otrzymają jakąś korzyść. Jedynie koty łakną same z siebie kontaktu i pieszczot – koty to koty. Zdecydowana większość zwierząt to zwierzęta stadne i kontakt z człowiekiem (niewymuszony) sprawia im przyjemność tylko gdy mają z tego korzyści.

Sztandarowym przykładem są alpaki. Często możemy spotkać opinie, że alpaki ze swej natury uwielbiają się przytulać do dzieci. To nieprawda. Alpaki to najbardziej stadne zwierzęta jakie znamy. Najczęściej próby utrzymywania pojedynczej alpaki kończą się chorobami psychicznymi i fizycznymi, są nawet przypadki zaprzestania jedzenia. Nie pomaga towarzystwo kózki czy owieczki. Alpaka musi mieć obok inną alpakę, lepiej gdy jest ich więcej.

Alpaki wręcz **nie lubią** dotykania głowy, ogona, nóg, czasami grzbietu. Do głaskania pozostaje szyja alpaki, na szczęście alpaki mają długą szyję. Można odczulić zwierzę, żeby pozwalało się dotykać wszędzie. Ale po co? Odczulone zwierzę toleruje dotyk, ale go nie lubi. Najlepiej, jeżeli zwierzę jest partnerem w pracy i w zabawie. Praca ze zwierzęciem odczulonym to partnerstwo dość jednostronne. Z drugiej strony – jeżeli zwierzę w jednym miejscu można głaskać w drugim nie – to też okazja do nauki i obserwacji, czasami praktycznej. Alpaka, która głośno narzeka i pluje przy dotykania grzbietu uczy nas momentalnie, na dodatek w zabawny sposób. Ta sama alpaka daje eskimoski pocałunek nos w nos (jeżeli człowiek ma w głowie tylko dobro i miłość), robiąc to z własnej woli, na luźnej smyczy.

Alpaki lubią lub tolerują głaskanie szyi, gdyż mają to skojarzone z karmieniem marchewką. Często same powoli podchodzą do dzieci, bo są ostrożne i sprawdzają najpierw z daleka, potem z bliska czy to aby bezpieczne. Ale też i z ciekawości. W każdej społeczności zwierzęcej czy ludzkiej są osobniki, które „nie usiedzą na miejscu". Dlatego kupując alpaki do alpakoterapii powinniśmy wybierać osobniki do tego odpowiednie. Nie każdy człowiek nadaje się do każdego zawodu, prawda? Najlepiej kupować osobniki młode, aby nie miały nieznanej przeszłości i aby je można wychować w relacjach partnerskich ze sobą. Dotyczy to też innych zwierząt pracujących w zooterapii.

Ciekawostka. Nie wszystkie zwierzaki muszą być ładne, gładkie, puchate i milusie. Za to mogą być fascynujące niszowo. Weźmy świnie. W naszym przypadku to kilka świnek wietnamskich, które jak inne świnie – są szorstkie, gruboskórne, gwałtowne i niesłychanie żarłoczne.

Jednakowoż – wiele osób autystycznych i nie tylko, lubi zdecydowane szorstkie faktury – szczególnie mogąc porównać je z miękkością i gładkością.

Właśnie dotyk szorstkiej świnki wywołał drgnięcie warg na zupełnie nieruchomej twarzy jednego z autystycznych podopiecznych, dającego sobą powodować ale nie wykazującego jakiejkolwiek inicjatywy. Obecnie ów chłopak sam sięga po karmę i samodzielnie karmi zwierzaki. Bije sobie brawo. Uśmiecha się i czasami śmieje na głos. Wyraźnie pozuje do zdjęć.

Takich przykładów sukcesów (tych dzieci) – małych, dużych i wielkich mamy sporo. Zanik niepożądanych odruchów, inicjatywa i samodzielne działanie, pomoc innym, przełamanie lęków i obaw, pojawienie się uśmiechu, śmiechu i mowy po raz pierwszy w życiu... Część z tych sukcesów jest nieraz trudna do osiągnięcia u tzw. normalnych ludzi. Tutaj mówimy o osobach, których życie jest czasami nieskończenie trudniejsze niż nasze. Wszyscy wiemy jak trudne jest dobre wychowanie dzieci...

Pokłońmy się nisko z szacunku dla rodziców i opiekunów dzieci oraz osób niepełnosprawnych, dźwigają oni niewyobrażalne dla nas brzemię, najczęściej niedostrzegane przez innych.

Kuba i Jaskier.

Pracujemy też z osobami dorosłymi. Jeżeli temat jest dla Państwa interesujący, zapraszamy na stronę szkoły **www.zss6.krakow.pl**, stronę mini zoo gdzie odbywają się zajęcia **www.jeziorkowo.pl**. Możecie śledzić wizyty dzieci u zwierzaków w każdy wtorek na **www.facebook.com/jeziorkowo**. Kończy się rok – możecie **przekazać 1% podatku** przyszkolnemu Stowarzyszeniu Pierwiosnek. Dołóżcie swoją cegiełkę do wielkiego dzieła pomocy dzieciom tak bardzo jej potrzebującym.

Jacek Jeziorski
(współpraca: Barbara Makuła, Beata Rosińska)

Gotujcie i kręćcie,

czyli konkurs na film „Smaczne Zdrowie" w OK im. C.K. Norwida!

Rodzice, został tylko tydzień na zgłoszenia w konkursie „Smaczne zdrowie". Kręćcie i posyłajcie Wasze propozycje zdrowych posiłków. Pokażcie, jak wprowadzacie zdrowe nawyki żywieniowe do Waszej kuchni. Pokażcie, jak powinna wyglądać dieta młodego człowieka, ale również jak skutecznie kreować jego nawyki żywieniowe. Nakręćcie film, w którym opowiadacie o swoich ulubionych zdrowych potrawach lub w którym przyrządzacie posiłek. Opowiedzcie jak bilansujecie menu rodzinne, jak skutecznie zmieniacie nawyki żywieniowe w rodzinie, jak zwiększacie ilość warzyw w Waszej diecie.

Publikujemy listę nagród:

1. Marta Dymek „Nowa Jadłonomia. Roślinne przepisy z całego świata"
2. Dorota Świątkowska „Moje wypieki. Całkiem nowe przepisy"
3. Adrianna Ewa Stawska-Ostaszewska, Ludmiła Stawska „Królestwo zup"
4. Jadwiga Smolińska „Kuchnia jak u mamy. Domowe smaki Jadzi"
5. Eliza Mórawska „Na zdrowie"
6. Jolanta Naklicka-Kleser „Zdrowe łakocie. Domowe słodycze dla dzieci"
7. Układanka Zdrowe smaki/Mały odkrywca TREFL
8. Gra edukacyjna Mistrz wiedzy – Ciało człowieka TREFL
9. „Zdrowe żywienie. Poradnik dla dzieci"
10. „Zdrowe słodycze".

Zgłoszenia należy przesyłać do 18 października 2020. Finał konkursu odbędzie się? 27 października 2020. Wybrane filmy zostaną opublikowane na stronach internetowych organizatora konkursu oraz za pomocą mediów społecznościowych.

Regulamin, karta zgłoszenia i szczegółowe informacje dostępne na stronie www.okn.edu.pl.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela: Julia Lachiewicz, e-mail: j.lachiewicz@okn.edu.pl. Potwierdzenia otrzymania zgłoszenia prześlemy mailowo. O ewentualnych zmianach zakwalifikowani uczestnicy zostaną powiadomieni.

Konkurs „Smaczne Zdrowie" odbywa się w ramach kampanii „Zdrowe Żywienie – Mądre Myślenie", pod patronatem Prezydenta Miasta Krakowa. Projekt jest współorganizowany przez pełnomocnika prezydenta Miasta Krakowa ds. Rodziny – Marzenę Paszkot. Polecamy i zapraszamy.

MISTRZEJOWICE
Informator Rady i Zarządu Dzielnicy XV
16 października 2020 r.

PRZYSTANEK MISTRZEJOWICE

Spotkanie fanów muzyki

Dziewiąta edycja przeglądu muzycznego od poezji śpiewanej po heavy metal, realizowana przez Młodzieżowy Dom Kultury im. Andrzeja Bursy z inicjatywy i dzięki finansowemu wsparciu Rady Dzielnicy XV Mistrzejowice wzbogacająca kulturalną ofertę dla młodzieży.

Celem imprezy są twórcze konfrontacje muzycznych zespołów stojących u progu kariery, stwarzające płaszczyznę do integracji, wspólnej zabawy i dobrej rozrywki. W imprezie prezentować się mogą zespoły, których członkowie ukończyli 16 lat i uprawiają dowolne style, kierunki, nurty z wyłączeniem muzyki klasycznej i folkloru.

Do finału imprezy kwalifikować będzie Rada Artystyczna na podstawie przesłanych zgłoszeń z nagraniami.

Finałowe prezentacje 17 października oceni powołana przez organizatorów LOŻA EKSPERTÓW, złożona z profesjonalnych twórców i zwycięzców poprzednich edycji.

Nagrodą dla wytypowanych przez Lożę zespołów są honoraria za występ.

Organizatorzy: Rada Dzielnicy XV Mistrzejowice, Młodzieżowy Dom Kultury im. Andrzeja Bursy.

Patronat: Krakowska Scena Muzyczna.

RADA I ZARZĄD DZIELNICY MISTRZEJOWICE: Przewodniczący: **Marek Hohenauer**, zastępca przewodniczącego: **Konrad Maciejowski**, członkowie zarządu: **Krzysztof Bąk, Maciej Cieślik, Anna Trzoniec.** Biuro Rady Dzielnicy: ul. Miśnieńska 58 (osiedle Tysiąclecia), tel. 12 648-96-18, przyjmowanie mieszkańców: poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek w godz. 11.00–15.30 oraz środa od 12.00 do 16.00. Dyżur członków Zarządu: Przewodniczący – druga środa miesiąca w godz. 16.00–17.00, zastępca Przewodniczącego – trzecia środa miesiąca w godz. 15.00–16.00, Krzysztof Bąk – ostatni czwartek miesiąca w godz. 17.00–18.00, Maciej Cieślik – ostatni wtorek miesiąca w godz. 17.00–18.00, Anna Trzoniec – pierwszy wtorek miesiąca w godz. 14.30–15.30. **Oficjalna strona internetowa:** www.dzielnica15.krakow.pl, **e-mail:** rada@dzielnica15.krakow.pl. **Dyżur Policji:** pierwszy czwartek miesiąca w godz. 15.00–16.00.

Magazyn Bieńczycki

Nr 8 (231) Rok XXI | Kolumna informacyjna Rady Dzielnicy XVI | 16 października 2020 r.

Bieńczyckie spacery z historią i ciekawostkami w tle

SIEDEM WEJŚĆ JAK SIEDEM SAKRAMENTÓW

Za nami trzy spacery po dzielnicy. Najpierw były informacje dla mieszkańców podawane w dzielnicy, plakaty w szkołach i przedszkolach. Wszystko to za sprawą miejskiego projektu „Bądź turystą w swoim mieście – zwiedzaj Kraków. Poznaj swoją dzielnicę" realizowanego m.in. przez Krakowskie Biuro Festiwalowe.

Pierwszy spacer, nazwany historycznym, zaczął się przy Arce Pana i przez pomnik Bogdana Włosika w osiedlu Przy Arce, ucznia i pracownika Huty im. Lenina, zamordowanego przez milicję podczas antykomunistycznej demonstracji w Nowej Hucie, wiódł na Planty Bieńczyckie.

Dwa kolejne spacery, tzw. wodne, zaczynały się przy stawie na ulicy Kaczeńcowej i przez Młyn Lelitów przy ulicy Kocmyrzowskiej, wiodły aż nad Zalew Nowohucki przy ulicy Bulwarowej.

Przewodniczka, pani Ania, bardzo szybko nawiązywała kontakt z prowadzoną przez siebie grupą spacerowiczów. Wśród nich zarówno osoby starsze, jak i dzieci. Każdy mógł dowiedzieć się czegoś nowego, ciekawego, zaskakującego. Jednocześnie mógł poznać historię i teraźniejszość swojej dzielnicy.

Chyba mało kto wie, że do Kościoła Arka Pana prowadzi siedem wejść, symbolizujących siedem sakramentów, a w kościelnym tabernakulum znaleźć można kamień księżycowy? Kto wie, że w stawie przy ulicy Kaczeńcowej żyje ślimak… długowłosy? Te i wiele innych ciekawostek z Bieńczyc przekazywała uczestnikom spaceru przewodniczka. Istotne było także dokładne wskazanie w ramach spacerów granic Dzielnicy Bieńczyce, bo nawet niektórzy uczestnicy sami przyznawali, że mieli z tym wcześniej problem. Dzielnicowi radni z kolei nie ukrywali, że mieli trochę obaw, co do frekwencji i zainteresowania samym pomysłem, zwłaszcza w dobie pandemii koronawirusa.

A wszystko to profesjonalnie przygotowane, w obowiązujących regułach reżimu sanitarnego, w odpowiedniej odległości między spacerowiczami i z wykorzystaniem systemu multimedialnego. Każdy z uczestników miał na szyi zawieszony własny odbiornik i słuchawkę w uchu, aby dobrze słyszeć przekaz przewodniczki.

Dzielnica XVI Bieńczyce zgłosiła już organizatorom projektu „Poznaj swoją dzielnicę" akces do wiosennej kontynuacji spacerów. Czeka też na zgłoszenia spacerowych pomysłów mieszkańców, którzy mogą je przesyłać na adres mailowy: rada@dzielnica16.krakow.pl w temacie wpisując – Spacer po dzielnicy.

Wszystkie fotografie – Zygmunt Bińczycki

Poznawanie Krakowa i jego historii

Bezpłatne spacery z przewodnikami po krakowskim Starym Mieście :

Centrum Młodzieży, Dzielnica I oraz Muzeum Krakowa zapraszają na bezpłatne spacery z przewodnikami po krakowskim Starym Mieście. To druga już edycja krakowskich spacerów, które tym razem organizowane są w październiku i w listopadzie. Dodajmy, że pierwsza edycja cieszyła się dużym zainteresowaniem krakowian.

Wśród propozycji każdy znajdzie coś dla siebie. Miłośnicy odległej historii wybiorą być może temat utraconego dziedzictwa Krakowa, dziejów Kleparza czy genezy powstania krakowskich Plant. Dla zainteresowanych architekturą, ciekawe mogą okazać się informacje dotyczące architektury przedmieść Garbary i Stradom oraz realizacje Beniamina Torbe. Nie zabraknie też ciekawostek związanych z godłami krakowskich kamienic, murami obronnymi, Cmentarzem Rakowickim i Małym Rynkiem.

Program spacerów:

17.10.2020, godz.10.00 – Szlakiem godeł krakowskich kamienic

17.10.2020, godz. 16.00 – Szlakiem utraconego dziedzictwa Krakowa

18.10.2020 godz. 10:00, 15:00 – Spacer po Trasie Obronności

24.10.2020, godz. 10.00 – Szlakiem podkrakowskich przedmieść: Kleparz

24.10.2020, godz. 16.00 – Szlakiem podkrakowskich przedmieść: Garbary

25.10.2020, godz. 11.00 – Cmentarz Rakowicki

7.11.2020, godz. 10.00 – Mały Rynek, Szpitalna

7.11.2020, godz. 10.00, 15.00 – Szlakiem podkrakowskich przedmieść: Stradom

14.11.2020, godz.11.00 – secesja Beniamina Torbe

14.11.2020, godz.10.00, 15.00 – Szlakiem godeł krakowskich kamienic.

Na wszystkie spacery obowiązują zapisy. Zainteresowani znajdą wszystkie szczegóły na stronie: http://cmjordan.krakow.pl/2020/09/BEZP%C5%81ATNE-SPACERY-Z-PRZEWODNIKAMI-PO-DZIELNICY-I-STARE-MIASTO

Rada Dzielnicy XVI BIEŃCZYCE: os. Kalinowe 4, 31-812 Kraków, tel.: 12 641 4567, fax: 12 641 4567, e-mail: rada@dzielnica16.krakow.pl. Godziny przyjęć stron: poniedziałek: 10.00–14.00, wtorek: 10.00–14:00, środa: bez przyjęć stron, czwartek: 10.00–14.00, piątek: 10.00–12.00. Przewodniczący Rady i Zarządu: Zygmunt Bińczycki. Zastępca Przewodniczącego Rady i Zarządu: Magdalena Dziedzic. Członkowie Zarządu: Robert Adamek, Urszula Aksamit, Marek Wawrzynkiewicz.

Wzgórza Krzesławickie

Nr 18/2020 (240) Magazyn Informacyjny Rady Dzielnicy XVII 16 października 2020 r.

Z cyklu *Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich*

KONCERT PAPIESKI

„Zdrowaś od Anioła – śpiewy maryjne" to podtytuł Koncertu Papieskiego, organizowanego w cyklu *Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich.* Koncert wpisuje się w cykl wydarzeń, organizowanych z okazji przypadającej w 2020 roku setnej rocznicy urodzin Karola Wojtyły i ustanowionego z tego powodu przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej *Roku Świętego Jana Pawła II.*

17 października 2020 roku w kościele Miłosierdzia Bożego na Wzgórzach Krzesławickich (os. Na Wzgórzach 1A) wystąpi żeński zespół wokalny *Flores Rosarum*. Koncert rozpocznie się o godzinie 19:00.

Zespół wokalny *Flores Rosarum* (Płatki Róż) powstał w 2007 roku. Założyła go s. Susi Ferfoglia wraz z grupą śpiewaczek zafascynowanych muzyką św. Hildegardy z Bingen. Dzieła Świętej z nad Renu to nadal ważna część repertuaru, ale nie jedyna. *Flores Rosarum* z chęcią sięga również po materiały znajdujące się w polskich rękopisach liturgiczno-muzycznych, a jego członkinie działalność artystyczną łączą z naukowo-badawczą pracą nad tekstami, średniowieczną notacją oraz rozumieniem kontekstów liturgicznych, historycznych oraz społecznych, w których powstały opracowywane śpiewy.

Oś występu *Flores Rosarum* w kościele Miłosierdzia Bożego na Wzgórzach Krzesławickich stanowić będą pochodzące z modlitwy brewiarzowej cztery antyfony maryjne: *Alma Redemptoris Mater (*Matko Odkupiciela), *Ave Regina caelorum* (Witaj, Niebios Królowo), *Regina caeli* (Wesel się Królowo) oraz *Salve Regina* (Witaj Królowo). Koncert dopełnią polifoniczna muzyka wokalna oraz stylizowane improwizacje organowe.

Wybór tematyki tegorocznego Koncertu Papieskiego podyktowany został rolą, jaką w posłudze Jana Pawła II odgrywał kult maryjny. To Maryi, matce Zbawiciela, zawierzył swoje życie Karol Wojtyła, czego dobitnym wyrazem stał się wybór słów *Totus Tuus* jako zawołania biskupiego, a następnie dewizy pontyfikatu Papieża Polaka. Słowa te są cytatem z modlitwy, pochodzącej z *Traktatu o prawdziwym nabożeństwie do Najświętszej Maryi Panny*, autorstwa św. Ludwika Marii Grignion de Montfort.

Totus Tuus ego sum/
et omnia mea Tua sunt.
Accipio Te in mea omnia./
Praebe mihi cor Tuum, Maria.
(Jestem cały Twój i wszystko,
co moje, do Ciebie należy.
Przyjmuję Ciebie całym sobą.
Daj mi Swoje serce, Maryjo.)

Nad przebiegiem wydarzenia czuwać będzie Marek Walczak – kierownik artystyczny cyklu.

Wstęp na koncert jest bezpłatny. Wydarzenie odbędzie się w ramach reżimu sanitarnego ustalonego na czas epidemii COVID-19.

Na koncert zapraszają: Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta, Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie oraz parafia Miłosierdzia Bożego na Wzgórzach Krzesławickich. Honorowy patronat nad wydarzeniami cyklu objął ksiądz Arcybiskup Marek Jędraszewski, Metropolita Krakowski.

Koncert odbywa się przy wsparciu finansowym Miasta Kraków. Patronat medialny nad wydarzeniem sprawują: Radio Plus, „Głos. Tygodnik Nowohucki" oraz „Dziennik Polski".

Kraków

100. ROCZNICA URODZIN KAROLA WOJTYŁY ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II

„Jeszcze będzie pięknie
mimo wszystko
Tylko załóż wygodne buty
bo masz do przejścia całe życie"

Turniej Szkół

9 listopada 2020

Młodzieżowy Dom Kultury Fort 49 „Krzesławice"
31-704 Kraków, os. Na Stoku 27b tel. 12 645–27–14, 02 645–30–92
@ imprezy@mdkfort49.krakow.pl
www.mdkfort49.krakow.pl

MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY FORT 49 "KRZESŁAWICE" - JEDNOSTKA OŚWIATOWA MIASTA KRAKOWA

Organizatorzy:
Fort 49 „Krzesławice"
Rada i Zarząd Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie
Patronat medialny:
GŁOS TYGODNIK NOWOHUCKI
NASZA HUTA

Dzielnicowy – policjant „pierwszego kontaktu"

Warto o nich pamiętać. Warto ich znać. Warto wreszcie zdać sobie sprawę, że stoją po naszej stronie. Dzielnicowi, bo o nich mowa, w swojej codziennej pracy realizują m.in. tzw działania priorytetowe.

Co to takiego?

Plan działania priorytetowego został wprowadzony Zarządzeniem nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych. Jest on tworzony przez dzielnicowego, w uzgodnieniu z kierownikiem rewiru dzielnicowych, na podstawie zdiagnozowanych oczekiwań społecznych oraz analizy zagrożenia w rejonie. Sporządza się go w cyklach półrocznych. Określa się w nim zakładany do osiągnięcia cel, działania, jakie będą podejmowane, sposób, w jaki zostanie on przedstawiony społeczności lokalnej oraz po jego zakończeniu, ocenę realizacji. Elementem istotnym dla planu działań priorytetowych oraz tym, co wyróżnia go na tle codziennych obowiązków dzielnicowego, jest fakt, że podczas jego realizacji angażowane są różnego rodzaju podmioty poza policyjne.

Jakie działania priorytetowe realizują na obecną chwile „nasi" dzielnicowi:

Dzielnicowy asp. szt. **Andrzej Bujnarowski**

prowadzi w rejonie placówek handlowych przy **os. Na Wzgórzach 1 w Krakowie** działania zmierzające do ograniczenia, a w konsekwencji do wyeliminowania spożywania napojów alkoholowych w w/w rejonie.

Planowany czasookres podejmowanych działań: 31.07.2020 – 31.01.2021.

Dzielnicowy asp. **Łukasz Kamiński**

prowadzi w rejonie sklepu AURORA przy os. na Stoku 51A w Krakowie działania zmierzające do wyeliminowania zjawiska spożywania napojów

Planowany czasookres podejmowanych działań: 1.08.2020 – 31.01.2021.

Dzielnicowy asp. szt. **Rafał Śpiewak**

prowadzi działania mające na celu wyeliminowanie zjawiska wybryków chuligańskich oraz spożywania alkoholu i zakłócania spokoju publicznego w rejonie obiektu Rugby i ogródka jordanowskiego przy ul. Darwina w Krakowie.

Planowany czasookres podejmowanych działań: 1.08.2020 – 31.01.2021.

Dzielnicowy sierż.sz. **Łukasz Świątkowski**

prowadzi w rejonie placówki handlowej mieszczącej się w Krakowie przy Grębałowskiej 1 działania prewencyjne wobec osób naruszających zakaz spożywania alkoholu w obrębie przedmiotowej placówki.

Planowany czasookres podejmowanych działań: 1.08.2020 – 31.01.2021.

lp.	Rejon służbowy	Dzielnicowy	Telefon:
1.	**os. Na Wzgórzach, ul. Kocmyrzowska** – od ul. Poległych w Krzesławicach do ul. Kantorowickiej, **os. Grębałów** – cmentarz komunalny	asp. szt. Andrzej Bujnarowski	**43 -87 - 53 – 629** tel. sł. 604 216 543
2.	**os. Na Stoku i osiedle domków jednorodzinnych, ul. Makuszyńskiego** – nr parzyste **ul. Petöfiego**	asp. Łukasz Kamiński	**43 -87 - 53 – 667** tel. sł. 602 892 354
3.	**Os. Grębałów, os. Kantorowice, os. Zesławice**	st. sierż. Łukasz Świątkowski	**43 -87 - 53 – 629** tel. sł. 604-201-047
4.	**os. Łuczanowice, os. Węgrzynowice, os. Wadów, os. Krzesławice, os. Lubocza, ul. Błokowa, ul. Mrozowa** nr nieparzyste, **ul. Ujastek** od nr 5 i parzyste	asp. szt. Rafał Śpiewak	**43 -87 - 53 – 614** tel. sł. 604 219 424

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XVII, os. Na Stoku 15. **Tel. 12 645 30 09**, tel./faks 12 645 14 17. **Przewodniczący** – Andrzej Dziedzic, zastępca przewodniczącego – Leszek Zaleński, **członkowie Zarządu** – Wiesław Czyż, Wiesław Wojnarski, Jerzy Wójcik.

Dyżury członków Zarządu w związku z sytuacją epidemiologiczną zostały zawieszone. Dyżury pełni jedynie przewodniczący Andrzej Dziedzic – w każdy poniedziałek, w godz. od 14.00 do 15.00 (po wcześniejszym uzgodnieniu terminu spotkania w sekretariacie Biura Rady Dzielnicy XVII).

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999 **(także N. Huta)**.

Toksykologia 12 411 99-99.

Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.

Policja 997.

Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.

Straż Miejska 986.

Pogotowie gazowe 992.

Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.

Pogotowie c.o. 12 644-38-46.

Wodociągi 12 648-28-61.

Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69, 12 643-27-43. **ADREM awarie poza budynkiem** 12 644-12-10.

Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.

Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin 12 411-60-44.

MEDYCYNA I ZDROWIE

▼ **GABINET KARDIOLOGICZNY.** Lek. med. Krzysztof Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12.

▼ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE**: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1.
Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.–pt. 9.00–19.00. www.bjb.net.pl.

▼ **PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00–16.00 oraz środa i piątek 9.00–12.00.

▼ **NAPRAWA PROTEZ ZĘBOWYCH**. Wzmacnianie metalem. Tel. 608-205-981.

USŁUGI RÓŻNE

▼ **TELEWIZOR ANTENY**.
Tel. 12-640-00-42, 609 586 881.

▼ **USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów,** os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu).
Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.

▼ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglądu) **i OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.
Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.

▼ **SALON FRYZJERSKI** „Dorota" (damski, męski, dzieci).
Pl. Targowy „Piast", paw. 26, 27.
Tel. 12 681-33-77.

▼ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI, Adam Sroka,** przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.
Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.

▼ **ROWERY** – sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar", plac targowy PIAST, paw. 3.
Tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.

▼ **ANTEN MONTAŻ**, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta.
Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

▼ **ARKADOM – NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI**. Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka.
Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

▼ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA"**, usługi podatkowo-księgowe. Boh. Września 76.
Tel. 648-01-89.

▼ **FUNDACJA WIĘCEJ SERCA.** Usługi księgowe – pełny zakres – ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15 B, lok. 2. Tel. 503-602-661.

▼ **BIURO RACHUNKOWE**, Branicka 4F. 503-891-275.

BIURA TURYSTYCZNE

▼ **BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górska**, al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl.
Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

▼ **FIRMA AUTOKOMPUTER, Janina Walasek, ul. Makuszyńskiego 9B**.
Tel. 12 644-18-80, 12 684-19-00 (01, 02), pon.–pt. 8.00–18.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów.
www.stacja-autokomputer.pl. E-mail: autokomputer@op.pl.

▼ **AUTOMYJNIA I STUDIO DETAILINGU „SPLASZ". MYCIE RĘCZNE.** Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.

▼ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

▼ **KWIACIARNIA „KALINA"**, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty 8–17, w niedziele 9–15.
Tel. 12 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.

▼ **KWIACIARNIA „CUPIDO"**, pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.
Czynna: pon.–sob. 6.00–19.00, niedziela 9.00–16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki okolicznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

▼ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta.** Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **ANTEN** montaż, naprawa telewizorów u klienta.
(12)640-00-42, 609-586-881.

● **CYKLINOWANIA.**
Tel. 502-069-155.

● **CZYSZCZENIE** dywanów, tapicerki meblowej i samochodowej.
Tel. 513-587-700.

● **DOM** sprzedam.
606-91-82-43.

● **KOŁDRY** – wyrób, przeróbka.
Tel. 503-655-671. Handlowe 8.

● **MATEMATYKA** – masz z nią kłopoty?
Zgłoś się pod nr 515-082-975.

● **RTV** – telewizory – anteny – serwis profesjonalny od 1985 r.
Tel. 609-719-072.

● **SZKLARZ**, oprawa obrazów, montaż luster, szyby zespolone. Szkolne 30. Transport gratis.
Tel. 600-384-136, (12)644-27-07.

● **ZATRUDNIĘ** fryzjera(kę) męskiego i damskiego. Możliwość zatrudnienia emeryta. Nowa Huta.
Tel. 501-174-246.

● **ZAWSZE** aktualne. Zakład napraw telewizorów, montaż anten. Profesjonalnie, solidnie, tanio!
(12)640-00-42, 511-942-158.

JĘZYK POLSKI
Tel. 668-973-239

KOREPETYCJE
MATEMATYKA
Tel. 507 869 805

„Pod Brzózkami"
Plac Targowy „Tomex"
✔ smaczna domowa kuchnia
✔ pieczone kurczaki
✔ kebab
✔ „knysz" z grilla
✔ tanie zestawy z pepsi-colą
TANIE OBIADY FIRMOWE
Wejście od strony „Tomeksu" – czynne do godz. 18
Wejście od os. Niepodległości (rondo Kocmyrzowskie) – do godz. 22
• catering • przyjęcia • komunie • stypy
Tel. 506-023-060

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej"
Paulo Coelho
ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
WWW.PUK.KRAKOW.PL
• ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
• ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
• cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
• cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11
DYŻUR CAŁODOBOWY
RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA
tel. 12/411-45-02, 12/411-45-04
Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl
os. Na Skarpie 24 os. Urocze 5
czynne 8.00–15.30
12 644-87-75, 512-179-466
504-180-180
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO

CHT.NET.PL

OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ
ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II
UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW
Do wynajęcia lokale handlowe – tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

Z Zdrowie i uroda

CitoReh
Dietetyka
Dietetyka online:
porady przez Internet
pod adresem: www.citoreh.pl
Dietetyka stacjonarna:
porady stacjonarne,
analizy i pomiary
komputerowe zawartości
tłuszczu, masy mięśniowej
i wody w organizmie.
Prosimy o telefoniczne
lub mailowe
uzgodnienie terminu wizyty!
Os. Złotej Jesieni 2,
31-826 Kraków
(pok. 222, II piętro)
Tel.
12 641 65 14
lub 696 999 958
e-mail: dietetyka@citoreh.pl
http://www.citoreh.pl

PRACOWNIA
RENTGENOWSKA
Wykonujemy zdjęcia:
→ kręgosłupa
→ klatki piersiowej
→ kostne, zębów
i panoramiczne zębów
os. Urocze 2
Tel. 12 644-92-82

COVID-19 NA ŚWIECIE – DRUGIE STARCIE

– Przez całe lato zachowywaliśmy w Madrycie czujność – wprowadziliśmy obowiązek noszenia maseczek, pilnowania dystansu, mycia rąk i opiekowania się osobami starszymi. Nadeszła jednak druga fala epidemii, gdy mieszkańcy Madrytu powrócili z wakacji do pracy, a dzieci i młodzież do szkół. Dlatego wprowadzamy ostrzejsze rygory, masowo przeprowadzamy testy – informowała polskich dziennikarzy Maria Eugenia Carballedo Berlanga, szefowa Kancelarii Premier Rządu Wspólnoty Autonomicznej Madrytu, podczas Zagranicznego Seminarium online „COVID-19. Sytuacja na świecie", zorganizowanego 28 września przez Stowarzyszenie Dziennikarze dla Zdrowia.

Jednodniowa sesja poświęcona była działaniom, jakie Polska i Europa podejmują lub powinny podjąć w walce z pandemią COVID-19. O obecnej sytuacji w Europie i realizowanych projektach mówiła dr Paloma Cuchi, Przedstawicielka WHO (Światowej Organizacji Zdrowia) w Polsce. James Creswick z Działu Komunikacji Biura Regionalnego WHO dla Europy, Europejskiego Centrum Środowiska i Zdrowia w Bonn, oraz Fernando Simón Soria, Szef Centrum Koordynacji Alarmowej w Hiszpańskim Ministerstwie Zdrowia, przekonywali polskich dziennikarzy, jak wielką rolę odgrywają media w czasie kryzysów takich jak pandemia i jaka jest ich odpowiedzialność za przekaz informacji mających wpływ na nastroje społeczne. J. Creswick swój wykład zatytułował wprost „Etyczna sprawozdawczość jako element działań ratujących życie w kontekście pandemii COVID-19".

Dopełnieniem była poruszająca opowieść Marzenny Adamczyk, Ambasador Nadzwyczajnej i Pełnomocnej Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Hiszpanii o tym, jak pierwsza fala pandemii w Madrycie wyglądała w oczach zwykłego obywatela, a jak dziś jest odbierana oraz precyzyjny raport minister M.E. Carballedo Berlanga z działań podejmowanych przez władze Madrytu.

Rekomendacje WHO

– Bardzo martwimy się tym, że stajemy w obliczu podwójnej epidemii - grypy i COVID-19. Ludziom będzie trudno rozróżnić objawy tych dwóch chorób, co stanowi wyzwanie dla pracowników służby zdrowia skupionych na leczeniu COVID-19. Te dwie epidemie w jednym czasie mogą doprowadzić do olbrzymiego obciążenia systemów opieki zdrowotnej w Europie – przestrzegała dr Paloma Cuchi z WHO dodając, że to nie jest problem pojedynczego kraju, lecz całego świata. Konieczne jest wspólne poszukiwanie najlepszych rozwiązań i dzielenie się odpowiedzialnością. – W Europie kraje, w których epidemia jest dziś najbardziej nasilona, to Rosja, Hiszpania, Wielka Brytania, Francja i Turcja i dlatego w tych i wielu innych krajach ponownie wprowadza się środki zapobiegawcze i kontrolne. Jednak ograniczenia mają wpływ na ludzi, społeczeństwa i gospodarkę. Trzeba więc zachować równowagę między koniecznością ochrony zdrowia a zapobieganiem olbrzymiemu kryzysowi ekonomicznemu, który również będzie miał wpływ na dobrostan ludzi – podkreślała dr Cuchi.

Dlatego na obecnym etapie pandemii WHO rekomenduje ponowne wprowadzanie ostrzejszych ograniczeń w odpowiednim czasie i zgodnie z wymaganiami na obszarach, gdzie rośnie liczba nowych zakażeń wirusem SARS-CoV-2 po to, by przerwać ciąg zakażeń. Wszystkie kraje są uczestniczą w tym razem, a koordynacja działań krajowych i globalnych ma kluczowe znaczenie. Wybuch epidemii, skutki gospodarcze i zmęczenie pandemiczne wywołane przez COVID-19 sprawiają, że sytuacja jest trudna dla wszystkich. WHO wspiera kraje w śledzeniu nastrojów społecznych, aby odpowiedź na COVID-19 była istotna i wykonalna, na przykład przestrzeganie środków zdrowia publicznego. Decyzje rządu muszą być dokładnie przemyślane, a opinia publiczna musi zrozumieć, czym jest pandemia i dlaczego podejmowane są określone działania.

Dr Cuchi podkreślała, iż zmiany w rekomendacjach wynikają z coraz większej wiedzy na temat koronawirusa i możliwości walki z nim. Chociaż wciąż jest dużo do zrobienia, poczyniliśmy ważne postępy od początku epidemii i dzięki współpracy dowiadujemy się coraz więcej na temat walki z wirusem.

Konieczne jest zapewnienie opieki i leczenia pacjentom z innymi niż Covid-19 chorobami. Nie może brakować insuliny, nie można zwlekać z badaniami onkologicznymi, nie można odkładać leczenia itd. – W tym względzie należy wspomnieć, jak kraje rozszerzają swoje możliwości w zakresie rozwoju telemedycyny, telekonsultacji. Przyszedł czas, by skorzystać z tej lekcji, wprowadzić regulacje technologiczne i prawne w tej kwestii i na stałe wpisać takie świadczenia do systemu – mówiła dr Paloma Cuchi.

Oceniając stan badań nad nowymi testami, lekami i szczepionką przeciw koronawirusowi Przedstawicielka WHO po raz kolejny podkreślała konieczność współpracy i współodpowiedzialności globalnej. Służy temu m.in. projekt ACT Accelerator, koordynujący wysiłki wielu specjalistów, instytucji i rządów na całym świecie. Bowiem szczepionka powstrzyma pandemię tylko wtedy, gdy będzie dostępna wszędzie.

Madryt walczy z pandemią – drugie starcie

W Hiszpanii szczególną troską otacza się obecnie przede wszystkim seniorów, wśród których pierwsza fala pandemii poczyniła największe straty. Sytuację w Madrycie relacjonowała uczestnikom sesji Marzenna Adamczyk, Ambasador Nadzwyczajna i Pełnomocna Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Hiszpanii. – W pierwszych tygodniach pandemii nie było dnia, bym nie miała telefonu, że zmarł ktoś znajomy, ktoś, z kim utrzymywałam kontakt… Wspominając tamten czas Pani Ambasador podkreślała, iż wprowadzony wówczas totalny lockdown został przez Hiszpanów potraktowany bardzo poważnie. Wszyscy naprawdę się przestraszyli, ponadto kary za nieprzestrzeganie zakazów były bardzo częste i dotkliwe: - Sąsiedzi dzwonili na policję, kiedy widzieli, że w jakimś domu zbiera się większa niż dopuszczalna liczba młodych ludzi, albo że sąsiad z psem odszedł trochę dalej od domu. I to nie było donoszenie, tylko strach!

Teraz nastroje są już inne. Otwarci, prowadzący życie towarzyskie na ulicach Hiszpanie po „uwolnieniu" kraju zapragnęli zrekompensować sobie czas lockdownu. Na skutki nie trzeba było długo czekać. Dlatego znów w wybranych regionach wprowadzane są poważne ograniczenia.

Czego nie wolno mieszkańcom

O nowych restrykcjach opowiedziała polskim dziennikarzom Maria Eugenia Carballedo Berlanga, szefowa Kancelarii Premier Rządu Wspólnoty Autonomicznej Madrytu Isabel Diaz Ayuso. Władze Madrytu objęły nimi w drugiej połowie września 37 rejonów aglomeracji.

We wskazanych rejonach własne mieszkanie można opuścić tylko w ściśle określonych przypadkach, jak np. podróż do szkoły czy pracy, banku, centrum zdrowia. Placówki handlowe czynne są do godz. 22, a zakupy, podobnie jak podczas pierwszego lockdownu, można zrobić tylko obok miejsca zamieszkania. Zamknięto wszystkie przestrzenie rekreacyjne. – W całym Madrycie zakazane są spotkania w grupach powyżej 6 osób. Spotkania przedstawicieli władz regionalnych odbywają się zawsze za pośrednictwem aplikacji internetowych. Lokale nocne są otwarte do 1 w nocy. Może się wydawać, że to dość późna pora, ale w Hiszpanii mamy zwyczaj późno jeść kolację i bardzo późno chodzimy spać. Madryt lubi życie nocne. Ograniczyliśmy także liczbę osób w barach i restauracjach, w tym w ogródkach, zawiesiliśmy wszelkie imprezy publiczne, festyny ludowe – wyliczała M. E. Carballedo Berlanga.

Dzieci do szkół – etapami

Do powrotu dzieci i młodzieży do szkół Madryt przygotowywał się długo, tworząc różne scenariusze w zależności od liczby nowych zakażeń. Rok szkolny rozpoczynano etapami, jako pierwsze do przedszkoli i szkół wróciły dzieci w wieku do lat 14 i chodzą tam codziennie przez 5 dni w tygodniu. Młodzież, w tym studenci, uczą się w systemie mieszanym. Władze miasta udostępniły w tym celu własną platformę edukacyjną, a dzieci z ubogich rodzin otrzymały laptopy i łącze internetowe.

Masowe testowanie mieszkańców

Dla władz jednym z ważniejszych zadań jest masowe testowanie mieszkańców Madrytu.

– Przeprowadziliśmy intensywne badania wśród pracowników służby zdrowia, aby móc stwierdzić, czy są zarażeni, czy przeszli chorobę – przy pomocy testu antygenowego. Przebadaliśmy również pracowników i mieszkańców domów seniora – są oni dla nas najważniejsi. Teraz będziemy testować środowisko akademickie, a następnie pracowników szkół podstawowych i średnich. Badamy również uczniów – niezbędne jest jak najwcześniejsze wykrywanie zachorowań i śledzenie kontaktów osób zarażonych – podkreślała przedstawicielka władz Madrytu.

W październiku ma być gotowy nowy szpital polowy, wyposażony w najnowocześniejszą aparaturę medyczną. Choć wzrost liczby zakażeń bardzo niepokoi, wszyscy mają nadzieję, że ten szpital pozostanie jednak pusty.

Rola mediów: rzetelna komunikacja

Wiele zależy od nas samych, od naszej odpowiedzialności za siebie i innych. Podstawowe zasady ochrony są znane i są skuteczne. W obecnej sytuacji ogromną rolę do odegrania mają media. James Creswick z Działu Komunikacji Biura Regionalnego WHO dla Europy i Europejskiego Centrum Środowiska i Zdrowia w Bonn apelował do dziennikarzy o etyczną sprawozdawczość, korzystanie z rzetelnych źródeł informacji, nieszerzenie plotek i bzdur (dementowaniem najbardziej rozpowszechnionych na świecie bredni zajmuje się także WHO pod linkiem „Mythbusters" – „Pogromcy mitów") na swojej stronie internetowej: – Trzeba dwa razy pomyśleć, nim coś się powieli – apelował ekspert w dziedzinie komunikacji, dodając, iż także politycy powinni sobie zdawać sprawę, że szerzenie plotek i fałszywych oskarżeń, upolitycznianie pandemii nie służy walce z nią. – Infodemia, czyli wg definicji WHO „szybkie rozprzestrzenianie informacji różnych rodzajów, z uwzględnieniem plotek, pogłosek i niewiarygodnych informacji", jest równie groźna jak pandemia COVID-19.

O tym, jak podczas walki z pandemią budować dobre relacje między ekspertami, decydentami a mediami, od których zależy przekaz docierający do społeczeństwa, mówił podczas sesji Fernando Simón Soria, lekarz oraz Szef Centrum Koordynacji Alarmowej w Hiszpańskim Ministerstwie Zdrowia, posługując się przykładem własnego kraju: – Koronawirusa nie są w stanie opanować sami lekarze, pielęgniarze, ministrowie czy dziennikarze – żadna z tych grup nie dokona tego samodzielnie.

Tylko wspólnym działaniem możemy to osiągnąć. Wiem, że w Polsce sytuacja jest dobra jak dotąd, lepsza niż w większości krajów Europy Zachodniej.

Mam nadzieję, że uda się wam to utrzymać, ale musicie być ostrożni. Należy działać długofalowo i pamiętać, że sytuacja może zmieniać się diametralnie. Wszyscy powinni też mówić jednym głosem. A rolą dziennikarzy jest przekazywać społeczeństwu rzetelne treści... **(red)**

Vident
lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak
os. Boh. Września 1
STOMATOLOGIA
PROTETYKA
PEŁNY ZAKRES USŁUG
tel. 12/641-48-08
KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY
tel. 12/645-93-33

OPTYMALIZACJA ZUŻYCIA WODY W BUDYNKACH (I)

Woda jest jednym z dostarczanych do budynków mediów, bez którego w żaden sposób nie można funkcjonować. Jest niezbędna do życia, nie tylko dla człowieka, ale praktycznie każdego organizmu żywego. Organizm dorosłej osoby składa się w ponad 60% z wody, a bez niej człowiek może przeżyć maksymalnie do kilku dni, oczywiście w zależności od tempa jej utraty. W obecnych czasach łatwa dostępność dobrej jakości wody w dowolnych ilościach w każdym lokalu mieszkalnym, miejscu pracy czy obiekcie użyteczności publicznej spowodowała, że większość ludzi nie docenia tego dobra. Konsumpcyjny styl życia utwierdzający w przekonaniu, że każde dobro dostępne jest w niemal nieograniczonej ilości, również nie sprzyja refleksji na temat oszczędzania wody. Niemniej jednak doświadczenia ostatnich kilku lat potwierdzające postępujące zmiany klimatu na świecie mogą odwrócić ten trend. W Polsce praktycznie co roku występuje susza. Jeżeli sytuacja hydrologiczna w naszym kraju nie ulegnie jak najszybciej poprawie, może okazać się, że zmniejszenie zużycia wody stanie się dla większości Polaków koniecznością.

Zasoby wody na świecie

Czy wody jest naprawdę tak niewiele na świecie, że trzeba ją oszczędzać? Każdy może sobie wyobrazić kulę ziemską, której powierzchnia w ponad 70% pokryta jest wodą. Jednak jest to tylko złudzenie, ponieważ niemal 97% tych zasobów stanowi woda zasolona – niezdatna z tego powodu do picia. Teoretycznie słone wody morskie czy oceaniczne mogłyby zostać uzdatnione do spożycia poprzez proces odsalania, jednak w praktyce proces ten nie jest stosowany na skalę przemysłową ze względu na dużą energochłonność i związane z tym bardzo wysokie koszty. Pozostałe 3% zasobów wodnych naszej planety stanowi woda słodka, z czego jej zdecydowana większość uwięziona jest w lodowcach. Stąd zaledwie 1% globalnych zasobów wodnych (głównie występujących w formie wód podziemnych) stanowi woda, którą możemy pić. Oznacza to, że łatwo dostępne zasoby wody słodkiej są naprawdę skromne, szczególnie biorąc pod uwagę dość szybko rosnącą populację ludzi. W konsekwencji może się okazać, że na przestrzeni kilku lat woda stanie się dobrem deficytowym. Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia – w roku 2050 na całym świecie mogą nastąpić dotkliwe deficyty słodkiej wody.

Sytuacja hydrologiczna w Polsce

Wiele osób nie bierze na poważnie zagrożeń, które ich zdaniem nie dotyczą bezpośrednio ich sytuacji życiowej. Powszechny jest pogląd, że deficyt wody na świecie to problem regionu subsaharyjskiego, półwyspu arabskiego, ale nie Polski. Niestety prawda jest zupełnie inna. Polskie rezerwy wody w przeliczeniu na jednego mieszkańca są niemal najskromniejsze w całej Europie. Zasoby wady pitnej w kraju szacuje się na poziomie 1580 m^3/mieszkańca/rok, co jest wartością blisko trzykrotnie niższą od średniej europejskiej. Już w chwili obecnej na blisko 75% obszaru Polski obserwuje się czasowe deficyty wody, a postępujące zmiany klimatu tylko pogłębiają to zjawisko. Pojawiające się cyklicznie susze, brak opadów śniegu (czyli brak retencji śnieżnej), brak regularnych opadów atmosferycznych lub ich występowanie w postaci nawałnic – stanowią główne przyczyny deficytu wody na terenie Polski. Brak retencji śnieżnej ma zasadniczy wpływ na rolnictwo i uprawy. Ponadto w wyniku niedoboru wody spada jej poziom w rzekach, co sprawia, że stają się nieżeglowne. Podkreślić należy, że krajowy sektor energetyczny, oparty zasadniczo na węglu, również jest przemysłem bardzo wodochłonnym (szczególnie w elektrowniach z otwartym systemem chłodzenia). W związku z powyższym, często w sytuacjach, w których poziom wody w rzece znacznie spada, ilość wytwarzanej energii w elektrowni również spada, ze względu na ograniczone możliwości poboru wody z rzeki do układu chłodzenia. Ponadto intensywne deszcze nawalne nie są korzystne, ponieważ prędkość infiltracji wody do gleby jest ograniczona i duża część wody opadowej spływa powierzchniowo także z terenów biologicznie czynnych (np. pól, łąk). Osobną kwestią jest postępująca urbanizacja i związane z tym zabetonowanie powierzchni miejskich. Powierzchnie utwardzone uniemożliwiają infiltracje wód opadowych i zapewniają ich szybki spływ powierzchniowy. Miasta w większości są wyposażone w miejskie sieci kanalizacji deszczowej, których zadaniem jest szybkie i sprawne usuwanie spływających wód opadowych do rzek.

Co zrobić w takiej sytuacji? Jedyną słuszną reakcją jest zwiększenie krajowej retencji wód. Oczywistym rozwiązaniem wydaje się budowa odpowiedniej liczby dużych i mniejszych zbiorników retencyjnych, stanowiących bufor wyrównujący przepływy w rzekach (zatrzymanie nadmiaru wody podczas odpadów nawalnych, wprowadzanie wody do systemu rzecznego podczas niskich stanów rzek lub okresów deficytu wody). Jednak zdaniem części hydrologów takie działanie jest niewystarczające, bowiem nie rozwiązuje problemu zmniejszonego strumienia dopływu wód do ekosystemu. Rozwiązaniem tej kwestii mają być inwestycje w błękitno-zieloną infrastrukturę, czyli renaturalizacja rzek, nawadnianie torfowisk, wykorzystywanie pól i mokradeł. W Polsce obecnie trwają prace nad Programem Rozwoju Retencji na lata 2021–2027 z perspektywy do roku 2030.

Plany zwiększenia retencji wody a ograniczenie jej zużycia

Zwiększenie samej retencji wody w kraju może nie rozwiązać problemu jej deficytu. Postępujące zmiany klimatu mogą spowodować, że roczna średnia ilość odpadów w Polsce się zmniejszy. W takim wypadku retencja oczywiście będzie bardzo potrzebna, ale nie skompensuje zmniejszających się zasobów. Dlatego powoli należy oswajać się z myślą, że od zmniejszonego zużycia wody nikt nie ucieknie. Oczywiście nie chodzi tu wyłącznie o gospodarstwa domowe i wodę przeznaczoną do spożycia, ponieważ głównym konsumentem zasobów wodnych w Polsce jest rolnictwo oraz przemysł – głównie sektor energetyczny. Według danych Eurostatu za rok 2017 w celu wytworzenia 1000 euro PKB (produktu krajowego brutto) w Polsce zużywa się 23,5 m^3 wody. Dla porównania, inne kraje leżące w podobnej strefie klimatycznej jak Polska potrzebują znacznie mniej wody dla wytworzenia tej samej wielkości PKB. Przykładowo Słowacja dla wytworzenia 1000 euro PKB zużywa 7,1 m^3 wody, Litwa – 8,1 m^3, Niemcy – 8,6 m^3, Czechy – 9,0 m^3, Holandia – 11,8 m^3, a Francja – 12,5 m^3. Pytanie zatem brzmi, czy jako kraj o znacznie mniejszych zasobach wodnych niż większość krajów wymienionych powyżej stać nas na taką rozrzutność wody? Oczywiście nie, dlatego okres najbliższych lat to także duże wyzwanie dla przemysłu, szczególnie energetycznego.

Oszczędzanie wody w gospodarstwach domowych a jej rzeczywiste zużycie w skali globalnej kraju

Według różnych źródeł zużycie wody w polskich gospodarstwach domowych kształtuje się na poziomie 100–120 dm3 na mieszkańca na dobę. Dla porównania w Europie Zachodniej wskaźnik zużycia wody na mieszkańca na dobę mieści się w przedziale 120–150 m^3. Jednak kraje Europy Zachodniej mają zdecydowanie większe zasoby wodne, a niektóre nieco mniej wodochłonny przemysł. Dlatego, pomimo iż Polacy należą do narodów oszczędzających wodę w swoich gospodarstwach mieszkalnych, w dalszym ciągu muszą myśleć o zmniejszeniu jej zużycia. Jeżeli do kogoś nie przemawia aspekt środowiskowy oszczędzania wody, to na pewno przemówi aspekt ekonomiczny. Jeżeli zasobów wodnych będzie mniej, to cena wody sieciowej również znacząco wzrośnie. Wzrost ceny wody sieciowej pociągnie za sobą naturalną potrzebę jej oszczędzania, także w gospodarstwach domowych.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych – charakterystyka

Jeżeli użytkownik lokalu planuje zmniejszyć zużycie wody w eksploatowanym mieszkaniu lub budynku, musi zbadać, jaka jest struktura zużycia wody. Powstaje pytanie, na co zużywa najwięcej wody. Poniżej podano procentowe wartości średniego zużycia wody w gospodarstwie domowym: spłukiwanie toalety – 30%, kąpiel (natrysk lub wanna) – 26%, pranie ubrań – 15%, mycie naczyć – 10%, mycie ciała (np. rąk) – 10%, sprzątanie – 6%, picie i gotowanie – 3%.

Najwięcej wody wykorzystywane jest zatem na spłukiwanie toalety oraz na kąpiel. Picie i gotowanie, czyli ta część zużycia wody, której nie da się w żaden sposób ograniczyć, wynosi zaledwie 3% średniego zużycia wody w gospodarstwie domowym. Jest to bardzo dobra wiadomość, ponieważ oznacza, że w przeciętnych gospodarstwach domowych mieści się spory potencjał zmniejszenia zużycia wody.

Ścieki szare – co to takiego?

Kontynuując rozważania na temat zmniejszenia zużycia wody w mieszkaniach lub budynkach, nie można pominąć kwestii tzw. ścieków szarych. Wiele osób spłukujących toalety czy podlewających tereny zielone zdaje sobie sprawę, że do takich celów wcale nie jest potrzebna woda sieciowa o parametrach umożliwiających jej spożycie. Tak naprawdę podczas spłukiwania toalety woda ze spłuczki stanowi jedynie medium umożliwiające migrację zanieczyszczeń do pionu kanalizacyjnego i dalej, przez przewody odprowadzające, do sieci kanalizacyjnej lub zbiornika bezodpływowego. Oznacza to, że parametry jakościowe wody spłukującej miskę ustępową są raczej drugoplanowe.

W każdym budynku mieszkalnym, zakładzie pracy czy budynku użyteczności publicznej powstają dwa rodzaje ścieków: 1) ścieki powstające w wyniku spłukiwania toalet i bidetów – tzw. ścieki czarne, 2) ścieki powstające podczas: ● mycia rąk (odprowadzane z umywalek), ● kąpieli (odprowadzane z wanien czy natrysków), ● prania ubrań (odprowadzane z pralek), ● zmywania naczyń (odprowadzane ze zmywarek lub zlewozmywaków) – tzw. ścieki szare.

Ścieki czarne i ścieki szare znacznie różnią się od siebie swoim charakterem i przede wszystkim ładunkiem zanieczyszczeń. Tym samym, gdyby odprowadzać je w sposób oddzielny, to ścieki szare można próbować wykorzystać ponownie właśnie m.in. do spłukiwania toalet czy podlewania terenów zielonych. Dodatkowo ścieki szare ze względu na kryterium znajdującego się w nich ładunku zanieczyszczeń dzielone są na: ● ścieki ciemnoszare – pochodzące ze zlewozmywaka, pralki i zmywarki – charakteryzujące się większym ładunkiem zanieczyszczeń, ● ścieki jasnoszare – pochodzące z wanien, natrysków i umywalek – charakteryzujące się mniejszym ładunkiem zanieczyszczeń.

Rozwiązanie polegające na systemie osobnego odprowadzania ścieków czarnych i szarych nie jest rozwiązaniem nowym. Jest ono rozpowszechnione w krajach Europy Zachodniej. Jednak w Polsce instalacje dualne oparte na rozdziale ścieków szarych i czarnych nie są szeroko stosowane. Przyczyną takiego stanu rzeczy są koszty takiego systemu oraz pewne przeszkody prawne dotyczące jego stosowania.

Instalacje dualne oparte na rozdziale ścieków na czarne i szare

Instalacje umożliwiające osobne odprowadzenie ścieków czarnych i szarych muszą mieć oczywiście osobne układy odprowadzające. Oznacza to, że taka instalacja kanalizacyjna jest dużo bardziej rozbudowana w stosunku do standardowej instalacji kanalizacyjnej. Oczywiście ścieki szare nie mogą zostać przekierowane do spłukiwania toalet czy podlewania terenów zielonych bez ich podczyszczenia. Przeprowadzone badania potwierdzają, że ścieki szare (pozbawione zanieczyszczeń fekalnych) mogą zawierać bakterie kałowe. Tym samym przed recyrkulacją ścieków szarych i ich recyklingiem, trzeba je poddać procesom oczyszczania w celu uzyskania tzw. wody szarej. Jednak procesy oczyszczania ścieków szarych ze względu na możliwość pojawienia się w nich bakterii kałowych nie mogą obejmować wyłącznie oczyszczania mechanicznego (np. sedymentacji), lecz muszą zostać poddane także dezynfekcji (np. poprzez zastosowanie procesu napowietrzania i filtracji na modułach membranowych). Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż rozwiązanie to nie jest tak proste do zastosowania, jakby się mogło wydawać. Niemniej na rynku dostępne są zintegrowane moduły do oczyszczania ścieków szarych i przygotowania wody szarej dopasowane do danej ilości ścieków. Moduły do oczyszczania ścieków szarych, choć stanowią skomplikowane urządzenia, są w większości niemal bezobsługowe. Eksploatując tego typu urządzenia, trzeba pamiętać o ich okresowych przeglądach.

Analiza zastosowania systemu dualnego do odzysku wody szarej

Systemy umożliwiające odzysk wody szarej realizowane są w różnych skalach i mogą posiadać wydajność od 2000 do 50 000 dm^3 na dobę. Dzięki temu systemy te mogą być stosowane w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej czy obiektach przemysłowych.

Projektując system odzysku wody szarej w budynku, należy prawidłowo określić ilość, którą można zebrać, a w dalszej kolejności dopasować wielkość instalacji do zapotrzebowania obiektu na wodę w zakresie spłukiwania toalet i/lub podlewania terenów zielonych. Konieczne jest także zaprojektowanie: ● osobnego pionu kanalizacyjnego na ścieki szare, ● zapasowego zasilania z instalacji wody sieciowej zabezpieczonego przed przepływem zwrotnym, ● zbiornika przeznaczonego do grawitacyjnego odbioru i gromadzenia ścieków szarych (zlokalizowanego na najniższej kondygnacji obiektu).

Instalacja dualna z odzyskiem ścieków szarych polecana jest do budynków o dużej ilości wytwarzania takich ścieków i dużym zapotrzebowaniu na wodę. Do takich budynków zalicza się m.in. hotele, osiedla wielorodzinne, budynki zakwaterowania zbiorowego, budynki użyteczności publicznej oraz biurowce.

Stosowanie systemu odzysku wody szarej – wady i zalety

Stosowanie systemu odzysku wody szarej ma wiele zalet. Po pierwsze, znacznie zmniejsza zużycie wody sieciowej, ponieważ większość wody stosowana na potrzeby spłukiwania toalet pochodzi z recyklingu ścieków szarych. Natomiast spłukiwanie toalet stanowi największy odsetek zużycia wody sieciowej w gospodarstwach domowych (co już zostało omówione). Bardzo wodochłonnym przedsięwzięciem jest także utrzymanie terenów zielonych. Dzięki zastosowaniu odzysku wody szarej znacznie zmniejszy się zużycie wody sieciowej do utrzymania terenów zielonych. Mniejsze zużycie wody sieciowej w budynkach mieszkalnych czy użyteczności publicznej to mniejsza opłata za pobór wody, ale także mniejsza opłata za odprowadzanie ścieków. W zależności od wielkości instalacji dualnej, bieżącej ceny wody sieciowej oraz rzeczywistego zużycia oczyszczonej wody, czas zwrotu kosztów inwestycyjnych instalacji recyklingu ścieków szarych wynosi od 2 do 5 lat.

Trudności natury prawnej ze stosowaniem systemu odzysku wody szarej

W Polsce – w przeciwieństwie np. do Wielkiej Brytanii – kwestia stosowania instalacji odzysku ścieków szarych nie jest do końca prawnie uregulowana. W polskich aktach prawnych (ustawach czy rozporządzeniach) próżno jest szukać definicji ścieków szarych, czarnych czy wody szarej. Definicje ścieków szarych i czarnych zawarto natomiast w normie PN-EN 12056-1:2002 dotyczącej systemów kanalizacji grawitacyjnej wewnątrz budynków, która jest przywołana w Załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1065). Zgodnie z przywołaną powyżej normą: ● ścieki czarne to ścieki zawierające fekalia i mocz, ● ścieki szare to ścieki niezawierające fekaliów i moczu.

Natomiast w żadnym akcie prawnym czy obowiązującej w kraju normie nie ma definicji wody szarej. Określenie to, stosowane głównie przez producentów czy dystrybutorów urządzeń i systemów do odzysku wody szarej, odnosi się tak naprawdę do ścieków szarych poddanych procesowi oczyszczania mechanicznego i dezynfekcji. Zasadniczym problemem stosowalności systemów dualnych z odzyskiem wody szarej jest brak uregulowania w prawie polskim kwestii recyklingu ścieków szarych. Teoretycznie ścieki szare posiadają status ścieków bytowych i jako takie powinny zostać skierowane do kanalizacji sanitarnej lub ogólnospławnej. Tak więc kwestia ich oczyszczenia w ramach instalacji wewnętrznej i wykorzystania jako źródła wody nieprzeznaczonej do picia, stosowanej np. do spłukiwania toalet, nie jest jednoznacznie prawnie dopuszczona. Fakt ten powoduje, iż wielu inwestorów, projektantów i użytkowników ma duże obawy przed zastosowaniem tego typu systemu.

Pewną możliwość na wykorzystanie systemów z odzyskiem wody szarej jest ich zastosowanie w budynkach spełniających wymogi certyfikacji wielokryterialnej LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) lub BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method). Instalacja dualna jest tu traktowana jako nowatorska koncepcja rozwiązania technicznego i może być wpisana do indywidualnej dokumentacji technicznej, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 215). W takich przypadkach projektanci odwołują się do przepisów i wymagań zagranicznych (głównie do norm brytyjskich dotyczących projektowania i wymagań dla instalacji do separacji i odzysku ścieków szarych).

(Dokończenie za tydzień)

Do druku przygotował:
MARCIN PIETRZYK

F.H.U. "ELMAR" s.c.
ROWERY
rowery
SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE
31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"
tel. 12 647 13 88 www.elmar.interial.pl elmar@interial.pl
kom. 502 730 087 www.elmar-rowery.pl sklep@elmar-rowery.pl

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III–20 IV). Bardzo dużo serca, wysiłku wkładasz we wszystko czym się zajmujesz. Koniecznie posegreguj te zadania na ważne i mniej ważne, bo dążenie do nienagannej doskonałości w każdym przypadku to nerwica murowana.

BYK (21 IV–20 V). Wizyty lekarskie, badania specjalistyczne zdominują nie tylko najbliższy tydzień. Będziesz się z tym wszystkim mógł uporać ale w dłuższym okresie, wymagającym cierpliwości i wsparcia ze strony rodziny.

BLIŹNIĘTA (21 V–21 VI). Koniecznie zapanuj nad swoimi reakcjami w sytuacjach gdy nie wszystko układa się po Twojej myśli. Swoim trudnym zachowaniem możesz narazić się wielu osobom i stracić na dłużej sympatię życzliwych Ci osób.

RAK (22 VI–22 VII). Jak zwykle nie brakuje Ci problemów rodzinnych i słusznego żalu do bliskich w rozwiązywaniu trudniejszych spraw codziennych. Po prostu odpuść sobie, zdystansuj się, bo przecież całego świata nie naprawisz.

LEW (23 VII–22 VIII). W najbliższych dniach będziesz próbować naprawić to, co w koleżeńskich kontaktach popsuło atmosferę. Nie będzie to łatwe, ale przecież jeśli tylko zechcesz możesz zachwycić otoczenie w roli przyjaznego, łagodnego baranka.

PANNA (23 VIII–22 IX). Twoje przygnębienie wynika z niezbyt dobrej kondycji. Czujesz zmęczenie więc kilka dni urlopu powinno zmienić ten stan. W pracy zawodowej spokojnie, więc nie uganiaj się za każdym groszem, zwolnij tempo.

WAGA (23 IX–22 X). Ktoś bliski z rodziny ma do Ciebie żal i za ostatnio wyrządzone przykrości trzeba będzie przeprosić. Zrób to jak najszybciej by nie utrwalać złych wspomnień a wszystko znowu wróci do normalności.

SKORPION (23 X–21 XI). Jeśli marzysz o awansie w firmie, to postaraj się znacznie bardziej wykazać w pracy. W efekcie zyskasz wówczas dobrą opinię w zespole kierowniczym, które zadecyduje o kadrowych zmianach.

STRZELEC (22 XI –21 XII). Najbliższy tydzień zapowiada się bardzo rozrywkowo. Zadbają o to współpracownicy, ale i najbliższa rodzinka postara się byś na dłużej zapamiętał sympatyczną atmosferę ze spotkań i liczne, drobne upominki.

KOZIOROŻEC (22 XII–19 I). Najbliższy tydzień będzie bardzo korzystny dla załatwiania spraw urzędowych i interesów. Może nawet zainteresuje Cię proponowana propozycja biznesowa, w każdym razie pomyślisz i o tym.

WODNIK (20 I–18 II). Należysz do osób bardzo zapracowanych. Odpuść nieco sobie i znajdź też czas dla spraw osobistych. W sercowych sprawach posłuchaj również intuicji, ukochana osoba doceni Twoje zaangażowanie.

RYBY (19 II–20 III). Bądź ostrożny przy zawieraniu nowych znajomości, by potem nie być rozczarowanym. W każdym razie pośpiesznie nie zapraszaj do domu. Dbaj o zdrowie własne, zatroszcz się również o domowników.

SAMANTA

Panie kierowniku, chciałbym z panem pogadać w trzy oczy...
– Jak to w trzy oczy? Chyba w cztery oczy?
– Nie, tylko w trzy, bo na to co zaproponuję jedno oko trzeba będzie przymknąć...

★★★

Dyrektor wchodzi do hali produkcyjnej i spotyka nowego pracownika.
– Czy majster nie przydzielił panu żadnej konkretnej pracy?
– Przydzielił panie dyrektorze! Jeżeli coś się zdarzy, mam go obudzić.

★★★

Jedzie pijany baca wozem i zatrzymuje go policjant:
– Nooo baco – przegięliście! Kartę woźnicy!
– Ni mom...
– No to dowód osobisty.
– Ni mom...
– No to paszport, legitymację – cokolwiek!
– Ni mom...
– Echhh baco... adres podajcie.
– www.baca.pl

★★★

Szef pyta sekretarki:
– Czy wysłała pani faks do Kowalskiego?
– Tak wysłałam.
– To niech wyśle pani jeszcze do Nowackiego.
– Ale szefie, my nie mamy więcej faksów...

★★★

Koledzy w biurze opowiadają o swoich uzdolnionych znajomych:
– Jeden z moich kumpli jest fantastycznym mechanikiem. Zbudował sobie samochód składający się z części audi, mercedesa, bmw i fiata.
– To ciekawe. I co z tego wyszło?
– Pięć lat, bez zawieszenia.

MARCHEWKA
BISTRO
Nowohuckie Centrum Kultury
al. Jana Pawła II 232 Kraków
☎ 664 067 824
www.facebook.com/marchewkabistro

➡ Codziennie nowe menu
➡ Potrawy przygotowujemy z ekologicznych produktów wiadomego pochodzenia
Prowadzimy sprzedaż przez Internet
https://klubmarchewka.pl/ z dostawą do domu
ORGANIZUJEMY PRZYJĘCIA OKOLICZNOŚCIOWE
(o szczegóły zapytaj w BISTRO)

Bistro Marchewka w NCK poleca

KOTLECIKI WOŁOWE Z CEBULĄ I PAPRYKĄ

Składniki: 500 g chudej mielonej wołowiny, 4 cebule, 2–3 zielone papryki, 30 ml łyżki oliwy aromatyzowanej czosnkiem, sól, czarny pieprz do smaku.

MARCHEWKA BISTRO

Do miski włóż wołowinę, jedną posiekaną cebulkę, łyżkę oleju, przyprawy i dobrze wymieszaj. Uformuj cztery duże lub osiem małych kotlecików. Rozgrzej resztę oleju na patelni i obsmaż z obu stron kotleciki. Skrop je łyżką wody i przykryj pokrojoną w paski cebulką i papryką. Zmniejsz płomień na mały, skrop kolejną łyżką wody i duś przez 20–30 minut. Podawaj kotleciki z ziemniakami i sałatą lub bułką do hamburgerów jeśli lubisz. Tak przygotowaną potrawę można skonsumować w Bistro Marchewka (a także zamówić przez Internet dostawę do domu), które prowadzi także sprzedaż mięs, serów i warzyw od lokalnych i ekologicznych producentów. Informacje: https://klubmarchewka.pl, facebook.com/Marchewka Bistro.

Sentencja tygodnia

Nie wystarczy dużo wiedzieć, żeby być mądrym.

Heraklit z Efezu

§ *Akta sprawy...*

Ostrze w nosie

Hormony w okresie dojrzewania powodują gwałtowne reakcje. I to u osób obu płci. Tak jak u 18-letniej Zuzanny J., której zazdrość po stracie chłopaka na tyle pomieszała ocenę rzeczywistości, że postanowiła wszystko odreagować na jego nowej dziewczynie. Użyła do tego noża i raniąc ją, gdy ta wracała po szkole do domu.

Uczucie zazdrości jest wszechobecne i dotyczy życia zawodowego, kariery, posiadania przedmiotów, ale przede wszystkim sfery uczuć. Szczególnie, gdy te są jednostronne. Taki właśnie platoniczny związek stał się udziałem terminującej w jednym z zakładów fryzjerskich Zuzy i jej byłego już partnera, starszego o 2 lata Grzegorza. Potraktował ich wzajemną relację dość lekko – po miesiącu zerwał z zakochaną w nim dziewczyną. Co gorsze był to nie tylko efekt rozczarowania z samej relacji, ale fakt poznania atrakcyjniejszej dziewczyny. Wizualnie i intelektualnie. To musiało wywołać reakcję drugiej strony – niestety bardzo gwałtowną i skutkującą zarzutami karnymi oraz aresztowaniem.

Korpulentna blondynka po ukończeniu zawodowej szkoły fryzjerskiej zaczęła praktykę w jednym z zakładów. Tam też poznała jednego z klientów, młodego i przystojnego Grzegorza. Student AGH zaimponował jej urokiem, urodą i inteligencją. Była więc kawa, a potem kilka spotkań, w tym te dość intymne. Gdy zakochana Zuzanna zaczęła sobie już wręcz planować życie przy boku chłopaka i snuć dalekosiężne plany, wtedy ten stwierdził, że ma sesję akademicką i brak czasu. A gdy dziewczyna zaczęła być uczuciowo namolna, stwierdził, że to wszystko to była pomyłka. Bo są z „innych światów". Trochę w tym prawdy – chłopak z majętnej rodziny, absolwent bardzo dobrego liceum i dobry student, trochę nie pasował do blondynki przy kości o banalnej urodzie, która z trudem ukończyła szkołę zawodową.

Tak czy siak 20-latek po cichu znalazł sobie inną partnerkę, maturzystkę ze swej dawnej szkoły. Trzymał ten fakt przez kilka tygodni w tajemnicy. Nic więc dziwnego, że reakcja Zuzanny była gwałtowna. Jednak agresja skierowana została nie wobec oszukującego ją chłopaka, ale w kierunku bogu ducha winnej 18-latki.

Niedoszła fryzjerka najpierw prośbą i groźbą próbowała nakłonić swego byłego chłopaka do powrotu. Były błagalne sms-y, wystawanie pod uczelnią, aż wreszcie śledzenie chłopaka i jego nowej partnerki. Wreszcie przyszedł czas na odreagowanie. Zuzanna nigdy dotychczas nie sprawiała problemów wychowawczych, okazuje się że nie był to decydujący czynnik. Zamiłowana kinomanka zaczerpnęła pomysł zemsty z jednej ze scen filmu „Chinatown". W filmie reżyserii Roman Polański, bohater występujący w roli gangstera, rozcina nożem nos głównemu bohaterowi, granemu przez Jacka Nicholsona.

Agresorka wzięła z kuchni rodziców nóż, naostrzyła i postanowiła rozprawić się z dziewczyną byłego chłopaka. Zastawiła jej drogę, gdy ta szła do domu i zarzuciła, że odebrała jej chłopaka. Potem wszystko wymknęło się spod kontroli. Uderzyła drobniejszą i mniejszą maturzystkę, szarpiąc ją za włosy. Gdy ta leżała na ziemi, wyjęła nóż zapowiadając, że teraz się z nią rozprawi.

Przerażona dziewczyna usiłowała się wyrwać, jednak różnica 30 kg żywej wagi zrobiła swoje. Wtedy też Zuzanna wsunęła ostrze w nos bezbronnej i mówiąc „to będziesz miała na pamiątkę" – rozcięła jej nozdrze. Nie bacząc na duże krwawienie ofiary, szybko wstała i odeszła.

Po dwóch godzinach do zakładu fryzjerskiego przyszli po nią policjanci. Nie protestowała, przyznając się do winy. Nie przypuszczała jednak, że trafi stamtąd do izby zatrzymań, a następnie decyzją sądu do aresztu. Ten uznał bowiem, że dokonała napadu z użyciem niebezpiecznego narzędzia. Biorąc też pod uwagę fakt bezpośredniego zagrożenia życia ofiary – poraniona cierpiała na odmianę hemofilii. Dlatego samo zszycie nozdrza nie wystarczało – konieczny był jej kilkudniowy pobyt w szpitalu. ***(mar)***

Kraków
Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa
Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida
os. Górali 5, 31-959 Kraków
tel. +48 12 644 27 65 w. 20
www.nhlab.okn.edu.pl
fb.com/NHlabOKN
PRAHUTA
RUSZCZAWADÓW
koszt udziału: 5 zł
17 października 2020
11:00-14:30
limit uczestników: 20 osób
obowiązują zapisy przez stronę internetową
www.okn.edu.pl
miejsce zbiórki podamy przy zapisach

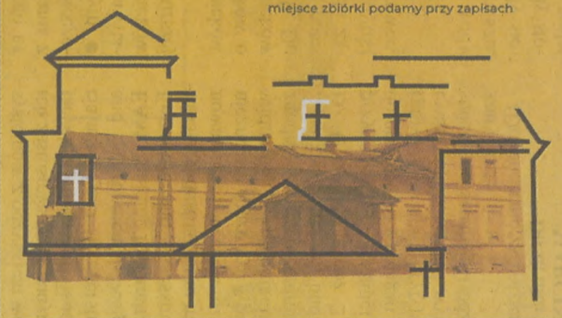

OSRODEK KULTURY IM. C. K. NORWIDA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA
ORGANIZATOR Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida | Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa
PATRONI MEDIALNI GLOS HINH OKRAKOW Kulturalnie.pl